

Připravenost vybrané základní školy na mimořádné události

Vanda Ronovská

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Vanda Ronovská
Osobní číslo:	L22405
Studijní program:	B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Připravenost vybrané základní školy na mimořádné události

Zásady pro vypracování

- Na základě dostupných domácích a zahraničních zdrojů vypracujte teoretické poznatky a teoretická východiska z dané problematiky.
- Vybranou analytickou metodou proveďte analýzu a následné zhodnocení připravenosti zaměstnanců a žáků vybrané základní školy na mimořádné události.
- Navrhněte změny a opatření pro zlepšení připravenosti vybrané základní školy na mimořádné události.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. DVOŘÁK, Karel a HAUGWITZ, Svatopluk. *Ochrana obyvatelstva prostřednictvím složek integrovaného záchranného systému a krizového řízení*. Praha: Armex Publishing, 2021. ISBN 978-80-87451-81-6.
2. GOV.UK. *Emergency planning and response for education, childcare, and children's social care settings*. Online. GOV.UK. 1.4., 10.5.2023. Dostupné z <https://www.gov.uk/government/publications/emergency-planning-and-response-for-education-childcare-and-childrens-social-care-settings/emergency-planning-and-response-for-education-childcare-and-childrens-social-care-settings>. [cit. 2024-10-22].
3. KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – A; C; I; *krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. ISBN 978-80-7616-097-2.
4. KOLEKTIV AUTORŮ. *Metodické doporučení pro školy a školská zařízení Škola a neštěstí: Jsme připraveni!*. Online. Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, 149 01 Praha 4: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2023. ISBN 978-80-7616-178-8.
5. ŘEHÁK, David; MARTÍNEK, Bohumír a LEGIERSKÁ, Petra. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb. 2. rozšířené vydání*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. ISBN 978-80-7385-220-7.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ivan Princ**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **2. prosince 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **2. května 2025**

L.S.

prof. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne 2. 5. 2025

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Bakalářská práce se věnuje připravenosti vybrané základní školy na mimořádné události. Je rozdělena do dvou částí, na teoretickou a praktickou část. Hlavním cílem práce je na základě vyhodnocení vybrané analytické metody navrhnout změny a opatření ke zlepšení této připravenosti. Teoretická část se zaměřila na vymezení základních pojmů z problematiky, právní ukotvení v evropském a českém právu, příklady mimořádných událostí ve vzdělávacích zařízeních, evakuaci a povinnosti a dokumentaci ve vzdělávacím zařízení. Dalším cílem bylo vybranou analytickou metodou provést analýzu a následně zhodnotit připravenost vybrané základní školy na mimořádné události. To je obsahem praktické části, kde je použita metoda dedukce, dotazníkového šetření a SWOT analýzy. Na závěr práce jsou ze získaných poznatků předloženy návrhy a doporučení ke zvýšení připravenosti na mimořádné události na Základní škole Golčův Jeníkov.

Klíčová slova: mimořádná událost, evakuace, základní škola, připravenost, zaměstnanci, žáci, dokumentace

ABSTRACT

The bachelor's thesis focuses on the emergency preparedness of a selected primary school. It is divided into two parts, a theoretical and a practical part. The main objective of the thesis is to propose changes and measures to improve this preparedness based on the evaluation of the selected analytical method. The theoretical part focuses on the definition of basic concepts of the issue, legal anchorage in European and Czech law, examples of emergencies in educational institutions, evacuation and duties and documentation in educational institutions. Another objective was to analyse and subsequently evaluate the emergency preparedness of the selected primary school using a selected analytical method. This is the content of the practical part where the method of deduction, questionnaire survey and SWOT analysis is used. At the end of the thesis, from the obtained findings, suggestions and recommendations are presented to increase the emergency preparedness at the Golčův Jeníkov Primary School.

Keywords: emergency, evacuation, primary school, preparedness, staff, pupils, documentation

Velké poděkování patří mému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Ivanu Princovi, který dohlížel na celý průběh psaní mé bakalářské práce, předával mi cenné rady, doporučení, návrhy, a především byl trpělivý a velice ochotný.

Dále bych ráda poděkovala paní ředitelce Základní školy Golčův Jeníkov, Mgr. Aleně Víškové, která mi vždy odpověděla na všechny mé dotazy, nechala mě nahlédnout do veškeré dokumentace a areálu vybrané základní školy.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala celé své rodině a přátelům, za jejich podporu a trpělivost během celého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	13
I TEORETICKÁ ČÁST	15
1 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	16
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ Z PROBLEMATIKY	20
3 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROBLEMATIKY	24
3.1 PRÁVNÍ UKOTVENÍ V EVROPSKÉM PRÁVU	24
3.2 PRÁVNÍ UKOTVENÍ V ČESKÉM PRÁVU	26
3.2.1 Právní rámec bezpečnostního systému.....	26
3.2.2 Právní předpisy a další související dokumenty v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení.....	28
4 PŘÍKLADY MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ VE VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍCH	30
5 EVAKUACE	32
6 VZDĚLÁVACÍ ZAŘÍZENÍ	34
6.1 POVINNOSTI	36
6.2 DOKUMENTACE	37
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	40
7 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY GOLČŮV JENÍKOV	41
8 RIZIKA HROZÍCÍ VYBRANÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLE	44
9 PŘIPRAVENOST VYBRANÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY	51
9.1 PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI	51
9.2 DOKUMENTACE ŠKOLY V POŽÁRNÍ OCHRANĚ.....	53
9.2.1 Požární řád	53
9.2.2 Požární evakuační plán a únikové cesty.....	57
9.2.3 Dokumentace o klasifikaci prostoru z hlediska výbuchu.....	63
9.2.4 Traumatologický plán	64
9.2.5 Školení zaměstnanců a žáků ZŠ Golcův Jeníkov.....	66
9.3 SPOLUPRÁCE VYBRANÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY S IZS	67
10 VYUŽITÍ VYBRANÝCH METOD.....	69
10.1 ZPRACOVÁNÍ A VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	69
10.1.1 Výsledky dotazníkového šetření	69
10.1.2 Zhodnocení dotazníkového šetření	83
10.2 SWOT ANALÝZA	85
11 NÁVRHY A DOPORUČENÍ KE ZVÝŠENÍ PŘIPRAVENOSTI NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE GOLČŮV JENÍKOV.....	90
ZÁVĚR	93

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	95
SEZNAM OBRÁZKŮ	102
SEZNAM TABULEK.....	103
SEZNAM GRAFŮ	104
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	105
SEZNAM PŘÍLOH.....	108

ÚVOD

V dnešní době neustále narůstá počet mimořádných událostí, jak v České republice, tak v celosvětovém měřítku, a to především i ve vzdělávacích zařízeních. Ve většině případů jsou to agresivní útoky ze strany žáka na pedagogického pracovníka nebo tzv. aktivní střelec. Jedny z nejznámějších případů, které se v České republice odehrály jsou např. vražda mačeatou učitele v Praze, střelba na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze nebo závažný násilný čin na střední škole ve Žďáře nad Sázavou. Tyto útoky jsou většinou hodně medializované, což vyvolává dvojí efekt. Buď dané závažné případy působí na populaci odstrašivě, což by byl pozitivní přínos, aby se již daná situace v budoucnu neopakovala anebo se tím někteří lidé mohou inspirovat a vyvolá to v nich chťíc způsobit něco podobného.

Na začátku školního roku 2025 se mnoho základních, středních a vysokých škol setkalo s anonymní zprávou o potenciální bombové hrozbě, která se doposud nikde nepotvrdila a vždy se jednalo o falešnou zprávu z různých důvodů. S touto falešnou zprávou se třikrát potýkala i vybraná základní škola, kdy bylo Policií České republiky a vedením základní školy úspěšně zjištěno, že odesílatelem byl jeden ze žáků vybrané základní školy. Od té doby se situace již neopakovala.

Z těchto důvodů a mnoha jiných je důležité se pravidelně připravovat na vznik potenciální mimořádné události. Škola je jedním ze zařízení, kde by se na tuto problematiku měl dbát největší zřetel a zároveň by škola měla provádět očistu a prevenci vzniku mimořádných událostí. Nepochybně je také důležité, jak k tomuto tématu budou přistupovat rodiče současných a budoucích generací a záleží i na individuálním pohledu každé osoby.

Hlavním cílem práce je na základě vyhodnocení vybrané analytické metody navrhnout změny a opatření ke zlepšení připravenosti vybrané základní školy na mimořádné události. Ke splnění hlavního cíle byly stanoveny následující dílčí cíle:

- na základě dostupných domácích a zahraničních zdrojů vypracovat teoretické poznatky a teoretická východiska z dané problematiky,
- vybranou analytickou metodou provést analýzu a následně zhodnotit připravenost zaměstnanců a žáků vybrané základní školy na mimořádné události.

Pro zpracování teoretické i praktické části byla použita metoda: dedukce, dotazníkového šetření a SWOT analýza.

Omezení práce: pro přehlednější vyhodnocení použitých metod měla být na Základní škole Golčův Jeníkov uspořádána cvičná evakuace. Avšak z důvodu početných anonymních nahlášení bombové hrozby za poslední dobu zasahovala na základní škole Policie ČR a Služba kriminální policie a vyšetřování. Všichni žáci i zaměstnanci školy byli evakuováni. Tato situace u několika žáků, především na prvním stupni, vyvolala obavy a strach, a proto paní ředitelka odmítla cvičnou evakuaci uspořádat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Mimořádná událost je „*událost nebo situace vzniklá v určitém prostředí v důsledku živelní pohromy, havárie, nezákonnou činností, ohrožením kritické infrastruktury, nákazami, ohrožením vnitřní bezpečnosti a ekonomiky, která je řešena obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních právních předpisů. Pod tímto pojmem je v současných právních předpisech ČR uváděna řada pojmů jako jsou např. mimořádná situace, nouzová situace, pohroma, katastrofa, havárie*“ (Ministerstvo vnitra České republiky, 2016).

Naturogenní mimořádné události

Mohou mít lokální i celosvětový charakter. (Lipník nad Bečvou, © 2025)

- **Abiotické** (způsobuje je neživá příroda)

Do abiotických mimořádných událostí patří sněhové kalamity, sněhové laviny, silné mrazy a vznik námraz, krupobití, náledí a ledovky, svahové nestability a zemské sesuvy, tsunami, zemětřesení, sopečná činnost, vysychání a znehodnocování vodních zdrojů, půdní eroze (degradace kvality půdy, splavování půd do vodních toků), posuny říčních koryt, geomagnetické anomálie, přepólování zemských pólů, mlhy, radioaktivita přírodního prostředí (únik radonu, zvýšené radioaktivní pozadí), propad zemských dutin, narušení celků krajiny (celková ekologická rovnováha), dlouhodobé inverzní situace, extrémní atmosférické výboje, požáry způsobené přírodními vlivy, extrémní větrné jevy (vichřice, větrné poryvy, tornáda), přirozené povodně, přívalové povodně, záplavy, extrémní dlouhodobá sucha, vydatné a dlouhodobé srážky a změna globálního klimatu. (Lipník nad Bečvou, © 2025)

- **Biotické** (způsobuje je živá příroda)

Do biotických mimořádných událostí patří přemnožení přírodních škůdců a parazitů, velká nákaza lidí neboli epidemie. Dále rostlinní a živočišní vetřelci, rychlé vymírání druhů, rozsáhlá nákaza zvířat neboli epizootie a rozsáhlá nákaza rostlin neboli epifytie. (Lipník nad Bečvou, © 2025)

- **Kosmogenní** (způsobují je kosmické vlivy)

Do kosmogenních mimořádných událostí patří výbuch supernovy, narušení ozónové vrstvy, extrémní kosmické záření, velké sluneční erupce, pád kosmických těles a meteorologických dešťů. (Lipník nad Bečvou, © 2025)

Antropogenní mimořádné události

Jsou způsobeny činností člověka a mohou být úmyslné a neúmyslné nebo mají nevojenský charakter či mají vojenský charakter. (Lipník nad Bečvou, © 2025)

- **Technologické**

Do technologických mimořádných událostí patří rozsáhlé ekologické havárie, které přesahují hranice států, narušení dodávek elektrické energie, plynu a tepla velkého rozsahu, narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu, narušení pitné vody ve velkém rozsahu, narušení funkčnosti dopravních systémů, narušení dodávek zdravotnického materiálu a léčiv, narušení funkčnosti významných systémů elektronických komunikací, narušení funkčnosti informačních systémů informační kritické infrastruktury, rozsáhlé statické a mechanické poruchy staveb a zařízení, narušení hrází vodohospodářských děl a vznik zvláštních povodní, mimořádné události, které se dějí v tunelech nebo v jiných podzemních stavbách, výbuchy v zástavbě a průmyslu (výbuchy munice a střeliva, výbušnin a skladů trhavin), rozsáhlé ropné havárie, požáry v průmyslu a v zástavbě, radiační havárie velkého rozsahu, technologické havárie, které jsou spojené s únikem nebo výronem nebezpečných látek, havárie spojené s těžbou surovin a nerostů, zamoření vodotečí nebezpečnými látkami a průvaly odkališť, závažné dopravní havárie (silniční, letecké, železniční, lodní, městské dopravě a na lanovkách), důlní mimořádné události (propad starých důlních děl, důlní neštěstí, důlní otřesy s vlivem na stabilitu a nekontrolovatelný výstup důlních plynů), havárie v dopravě s únikem biologických agens a toxinů, s výronem nebo únikem nebezpečných látek a únik radioaktivních látek, dále nezvládnuté biologické a genové manipulace a nepříznivé působení člověka na životní prostředí, které mohou způsobit ekologické havárie – odpady ve vodních tocích, likvidace ekologické rovnováhy, ztenčování ozónové vrstvy, neodborné používání agrochemikálií, toxické a infekční odpady, smog, skleníkový efekt a podobně. (Lipník nad Bečvou, © 2025)

- **Sociální**

Vyplývají z neustále se rozvíjejícího negativního bezpečnostního prostředí ať už v dané lokalitě, tak na území celého státu. Patří sem migrace, náboženské a etnické problémy a přelidňování. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

- **Ekonomické**

Do ekonomických mimořádných událostí patří celosvětová hospodářská krize, přenos hospodářských krizí z důvodu propojení ekonomik, narušení devizového a finančního hospodářství státu, úplné zhroucení ekonomik států, politickohospodářský nátlak a hospodářské sankce. (Lipník nad Bečvou, © 2025)

- **Kriminální mimořádné události**

Jsou založené na úmyslném lidském jednání, kdy jeho cíl je újma na životě a zdraví osob a také na majetku. Do této kategorie řadíme kriminální činnost, lokální ozbrojené konflikty a terorismus. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

- **Ozbrojené konflikty**

To jsou konflikty, které mají násilný průběh a vytyčují znaky jako např. nedůvěra, podezřívavost, specifické diplomatické a vojenské postupy a strategie, nepřátelské postoje atd. Mezi nejčastější příčiny ozbrojených konfliktů obvykle řadíme kontrolu nad zdroji, spor o dané území, prestiž, snaha o dosažení světové revoluce, snaha o svržení vlády a společné žití rozdílných etnických skupin na území jednoho státu. Nejrozsáhlejším ozbrojeným konfliktem je válka. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

- **Vnitřní antropogenní hrozby**

Jsou to hrozby, které se vyskytují v případě nějakých subjektů. Můžeme sem zařazovat personální hrozby, které jsou vytvářené zaměstnanci nějakého subjektu. Ty se dělí na klasifikační hrozby, které vyplývají z neinformovanosti, špatného výcviku, nekompetentnosti a neznalosti. Dále se dělí na etické hrozby, což je například podvod, zneužití pravomoci, odcizení, úplatnost a střet zájmů. V poslední řadě jsou personální hrozby, které se dělí na hrozby, které jsou spojené s prováděním činností, jako je například nedbalost, nešikovnost, nesprávná obsluha a nepozornost. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

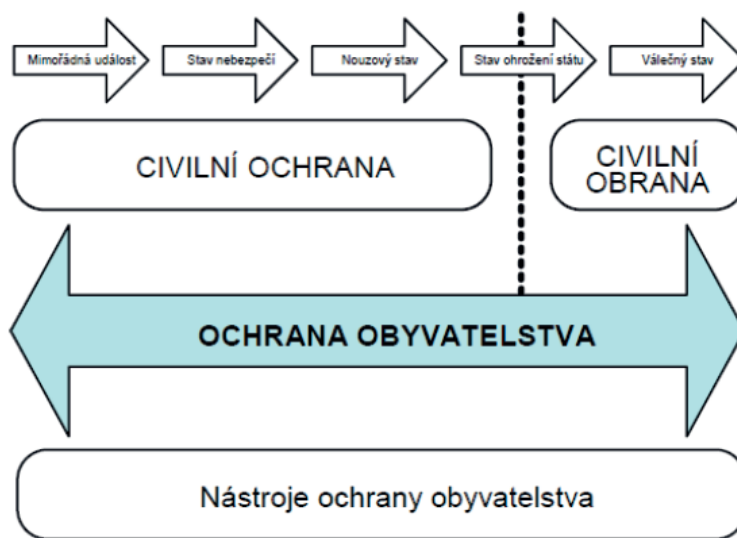
Další kategorií jsou procesní hrozby, které souvisejí s nastavením procesu. Což znamená např. složitost nebo neexistence interních normativních aktů či pravidel pro provádění procesu, špatně vymezené či neexistující kompetence a nepřesnost či neefektivnost pracovních postupů. Dále jsou to hrozby, které souvisejí se zdroji procesu, jako je např. nevhodná a nízká kvalita zdrojů nebo nedostatek zdrojů. V poslední řadě jsou to hrozby, které souvisejí s výstupy procesu. Sem zařazujeme kvalitu a včasné dodání výstupů. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

Poslední kategorie vnitřních antropogenních hrozeb jsou hrozby technického charakteru. Ty vznikají špatným zabezpečením vnitřního technického vybavení daného subjektu. Mají mechanický charakter, např. vibrace a hluk. Dále mají fyzikální charakter, např. teplo a záření. V poslední řadě mají biologický charakter a významnou skupinou, která se sem zařazuje, jsou požáry. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ Z PROBLEMATIKY

Ochrana obyvatelstva – tento pojem byl nově zaveden až s přijetím balíku krizové legislativy. Do tohoto balíku patří zákon č. 237/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů. (ČESKO, 2000a) Dále sem patří zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, který byl zrušen k 1. 1. 2016. (ČESKO, 2000b) Nahradil ho zákon č. 320/2015 Sb., o HZS ČR a o změně některých zákonů. (ČESKO, 2015) Součástí balíku krizové legislativy je i zákon č. 239/2000 Sb., o IZS, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) a zákon č. 241/2000 Sb., o HOPKS. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

Bylo naplněno „*Usnesení vlády České republiky ze dne 12. listopadu 1997 č. 710 ke koncepci zabezpečení úkolů civilní ochrany definovaných Dodatkovým protokolem I k Ženevským úmluvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů z 12. srpna 1949*“ (Linhart, © 2025). Tím byl do právního řádu ČR zaveden nový pojem ochrana obyvatelstva. Podle zákona č. 239/2000 Sb., o IZS představuje pojem ochrana obyvatelstva plnění úkolů civilní ochrany. Zejména sem patří varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a také další opatření, která slouží k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. Spadají sem mírová i válečná opatření. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

Obrázek 1 Vztah ochrany obyvatelstva, civilní ochrany a civilní obrany.

(zdroj: Kolektiv autorů, 2021)

Civilní ochrana – souhrn činností a postupů, které provádějí věcně příslušné a další zainteresované orgány, složky, organizace a obyvatelstvo s cílem minimalizovat negativní

dopady, které by byly způsobeny po potenciálních mimořádných událostech či krizových situacích, které by měly vliv na zdraví a životy lidí a též na jejich životní podmínky. Pokud by byl vyhlášen v České republice válečný stav, tak by se civilní ochrana stala součástí systému obrany státu a zabezpečovala by poskytování humanitárních úkolů, které jsou uvedeny v článku 61 „*Dodatkového protokolu I k Ženevským úmluvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů ze dne 12. srpna 1949.*“, Byl přijat v Ženevě 8. 6. 1977. (Kolektiv autorů, 2021)

Civilní obrana – cílem civilní obrany je prostřednictvím předem stanovených humanitárních úkolů chránit civilní obyvatelstvo před hrozícím nebezpečím, pomoci civilnímu obyvatelstvu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských pohrom či akcí nebo také vytvořit zásadní podmínky pro jeho přežití. (Kolektiv autorů, 2021)

Mimořádná událost (MU) – „*škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací*“ (ČESKO, 2000c).

Krizová situace (KS) – podle zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému je to mimořádná událost, při které dojde k narušení kritické infrastruktury nebo jinému nebezpečí, kdy se vyhlásí stav nebezpečí, nouzový stav či stav ohrožení státu. (ČESKO, 2000d)

Krizové stavy – máme čtyři. Patří do nich stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Vyhláší se tehdy, pokud dojde k narušení kritické infrastruktury nebo při jiném nebezpečí. (ČESKO, 2000d) I ostatní složky IZS jsou v době krizových stavů poskytovateli akutní lůžkové péče a mají zřízen urgentní příjem. (ČESKO, 2000c)

- Stav nebezpečí – tento stav vyhláší hejtman daného kraje nebo primátor hlavního města Prahy, a to buď pro celé území kraje nebo pouze pro jeho zasaženou část. Tento stav lze vyhlásit pouze na dobu nejvýše 30 dnů v důsledku ohrožení života, zdraví, majetku, životního prostředí nebo pokud intenzita ohrožení nedosahuje značného rozsahu a nelze ji odvrátit dostupnými silami a prostředky nebo ohrožení nelze řešit běžnou činností složek integrovaného záchranného systému a správních úřadů. (ČESKO, 2000d)
- Nouzový stav – je vyhlášován v důsledku průmyslových nebo ekologických havárií, živelních pohrom, nehod nebo v případě jiného nebezpečí, kde jsou ve velké míře ohroženy životy a zdraví osob, zvířat, majetkové hodnoty či narušuje pořádek

v České republice a její vnitřní bezpečnost. Vyhláší ho vláda České republiky, a to na dobu nejdéle 30 dnů. (ČESKO, 1998)

- Stav ohrožení státu – pravomoc pro vyhlášení tohoto stavu má Parlament České republiky, a to v důsledku ohrožení státní svrchovanosti, územní celistvosti či pokud dojde k ohrožení demokratických základů státu. (ČESKO, 1998)
- Válečný stav – vyhláší se pro celé území státu. (ČESKO, 1998) A to v důsledku napadení ČR nebo v případě plnění mezinárodních smluvních závazků o společné obraně proti napadení. Vyhláší ho Parlament České republiky. (ČESKO, 1993)

Záchranné práce – činnost, která slouží k odvrácení nebo alespoň k omezení působení bezprostředních rizik, která vznikla mimořádnou událostí, a to především ve vztahu k ohrožení života, zdraví, životního prostředí či majetku a k zajištění přerušení jejich příčin. (ČESKO, 2000)

Likvidační práce – definují činnosti, které slouží k odstranění následků, které byly způsobeny činnostmi mimořádné události. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

Dominový efekt – je efekt, kdy vznikne jedna mimořádná událost a ta způsobí vyvolání další jiné mimořádné události nebo sled dalších mimořádných událostí. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

Hrozba – potenciální dovednost narušit zájmy a hodnoty, které jsou chráněné státem. Rozsah hrozby je udáván velikostí potenciální způsobené škody a časovou vzdáleností, která je nejčastěji vyjádřena pravděpodobností neboli rizikem možného dosažení této hrozby. (Ministerstvo vnitra České republiky, © 2025a)

Riziko – z bezpečnostního hlediska je to pravděpodobnost možnosti vzniku nežádoucí události. Konkrétní hrozba dokáže vždy odvodit dané riziko. Míra rizika vyplývá z hrozby a ze zranitelnosti ohroženého zájmu. To lze posoudit dle analýzy rizik, která se vypracovává z posouzení, jak je stát schopen čelit hrozbám. (Ministerstvo vnitra České republiky, © 2025b)

Integrovaný záchranný systém (IZS) – „koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací“ (ČESKO, 2000c).

Využívá se při vzniku mimořádné události a pokud je třeba provádět zároveň záchranné a likvidační práce dvěma i více složkami IZS. (ČESKO, 2000c)

Základní složky integrovaného záchranného systému – do základních složek IZS patří Hasičský záchranný sbor, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotami požární ochrany, Policie České republiky a poskytovatelé zdravotnické záchranné služby. Jsou neustále v pohotovosti z důvodu příjmu hlášení o mimořádných událostech, aby je mohly vyhodnocovat a okamžitě zasahovat na místě. K tomu mají své síly a prostředky, které jsou rozmístěné po celé České republice. (ČESKO, 2000c)

Ostatní složky integrovaného záchranného systému – jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatních ozbrojených sborů, ostatních záchranných sborů, orgánů ochrany veřejného zdraví, havarijních služeb, pohotovostních služeb, odborných služeb a jiných služeb. Do ostatních složek IZS se zařazuje i zařízení civilní ochrany, sdružení občanů a neziskové organizace, které se mohou využít k záchranným a likvidačním pracím při plánované pomoci na vyžádání. (ČESKO, 2000c)

3 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROBLEMATIKY

Tato kapitola bude zaměřena na právní ukotvení problematiky jak v evropském právu, tak ale i v českém právu.

3.1 Právní ukotvení v evropském právu

Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU)

V sekci civilní ochrana, konkrétně článku 196 jsou informace o tom, že Evropská unie podporuje spolupráci mezi členskými státy s cílem zlepšit účinnost systémů prevence a ochrany před přírodními nebo člověkem způsobenými katastrofami. Zaměřuje se na podporu a doplňování činnosti členských států na celostátní, regionální a místní úrovni při předcházení rizikům, při přípravě jejich pracovníků civilní ochrany a při reakci na přírodní nebo člověkem způsobené katastrofy v Evropské unii. (EU, 2012)

Mechanismus civilní ochrany Evropské unie – rozhodnutí číslo 1313/2013/EU

Jeho hlavním cílem je spolupráce mezi Evropskou unií a zeměmi Evropské unie, kdy usiluje o koordinaci mezi členskými státy v oblasti civilní ochrany. Hlavním cílem tohoto mechanismu je zlepšit účinnost systémů pro prevenci člověkem způsobených a přírodních katastrof různého druhu, kdy se k tomu vztahuje příprava a reakce na ně vzniklé v Evropské unii, ale i mimo EU. Dále se také zaměřuje především na ochranu lidí, ale i životního prostředí, majetku a přírodního dědictví. (Evropský parlament EU, 2013)

Směrnice 2012/18/EU (Seveso III) o kontrole nebezpečí závažných havárií

Tato směrnice pojednává o kontrole, která se týká nebezpečí závažných havárií, kde je přítomnost nebezpečných látek a stanovuje pravidla pro prevenci závažných průmyslových havárií, kde se vyskytuje přítomnost nebezpečných látek, které by mohly mít vliv na zdraví a život lidí a také na životní prostředí, kde je toto riziko třeba omezit. (Evropský parlament EU, 2012)

Nebezpečné látky jsou dle této směrnice klasifikovány dvěma způsoby a obecně zahrnují látky dle klasifikace nebezpečnosti podle nařízení CLP. Podniky, které mají nebezpečné látky, mají povinnost podávat hlášení příslušným vnitrostátním orgánům členských států. (Evropský parlament EU, 2012)

Směrnice Rady 2008/114/ES o určování a označování evropské kritické infrastruktury

Tato směrnice je stěžejním pilířem evropského programu pro kritickou infrastrukturu. Zavedla celoevropský postup pro identifikaci a určení evropských kritických infrastruktur a společný přístup k posuzování potřeb, aby se zlepšila kvalita evropské kritické infrastruktury. Je zde ochrana před antropogenními hrozbami, které jsou předem úmyslné, ale i nena-dále, ale také se zaměřuje i na naturogenní hrozby. (Euratom EU, 2008)

Směrnice Rady 89/391/EHS o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

V této oblasti má Evropská unie pravděpodobně největší dopad. Je to z toho důvodu, že pokrývá nejvyšší počet možných rizik s minimálním počtem předpisů z důvodu pevného právního rámce. Evropský pilíř sociálních práv má v zásadě 10 ukotveno, že pracovníci mají právo na vysokou úroveň bezpečnosti při práci a ochranu svého zdraví. Dále také na přizpůsobené prostředí, které odpovídá jejich profesním potřebám, které jim mohou prodloužit jejich přítomnost na trhu práce. V této směrnici je zaručováno, že budou vyžadovány minimální požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost v celé EU, kdy státy, které jsou v Evropské unii, mohou zachovat nebo zavést přísnější opatření. (Rada EU, 1989)

Doporučení Komise evropských společenství na prevenci katastrof

Je důležité brát zřetel na prevenci katastrof na evropské úrovni. Katastrofy neberou v úvahu státní hranice a mohou dosáhnout nadnárodního rozměru. Mívají negativní dopad na stávající politiky Společenství, a to především na infrastrukturu a zemědělství. Mají i hospodářské dopady, které negativně působí na konkurenceschopnost a hospodářský růst celé Evropské unie. Následky katastrof vyžadují likvidaci a ta se často provádí z finančních prostředků Společenství. Mělo by se zaměřit na oblasti, kde je účinnější společný přístup než na oddělené vnitrostátní přístupy. (Komise evropských společenství EU, 2009)

Pro zmenšení dopadů, které způsobují katastrofy uvnitř Evropské unie se EU bude snažit především usilovat o:

- vytváření vazeb v průběhu celého cyklu řízení katastrof mezi různými politikami a subjekty,
- předcházení katastrof zlepšováním výkonnosti současných politických nástrojů,
- rozvíjení politiky, která bude založená na znalostech všech úrovní veřejné správy, aby státy co nejlépe dokázaly předcházet katastrofám. (Komise evropských společenství EU, 2009)

Financování a podpora krizové připravenosti škol

- Fond soudržnosti – jeho cíl je posilovat sociální, hospodářskou a územní soudržnost Evropské unie. Přispívá na investice především v oblasti dopravní infrastruktury či životního prostředí. (European Commission, © 2025a)
- Horizont Evropa – stěžejní nástroj pro financování výzkumu a inovací. Zvyšuje růst Evropské unie a její konkurenceschopnost, bojuje proti změně klimatu a přispívá k dosažení cílů udržitelného rozvoje OSN. (European Commission, © 2025b)
- Fond pro vnitřní bezpečnost – hlavním cílem je dosažení bezpečnosti v nejvyšší míře. Usiluje, aby docházelo k předcházení závažné a organizované trestné činnosti, radikalizaci, terorismu, kyberkriminalitě a bojem proti ní, ochraně a přípravě na bezpečnostní incidenty, pomoc obětem trestných činů atd. (European Commission, © 2025c)

3.2 Právní ukotvení v českém právu

Tato podkapitola se bude zaměřovat na právní rámec v bezpečnostním systému, kam budou zahrnuty legislativní i nelegislativní dokumenty, právní předpisy a další související dokumenty v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

3.2.1 Právní rámec bezpečnostního systému

Bezpečnostní systém České republiky obsahuje celou škálu legislativních i nelegislativních dokumentů.

Legislativní dokumenty

- Ústavní zákon číslo 1/1993 Sb., Ústava ČR,
- ústavní zákon číslo 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR,
- usnesení předsednictva České národní rady číslo 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, který je součástí ústavního pořádku ČR. (Kolektiv autorů, 2021)

Nelegislativní dokumenty:**Bezpečnostní strategie České republiky 2023**

Základní dokument bezpečnostní politiky ČR, ze kterého vyplývají další strategie a koncepce v oblasti bezpečnosti České republiky. Je to vládní dokument, který zpracovává Parlament České republiky s Kanceláří prezidenta republiky. Stanovuje směřování bezpečnostní politiky a obecné principy, které jsou závazné pro orgány státní správy a veřejné správy. (Ministerstvo zahraničních věcí, 2023)

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030

Klíčový dokument, který popisuje systém ochrany obyvatelstva. Jsou zde formulovány základní principy ochrany obyvatelstva a nástroje, kterými je v praxi realizována. Klíčová role spočívá v připravenosti daného systému čelit známým současným, ale i předvídatelným bezpečnostním hrozbám, kdy je proti nim stát připraven, ale i ochoten. (Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2013)

Obranná strategie České republiky 2023

Navazuje na Bezpečnostní strategii České republiky, která byla schválena usnesením vlády ze dne 28. 6. 2023 č. 478, dále na důležité strategické a plánovací dokumenty NATO a Evropské unie a poskytuje zadání pro plánovací procesy v obranném systému České republiky a pro návazné koncepční dokumenty v oblasti obrany. Mezi nejdůležitější úkoly Obranné strategie České republiky patří obrana státu, která je stěžejní pro zajištění státní svrchovanosti a územní celistvosti, zachování principů demokracie a právního státu, dále ochrana života a zdraví lidí a jejich vlastněného majetku před vnějším napadením. Zároveň podmiňuje i účast v systému kolektivní obrany. Účelem obranné strategie je správně definovat základní východiska, nástroje a cíle obranné politiky a definovat úkoly obranného systému České republiky. (Ministerstvo obrany ČR, 2023)

Strategická koncepce NATO

Tato strategická koncepce má zajistit, aby Aliance zůstala schopná a vybavená zdroji pro budoucnost států NATO. Již několik desítek let zajišťuje spojencům svobodu a bezpečnost. Brání spojenecká území, chrání jejich svobodu a demokratické základy. Posiluje soudržnost a solidaritu, přičemž staví na transatlantickém poutu mezi spojeneckými národy a jejich vzájemné spolupráci. Usiluje o spravedlivý, inkluzivní a trvalý mír v souladu s mezinárodním řádem. (Severoatlantická aliance, 2022)

Bílá kniha o obraně

Souhrnný koncepční rámec, který stanovuje pravidla, kritéria a směry pro roli a funkci ozbrojených sil České republiky včetně nezbytného střednědobého rozpočtového rámce. Je směrnici pro velení a řízení Armády České republiky a reformy Ministerstva obrany. Je v souladu s Bezpečnostní strategií ČR i se Strategickou koncepcí NATO. Navazuje na Vojenskou strategii České republiky a na Dlouhodobou vizi resortu Ministerstva obrany České republiky. (Ministerstvo obrany ČR, © 2025)

Evropská bezpečnostní strategie

Stanovuje zásady a cíle pro prosazování bezpečnostních zájmů Evropské unie, které jsou postaveny na základě základních hodnot členů Evropské unie. Umožňuje nahlédnout, jak jsme v praxi pokročili a co by bylo ještě potřeba zlepšit. (Komise EU, 2024)

3.2.2 Právní předpisy a další související dokumenty v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení

Zde budou uvedeny nějaké právní předpisy a související dokumenty s danou problematikou.

Právní předpisy v oblasti ochrany obyvatelstva

- Zákon číslo 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů,
- zákon číslo 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- zákon číslo 320/2015 Sb., o HZS ČR a o změně některých zákonů,
- zákon číslo 273/2008 Sb., o PČR,
- zákon číslo 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů,
- zákon číslo 374/2011 Sb., o ZZS,
- zákon číslo 263/2016 Sb., atomový zákon,
- zákon číslo 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty,
- další zákony, nařízení vlády a vyhlášky, které souvisejí s touto problematikou. (Kolektiv autorů, 2021)

Právní předpisy v oblasti krizového řízení

- Ústavní zákon číslo 1/1993 Sb., Ústava ČR,

- usnesení předsednictva České národní rady číslo 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku ČR,
- ústavní zákon číslo 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR,
- zákon číslo 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů,
- zákon číslo 241/2000 Sb., o HOPKS,
- zákon číslo 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů,
- zákon číslo 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv,
- zákon číslo 458/2000 Sb., energetický zákon. (Kolektiv autorů, 2021)

4 PŘÍKLADY MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ VE VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍCH

Závažný násilný čin na střední škole Žďár nad Sázavou

V úterý 14. 10. 2014 šestadvacetiletá žena z Ostravska vnikla do jedné ze středních škol, která se nacházela ve městě Žďár nad Sázavou, a zaútočila na několik studentů. Chlapec, kterému bylo šestnáct let, byl vážně zraněn, a i přes poskytnutí první pomoci od zdravotnické záchranné služby svým zraněním podlehl. Dále byly ženou z Ostravska napadeny i dvě studentky, se kterými zůstala žena v prostoru školy. Na místě zasahoval i policejní vyjednávač, kterému se podařilo s pachatelkou vykomunikovat, aby jedné z držených studentek byla poskytnuta nezbytná lékařská péče. Druhou studentku držela pachatelka ve své těsné blízkosti. Policejní vyjednávač nasadil vlastní život, aby druhou dívku zachránil. V té době se Policii ČR podařilo ozbrojenou pachatelku zadržet a druhé studentce a policejnímu vyjednávači byla zavolána zdravotnická záchranná služba, která oba odvezla do nemocnice a oba tuto tragédii naštěstí přežili. (Kroutilová, © 2025)

Střelba na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze

Tento tragický incident se stal ve čtvrtek 21. 12. 2023 v Praze na Filozofické fakultě, kdy nejprve probíhal běžný výukový den (UK, 2024). Přibližně okolo 14:40 hod. došlo k tomu, že střelec začal střílet do zaměstnanců a studentů Univerzity Karlovy v Praze na Filozofické fakultě. V době útoku se v budově mělo nacházet zhruba 700 lidí. Někteří studenti a zaměstnanci byli evakuováni i v průběhu střelby, někteří byli ukryti uvnitř budovy a čekali na příchod PČR. Po 15:20 hod. byl střelec eliminován (FF UK, 2024). Při této tragédii zemřelo 15 lidí, včetně útočníka, několik dalších lidí bylo zraněno. (Seznam zprávy, © 2023)

Mateřská škola Chrudim – únik oxidu uhelnatého

V pondělí 14. 3. 2016 došlo v mateřské škole v Chrudimi k úniku nebezpečného oxidu uhelnatého. HZS ČR naměřil 65 jednotek ppm. Poté uzavřeli karmu a začali odvětrávat chodbu, kdy došlo ke klesnutí hodnoty oxidu uhelnatého. Nikomu se nic nestalo a ani nebylo potřeba provedení evakuace. Poté byl na místo zavolán revizní technik. (Horáková, © 2025)

Vražda mačetou učitele v Praze

Dne 31. 3. 2022 došlo na Středním odborném učilišti v Praze k úmrtí učitele. V té době bylo ve škole cca 150 studentů. Zavraždil ho jeden ze studentů a k útoku použil mačetu. K útoku

došlo během přestávky mezi vyučujícími hodinami. Motiv pachatelova činu byla známka nedostatečná, kterou dostal od daného učitele předchozí den. (Čt24, © 2022)

Požár gymnázia v Plzni

Ve čtvrtek 30. 1. 2025 došlo kolem páté hodiny ráno k požáru v učebně fyziky na gymnáziu v Plasích. Začala hořet elektroinstalace a vybavení dané učebny. Příčina požáru prozatím není známá. (Krátká, © 2025)

Bombové výhružky školám

V září roku 2024 neznámý anonym rozeslal stovkám škol po celé České republice, že se v jejich budovách škol nachází zaminované bomby. Proto některé školy zůstaly úplně zavřené, jiné evakuovaly své žáky a zaměstnance. Na případu kromě Policie ČR pracovala i Národní centrála proti terorismu, extrémismu a kybernetické kriminalitě. (Irozhlas.cz, © 1997–2025)

5 EVAKUACE

Pojem evakuace patří do základních pojmů ochrany obyvatelstva, který zahrnuje a zabezpečuje přemístění osob, zvířat a předmětů, které mají kulturní hodnotu, dále technického zařízení, popřípadě strojů a materiálu, které slouží, aby se zachovala nutná výroba a nebezpečné látky z míst, které jsou ohroženy mimořádnou událostí do míst, kde je pro evakuované obyvatelstvo zajištěno bezpečné náhradní ubytování a stravování, pro evakuované zvířata ustájení a pro evakuované věci uskladnění. Toto platí pro všechny osoby, které se nachází v místech, která jsou ohrožena mimořádnou událostí, kromě osob, které budou součástí podílení se na záchranných pracích, na řízení evakuace či budou vykonávat nějakou jinou neodkladnou činnost na kterou je vztažena výjimka. (Řehák; Martínek; Legierská, 2019)

K provedení evakuace jsou přichystány evakuační plány, podle kterých jsou lidé, výjimečně hospodářské zvířectvo, velmi cenné věci, případně důležitá dokumentace evakuováni do předem stanovených objektů či prostor. Orgán státní správy vyhláší, organizuje a zabezpečuje evakuaci. Pokyny k zahájení evakuace bývají vysílány rozhlasem či televizí. Pro místní pokyny se používá místní rozhlas či jiné prostředky. (Hradil et al., 2018)

Evakuace se rozděluje dle:

- Rozsahu opatření:
 - objektová evakuace, která zahrnuje jednu nebo více obytných či administrativních správních budov, technologických provozoven či jiných objektů,
 - plošná evakuace, která zahrnuje část nebo úplně celý urbanistický celek či větší územní prostor. (Hradil et al., 2018)
- Doby trvání:
 - krátkodobá evakuace nezabezpečuje náhradní ubytování, ale jen nouzové přežití obyvatelstva, kdy nevyžaduje na dlouhou dobu opuštění domova pro evakuované osoby,
 - dlouhodobá evakuace zabezpečuje náhradní ubytování a nouzové přežití obyvatelstva, kdy vyžaduje pro evakuované osoby dlouhodobé opuštění domova, které bude trvat více, než 24 hodin. (Hradil et al., 2018)
- Varianty ohrožení:
 - prováděna bez předchozího ukrytí, tedy je to přímá evakuace,

- prováděna po předchozím ukrytí, kdy došlo ke snížení prvotního ohrožení, ukázkový příklad je po snížení účinků nebezpečí z ozáření při radiační havárii. (Hradil et al., 2018)
- Způsobu realizace:
 - samovolná evakuace není řízena a obyvatelstvo opouští daný prostor dle svého uvážení,
 - řízená evakuace je řízena orgány, které byly pověřeny k řízení evakuace, a to buď pěšky, vlastními dopravními prostředky nebo prostředky hromadné dopravy. (Hradil et al., 2018)

Orgány pro řízení evakuace:

- evakuační středisko,
- přijímací středisko,
- pracovní skupina krizového štábu. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

Invakuace

Je to inverzní evakuace. Nebezpečí není v dané budově, ale nachází se v jejím okolí. Takže by nebezpečí hrozilo, pokud by osoby, které se v budově nacházejí, ji opustily. Budova musí být uzavřena, tedy je nutné, aby byla zavřena všechna okna a uzamčeny všechny dveře. Osoby, které se nachází uvnitř budovy se musí řídit invakuačním plánem, který má dva režimy, a to zelený a červený. (Dvořák a Haugwitz, 2021)

6 VZDĚLÁVACÍ ZAŘÍZENÍ

Podle zákona číslo 561/2004 Sb., školský zákon tvoří vzdělávací zařízení školy a školská zařízení, kdy škola a školské zařízení provádí vzdělávání podle vzdělávacích programů, které jsou uvedené v tomto zákoně v § 3. K tomu, aby škola a školské zařízení mohly vykonávat svoji činnost, musí být zapsány ve školském rejstříku, kdy vzdělávání zajišťují pedagogičtí pracovníci. (ČESKO, 2004)

Druhy škol:

- mateřská škola,
- základní škola,
- střední škola (střední odborná škola, střední odborné učiliště, gymnázium),
- konzervatoř,
- vyšší odborná škola,
- základní umělecká škola,
- jazyková škola, která má právo státní jazykové zkoušky. (ČESKO, 2004)

K mimořádné události může dojít i ve vzdělávacích zařízeních. Ovšem je důležité říci, že každá mimořádná událost je jiná a ve všech případech je nutno před přijetím jakýchkoli opatření zvážit dopady, které by měly vliv na pohodu a vzdělávání. Měl by se minimalizovat rozsah a délka jakéhokoli narušení péče o děti nebo vzdělávání a maximalizovat počet žáků, studentů a dětí, kteří se účastní prezenční výuky. K tomu je nutnost dodržovat všechny zákonné pokyny, které se na dané zařízení vztahují, aby byla docílena ochrana. (Gov.uk., © 2023)

Je důležité, aby škola byla připravena na ustání a zvládnutí situace, aby učila děti, pedagogické pracovníky a ostatní zaměstnance, jak ustát a zvládnout náhlou mimořádnou událost a její důsledky s účastí všech, a to i s dětmi, které mají nějaký druh postižení. Dále aby byla poučená o traumatu a vytvářela prostředí uznání a vzájemnosti. Vytvářela postupy pro zotavení v náhlých mimořádných událostech či jiných nepříznivých dějů s plíživým průběhem. Správně využívala kulturně přiměřené postupy, které spojují a začleňují jedince a skupiny i v nenadálých situacích. Měla by být stabilním místem normality pro danou zasaženou obec v době mimořádné události i mimo ni a správně využívala zdroje rodin, kdy by je spojovala s dalšími zdroji, a tak je posilovala. (Kolektiv autorů, 2023)

K tomu napomáhá i proces plánování, který zahrnuje školení personálu, hodnocení rizika, vědomí, cvičení a zkoušky (např. požární cvičení), pohotovostní plánování, revize protokolů, komunikace, koordinace a plánování s příslušnými orgány. (Gov.uk., © 2023)

Druhy mimořádných událostí, které mohou nastat ve vzdělávacím zařízení:

- nebezpečí požáru a případně jiná nebezpečí,
- kybernetický incident nebo narušení dat,
- dopad a trvalé následky mimořádné události v místní komunitě,
- narušení běžných dat,
- trestná činnost (např. hrozba bombou),
- výpadek napájení nebo telekomunikací,
- vážné zranění dítěte, studenta, žáka nebo zaměstnance (např. dopravní nehoda autobusu),
- významné poškození budovy (např. strukturální událost nebo požár, který vyžaduje dočasné konstrukční podpěry budovy nebo uzavření),
- incidenty v oblasti veřejného zdraví (např. výskyt infekčního onemocnění),
- nepříznivé počasí (např. extrémní horko, bouře, sníh, záplavy). (Gov.uk., © 2023)

Zákony vztahující se ke vzdělávacím zařízením

Přehled zákonů vztahujících se do oblasti školství.

- Zákon číslo 561/2004 Sb., školský zákon,
- zákon číslo 262/2006 Sb., zákoník práce. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, © 2013–2025a)

Přehled zákonů, které se vztahují do oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

- Zákon číslo 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- zákon číslo 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů,
- zákon číslo 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. (Kolektiv autorů, 2021)

6.1 Povinnosti

V podkapitole povinnosti budou zmíněny vyhlášky a metodické pokyny MŠMT a školení zaměstnanců v oblasti PO.

Vyhlášky a metodické pokyny Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je odkaz „*Bezpečnost na školách*“. Tento dokument nám vymezuje postupy a návody před krizí, během krize a po krizi. Říká, že školy by pro žáky, děti, učitelé a ostatní zaměstnance měly evokovat bezpečné prostředí, i když by se potenciálně mohla naskytnout nějaká mimořádná událost. Dále nabízí v případě vzniku mimořádné události konkrétní návody a postupy, dle kterých by se školy měly řídit, aby ve školách byla zachována bezpečnost a nedošlo k ohrožení zdraví. Tato stránka je především určena pro vedení a zaměstnance školy, kde je přehled platných právních norem a předpisů, metodické pokyny a materiály a v poslední řadě seznamy institucí, na které se v případě krize může škola obrátit. Dále jsou zde návody, které jsou třeba pro přípravu dokumentace na mimořádné události, a to včetně intervenčního plánu, pokynů pro učitele, jak mají poskytnout neodkladnou psychosociální první pomoc a také obecně doporučené postupy, dle kterých by se mělo postupovat během mimořádné události.

Rozhodně je nutné podotknout, že se zde nenachází přesný detailní návod na každou mimořádnou událost. Protože každá mimořádná událost je jiná, odehrává se v jiném prostředí, v jiném čase a také v jiném rozsahu, proto je důležité, aby se škola spoléhala především na své konkrétně vypracované plány a dokumentaci. Také se zde nenachází návody na vývojové krize dětí či individuální krize, jako je například úmrtí v rodině, šikana či školní neúspěch. V tomto ohledu je adekvátnější se obrátit spíše na pedagogicko-psychologickou poradnu nebo na psychologa. (Edu.cz, © 2025)

Školení zaměstnanců v oblasti PO

Ředitel školského zařízení má povinnost školit žáky, studenty a zaměstnance a provádět pravidelné prohlídky, zda jsou dodržovány všechny předpisy. Je to dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci. Je zde nutnost zpracování požárně evakuačního plánu, požárního řádu školy, požárně poplachových směrnic, posuzování požárního nebezpečí a začlenění školského zařízení do kategorie dle míry nebezpečí, kategorizace prací, vyhledávat požárně nebezpečné činitele a činnosti, školení vedoucích zaměstnanců a řadových zaměstnanců v PO, zaměstnanců, kteří budou provádět funkci požárního preventisty. Dále vedení požární knihy, zpracování provozního řádu školy, evidence

o věcných prostředcích a pravidelných kontrolách PO, instalace požárně bezpečnostních značek a cedulí, odstranění závad a nedostatků při PO, pravidelné kontroly školských zařízení z hlediska požární bezpečnosti a průchodnosti a funkčnosti únikových cest, východů a nástupních ploch. Zařazuje se sem i stanovení povinností, které mají zaměstnanci školy v případě omezeného provozu a vedení. Dále také průběžná aktualizace dokumentace PO. (Bozp.cz, © 2025a)

6.2 Dokumentace

V podkapitole dokumentace budou zmíněny požární poplachové směrnice, traumatologický plán, evakuační plán, požární evakuační plán a krizový plán.

Požární poplachové směrnice

Je zpracována v rámci požární ochrany. Uvádí se zde, jaké činnosti by měli zastávat zaměstnanci a další osoby, když by došlo k požáru. Je zde vytyčený postup pro zpozorování požáru, místo a způsob jeho ohlášení, povinnosti pro vyhlášení požárního poplachu a důležitá telefonní čísla na tísňovou linku, ohlašovnu požáru a pohotovostní a havarijní služby dodavatelů plynu, elektřiny a vody. Musí být zveřejněna tak, aby byla trvale přístupná a dobře viditelná pro všechny osoby, které se vyskytují v místě provozované činnosti. (Bozp.cz, © 2025c)

Traumatologický plán

Každá škola by měla mít zpracovaný svůj traumatologický plán. Ten slouží především jako návod na poskytování a zajišťování první pomoci. Měla by tam být vyznačena důležitá telefonní čísla, ohlašovna poruch a požáru, umístění lékárníček a jejich doporučený obsah a zásady pro zabezpečení a organizaci první pomoci ve školském zařízení. Jsou zde rozepsány hlavní zásady pro poskytování první pomoci, jak správně provést stabilizační polohu, jak provést nepřímou masáž srdce a umělé dýchání. Jsou zde i protišoková opatření, první pomoc při šoku, úrazu elektrickým proudem, popálením a opařením, krvácení, zlomeninách, infarktu, otravě CO, otravách jedy nebo po zasažení chemikálií. Je zde i postup, co dělat v případě alergie nebo astmatu. (Mikoška, 2011)

Evakuační plán a požární evakuační plán

Evakuační plán je základní dokument, ve kterém jsou popsány pokyny a opatření, dle kterých by se mělo postupovat v případě vzniku mimořádné události. Vymezuje i způsob evakuace osob ze školského zařízení nebo jiného objektu v případě, že hrozí ohrožení života

a zdraví žáků, učitelů, zaměstnanců, ale i dalších osob, které se nacházejí v blízkosti potenciálního zasaženého objektu. Zpracovává se dle hodnocení a řízení rizik na základě posouzení požárního nebezpečí a nutného zařazení do kategorie podle míry nebezpečí dle zákona číslo 262/2006 Sb., zákoník práce. (Bozp.cz, © 2025b)

Požární evakuační plán je to to samé jako evakuační plán, jediný rozdíl je v tom, že požární evakuační plán je zařazen do dokumentace požární ochrany. Zpracovává se podle vyhlášky číslo 246/2001 Sb., o požární prevenci a také dle zákona číslo 133/1985 Sb., o požární ochraně. (Bozp.cz, © 2025b)

Oba plány mají dvě části, a to je grafická a textová. Grafická část je v podobě mapy, kde jsou zakreslovány jednotlivá podlaží objektu, únikové cesty a směry jejího úniku, požární stanice, hasící přístroje a instrukce v případě havárie, požáru nebo nehody. Musí tam být zakreslena i poloha, kde se aktuálně nachází určitý pozorovatel. Textová část uvádí osobu, která je zodpovědná za řízení evakuace, osobu, která bude kontrolovat počet evakuovaných osob, zvířat a materiálu z objektu, ze kterého evakuace probíhá a další jiné osoby a materiál, které jsou potřebné ohledně organizace evakuace. Dále jsou zde vytyčeny únikové cesty, konkrétní způsob evakuace, místo shromaždiště pro evakuované osoby, zvířata a materiál včetně toho, jakým způsobem budou střeženy a v poslední řadě první pomoc pro zasažené osoby. (Bozp.cz, © 2025b)

Obrázek 2 Požární evakuační plán.

(zdroj: Bozp.cz, © 2025b)

Krizový plán

Je součástí „*Preventivního programu školského zařízení*“ a také „*Školního řádu školy*“. Stanovuje se zde závazný postup v případě, pokud se nalezne podezření či výskyt návykových látek a šikany mezi žáky a studenty. Škola má úlohu pouze poradenskou a preventivní, další šetření řeší PČR. S krizovým plánem musí být seznámeni zaměstnanci školy, žáci, studenti, ale i rodiče. Mezi krizové oblasti například patří záškoláctví, šikana, kyberšikana, krádeže, vandalismus, návykové látky, rasismus, xenofobie, sexuálně rizikové chování, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, sexuální zneužívání dětí a syndrom CAN. (Šmíd, 2018)

Dílčí závěr z teoretické části

V teoretické části jsou definovány mimořádné události a druhy mimořádných událostí. Druhá kapitola vymezuje základní pojmy z problematiky. Následující kapitola se zabývá právním ukotvením problematiky v evropském a českém právu. Čtvrtá kapitola udává některé příklady mimořádných událostí ve vzdělávacích zařízeních, např. útok aktivního střelce, únik nebezpečných chemických látek, požáry, ale i bombové výhružky. Následující předposlední kapitola popisuje evakuaci, jak se evakuace rozděluje, jaké jsou orgány pro řízení evakuace a co je to invakuace. Poslední kapitola se věnuje vzdělávacím zařízením, jaké mimořádné události mohou nastat ve vzdělávacích zařízeních a jakou stanovenou dokumentaci a povinnosti musí školské zařízení dodržovat.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY GOLČŮV JENÍKOV

Základní škola Golčův Jeníkov se nachází ve městě Golčův Jeníkov a má sídlo ve dvou propojených budovách. Je to příspěvková organizace, kterou zřizuje město Golčův Jeníkov. Je spádovou školou. (Základní škola Golčův Jeníkov, © 2025) Do školy chodí žáci z Golčova Jeníkova, Podmok, Skryjí, Nové Vsi, Okřesanče, Vlkanče a Zvěstovic. Na prvním stupni je 10 tříd s počtem žáků $167 + 1$ (jeden žák má jinou formu studia než ostatní žáci základní školy, např. individuální plán, pobyt v zahraničí atd.). Na druhém stupni je 8 tříd s počtem žáků $160 + 3$ (tři žáci mají jinou formu studia než ostatní žáci základní školy).

Součástí školy je školní jídelna a školní družina. Školní družina má čtyři oddělení, čtyři vychovatelky a v současné době ji navštěvuje 118 dětí. Ve škole vyučuje 23 pedagogů, na prvním stupni 10, na druhém stupni 13. Dále škola zaměstnává jednu školní asistentku, jednoho asistenta pedagoga a osm asistentek pedagoga. (Základní škola Golčův Jeníkov, © 2025)

Škola úzce spolupracuje s Domem dětí a mládeže Světlá nad Sázavou a ZUŠ Světlá nad Sázavou. Účastní se projektů Ovoce do škol, Mléko do škol, vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků z projektů Šablony z Operačního programu Jan Ámos Komenský, Operační program Zaměstnanost, obědy pro děti zdarma. (Základní škola Golčův Jeníkov, © 2025)

Základní škola prošla velkými stavebními a technickými úpravami. Byla postavena přístavba, která je spojena s původní budovou. Nový pavilon má bezbariérový přístup a výtah. Původní budova prošla celkovou rekonstrukcí a obecně splňuje požadavky moderního vzdělávání. V blízkosti byla postavena nová sportovní hala, která je na modernizované úrovni. (Základní škola Golčův Jeníkov, © 2025)

Hlavní strategické cíle

- Podporovat a zkvalitňovat výuku cizích jazyků,
- zkvalitňovat motivaci a roli pedagogů,
- prohlubovat pedagogickou a odbornou úroveň pedagogického sboru,
- podporovat komunikační a informační rozvoj technologií,
- zesilovat spolupráci s veřejností a s rodiči,

- prohlubovat školu v oblastech personálních, organizačních, ekonomických a materiálně technických. (Základní škola Golčův Jeníkov, © 2025)

Obrázek 3 Základní škola Golčův Jeníkov.

(zdroj: vlastní)

Tabulka 1 Počty žáků za školní rok 2024/2025.

Třída	Celkem	Dívky	Chlapci
1. A	15	8	7
1. B	16	9	7
2. A	13	8	5
2. B	15	8	7
3. A	16	8	8
3. B	17	9	8
4. A	19 + 1	6 + 1	13
4. B	18	8	10
5. A	19	8	11
5. B	19	14	5
6. A	26 + 2	10 + 1	16 + 1
6. B	23	9	14
7. A	17	8	9
7. B	17	9	8
8. A	17 + 1	7 + 1	10
8. B	19	8	11
9. A	21	12	9
9. B	20	10	10
Tříd:	18		
Celkem žáků:	327 + 4	159 + 3	168 + 1
1. stupeň	167 + 1	86 + 1	81
2. stupeň	160 + 3	73 + 2	87 + 1

(zdroj: vlastní)

Popis objektu a prostor

Základní škola je rozdělena do několika požárních úseků. Jednotlivé prostory v původní budově školy včetně jídelny, kuchyně a půdy (kromě prvního podzemního podlaží, ve kterém se nachází plynová kotelna a sklady) tvoří jeden požární úsek. Jeden požární úsek tvoří také chráněné únikové cesty typu A (schodiště) v přístavbě. Ostatní prostory, které ústí do chráněných únikových cest v jednotlivých patrech přístavby jsou také požárně odděleny. (Hasičský záchranný sbor Kraje Vysočina, 2023)

Přenos požáru na okolní objekty se nepředpokládá. V objektu školy není instalovaná EPS, ovšem je zde instalovaná EZS. Přístup do půdního prostoru v původní části je ze 3NP. V původní budově základní školy jsou pouze NÚC. Škola se vytápí plynem. (Hasičský záchranný sbor Kraje Vysočina, 2023)

Základní informace

- Počet nadzemních podlaží: 4,
- počet podzemních podlaží: 1,
- zastavěná plocha (m²): 1002,
- typ únikových cest: NÚC, CHÚC,
- připojení k pultu centralizované ochrany: ne,
- dělení do požárních úseků: ano,
- nástupní plocha: ne,
- vnitřní zásahové cesty: ne
- vnější zásahové cesty: ne. (Hasičský záchranný sbor Kraje Vysočina, 2023)

Seznam instalovaných požárně bezpečnostních zařízení objektu

Do zařízení pro požární signalizaci se ve škole nachází pouze zařízení pro detekci hořlavých plynů a par. Při požáru pro únik osob se v budově nachází nouzové osvětlení. Pro omezení šíření požáru škola disponuje požární klapkou, požárními dveřmi, požární ucpávkou, paníkovým kováním a požárními uzávěry otvorů – požární okna (okenní výplně). Do zařízení pro zásobování požární vodou slouží vnitřní požární vodovod včetně nástěnných hydrantů, hadicových a hydrantových systémů. (Hasičský záchranný sbor Kraje Vysočina, 2023)

8 RIZIKA HROZÍCÍ VYBRANÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLE

V kontextu rizik spojených s mimořádnými událostmi žákům a zaměstnancům základní školy potenciálně může hrozit požár, povodeň, únik nebezpečných látek, teroristický útok, kybernetický útok, aktivní střelec, hrozba nástražným výbušným systémem, bombová hrozba, infekční onemocnění atd. Ovšem pro každého zaměstnance plynou rizika dle činnosti, kterou běžně v pracovní době vykonává.

Vedoucí zaměstnanec má povinnost zaopatřit zaměstnance nad rámec osobních ochranných pracovních prostředků, které jsou uvedeny v seznamu rizik a které zaměstnanec potřebuje pro svoji činnost, aby se ochránil proti dalšímu hrozícímu riziku. Seznam musí být zaměstnancům kdykoli k dispozici a je nutné, aby byl jednou za rok zkontrolován a upřesňován z důvodu celkové kompletnosti. Doba, která se stanovuje pro používání, je zcela orientační. U zaměstnanců, které není potřeba vybavit pracovním oděvem či obuví z důvodu odstranění rizika, znečištění nebo opotřebení, je nezbytné, aby při nástupu do zaměstnání byli seznámeni, jak musí být pro danou činnost vybaveni a zároveň upozorněni, že pracovní oděv a obuv si musí zaopatřit a udržovat sami z vlastních nákladů. (Čapek, 2022a)

V následujících tabulkách jsou detailně vyznačena rizika, která hrozí zaměstnancům základní školy v Golčově Jeníkově.

Tabulka 2 Rizika pro kuchařku.

				Rizika																					
				fyzikální											chemická						biologická				
				mechanická			tepelná		zařzení			aerosoly		kapaliny		plyny, páry									
				pády z výšky, do hloubky	úder, náraz, rozdrčení	bodné, řezné rány	uklouznutí, upádnutí	vibrace	teplo, ohně	chlad	elektřina	neionizující	ionizující	hluk	prach, vlákna		dýmy, mlhy	tuhé látky	ponoření	postřikání	bakterie, viry	paraziti	plísň	nebakteriální, biologické antigeny	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
ČÁSTI TĚLA	hlava	lebka	A													X									
		sluch	B																						
		zrak	C																						
		dýchací orgány	D																						
		obličej	E																	X					
		celá hlava	F																						
	horní končetiny	ruce	G		X			X										X	X	X					
	dolní končetiny	paže (části)	H																X						
		chodidlo	I																						
	různé	nohy (části)	J																	X					
pokožka		K																							
trup/břicho		L																							
parenterální cesty		M																							
	celé tělo	N		X	X	X		X						X				X	X						

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Tato rizika se vztahují na všechny zaměstnance školní jídelny.

Následující tabulka vyznačuje rizika, která hrozí školníkovi při jeho pracovní činnosti.

Tabulka 3 Rizika pro školníka.

				Rizika																			
				fyzikální										chemická				biologická					
				mechanická						tepelná		záření		aerosoly		kapaliny							
				pády z výšky, do hloubky	úder, náraz, rozdrvení	bodné, řezné	rány	uklouznutí, upadnutí	vibrace	teplo, ohně	chlad	elektřina	neionizující	ionizující	hluk	prach, vlákna	dýmy, mlhy	tuhé látky	ponoření	postříkání	plyny, páry	bakterie, viry	paraziti
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
ČÁSTI TĚLA	hlava	lebka	A			X					X					X							
		sluch	B												X								
		zrak	C															X					
		dýchací orgány	D												X								
		obličej	E																				
		celá hlava	F																				
	horní končetiny	ruce	G		X	X				X					X				X				
		paže (části)	H			X									X				X				
		chodidlo	I			X																	
	dolní končetiny	nohy (části)	J		X	X				X					X				X				
		pokožka	K																				
	různé	trup/břicho	L																				
		parenterální cesty	M																				
		celé tělo	N	X	X	X	X			X					X				X				

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Tabulka 4 Rizika pro učitelku ZŠ – fyzika, chemie.

				Rizika																			
				fyzikální										chemická				biologická					
				mechanická						tepelná		záření		aerosoly		kapaliny							
				pády z výšky, do hloubky	úder, náraz, rozdrvení	bodné, řezné	rány	uklouznutí, upadnutí	vibrace	teplo, ohně	chlad	elektřina	neionizující	ionizující	hluk	prach, vlákna	dýmy, mlhy	tuhé látky	ponoření	postříkání	plyny, páry	bakterie, viry	paraziti
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
ČÁSTI TĚLA	hlava	lebka	A																				
		sluch	B																				
		zrak	C																X				
		dýchací orgány	D													X							
		obličej	E																X				
		celá hlava	F																				
	horní končetiny	ruce	G																X				
		paže (části)	H																				
		chodidlo	I																				
	dolní končetiny	nohy (části)	J																				
		pokožka	K																				
	různé	trup/břicho	L																				
		parenterální cesty	M																				
		celé tělo	N				X																

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Tato rizika se vtahují na učitelky základní školy, které vyučují předmět fyzika nebo chemie. Je to především z důvodu provádění pokusů pro lepší pochopení, kdy pracují s kapalinami a plyny, které mohou mít při styku s kůží, požití či vdechnutí dráždivé, žíravé a toxické účinky.

Následující tabulka vyznačuje rizika pro pedagogy pracovního vyučování, kdy výuka za příznivého počasí probíhá venku v areálu školy a žáci si osvojují pracovní činnosti.

Tabulka 5 Rizika pro učitele/ku pracovního vyučování.

				Rizika																						
				fyzikální											chemická				biologická							
				mechanická						tepelná		zařzení			aerosoly		kapaliny		plyny, páry	bakterie, viry	paraziti	plísně	nebakteriální, biologické antigeny			
				pády z výšky, do hloubky	úder, náraz, rozdrčení	bodné, řezné rány	uklouznutí, upadnutí	vibrace	teplo, oheň	chlad	elektřina	neionizující	ionizující	hluk	prach, vlákna	dýmy, mlhy	tuhé látky	ponoření						postřikání		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
ČÁSTI TĚLA	hlava	lebka	A																							
		sluch	B																							
		zrak	C																							
		dýchací orgány	D																							
		obličej	E																							
		celá hlava	F																							
	horní končetiny	ruce	G																							
		paže (části)	H																							
	dolní končetiny	chodidlo	I																							
		nohy (části)	J																							
	různé	pokožka	K																							
		trup/břicho	L																							
		parenterální cesty	M																							
		celé tělo	N				X			X					X		X									

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Tabulka 6 Rizika pro uklízečku.

				Rizika																					
				fyzikální											chemická						biologická				
				mechanická					tepelná		záření				aerosoly		kapaliny		plyny, páry	bakterie, viry	paraziti	plísně	nebakteriální, biologické antigeny		
				pády z výšky, do hloubky	úder, náraz, rozdrčení	bodné, řezné rány	uklouznutí, upadnutí	vibrace	teplo, oheň	chlad	elektřina	neionizující	ionizující	hluk	prach, vlákna	dýmy, mlhy	tuhé látky	ponoření						postřikání	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
ČÁSTI TĚLA	hlava	lebka	A																						
		sluch	B																						
		zrak	C																	X					
		dýchací orgány	D												X						X				
		obličej	E																						
		celá hlava	F																						
	horní končetiny	ruce	G			X				X					X				X	X					
		paže (části)	H																						
	dolní končetiny	chodidlo	I																						
		nohy (části)	J			X				X					X					X					
	různé	pokožka	K																						
		trup/břicho	L																						
		parenterální cesty	M																						
		celé tělo	N	X		X	X			X					X					X					

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Činnost uklízečky z hlediska BOZP obnáší druhou nejrizikovější práci ve škole, hned po činnosti školníka.

Poslední tabulka je spojena s riziky, která hrozí vychovatelce školní družiny.

Tabulka 7 Rizika pro vychovatelku školní družiny.

				Rizika																					
				fyzikální										chemická							biologická				
				pády z výšky, do hloubky	mechanická				tepelná		záření		hluk	aerosoly			kapaliny		plyny, páry	bakterie, viry	paraziti	plísň	nebakteriální, biologické antigeny		
					úder, náraz, rozdrcení	bodné, řezné rány	uklouznutí, upadnutí	vibrace	teplota, ohřev	chlazení	elektřina	neionizující		ionizující	prach, vlákna	dým, mlhy	tuhé látky	ponoření						postřikání	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
ČÁSTI TĚLA	hlava	lebka	A																						
		sluch	B																						
		zrak	C																						
		dýchací orgány	D																						
		obličej	E																						
		celá hlava	F																						
	horní končetiny	ruce	G																						
	dolní končetiny	paže (části)	H																						
		chodidlo	I																						
	různé	nohy (části)	J																						
		pokožka	K																						
		trup/břicho	L																						
		parenterální cesty	M																						
		celé tělo	N				X			X					X										

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Seznam poskytovaných osobních ochranných pracovních prostředků dle pracovního zařazení, činností a pracovišť

V následujících tabulkách budou uvedeny seznamy poskytovaných osobních ochranných pracovních prostředků pro kuchařku, školníka, učitelku fyziky a chemie, učitele/ku pracovního vyučování, uklízečku a vychovatelku školní družiny.

Tabulka 8 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro kuchařku.

Pra- covní za- řazení	Druh osobních ochranných pracovních prostředků	Orientační lhůta pro výměnu v měsících
Ku- chařka	Čepice	36 měsíců
	Brýle ochranné nebo ochranný obličejový štít	— měsíců
	Rukavice na ochranu před mechanickým poškozením	— měsíců
	Rukavice na ochranu před chemickými látkami a vlhkému prostředí	— měsíců
	Rukavice na ochranu před teplem	— měsíců
	Obuv ochrannou pracovní	24 měsíců
	Obuv ochrannou pracovní – gumová – holina	36 měsíců
	Oděv ochranný pracovní	12 měsíců

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Tabulka charakterizuje druh osobních ochranných pracovních prostředků pro kuchařku a orientační lhůtu, která je stanovená pro výměnu.

Tabulka 9 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro školníka.

Pracovní zařazení	Druh osobních ochranných pracovních prostředků	Orientační lhůta pro výměnu v měsících
Školník	Čepice	36 měsíců
	Brýle ochranné nebo ochranný obličejový štít	– měsíců
	Chráníč sluchu mušlový nebo zátky	– měsíců
	Ochrana dýchacích cest – maska – polo-maska – respirátor	– měsíců
	Rukavice na ochranu před mechanickým poškozením	– měsíců
	Rukavice na ochranu před chemickými látkami a vlhkému prostředí	– měsíců
	Obuv ochrannou pracovní	24 měsíců
	Obuv ochrannou pracovní – gumová – holina	36 měsíců
	Oděv ochranný pracovní	12 měsíců

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Tato tabulka popisuje druh osobních ochranných pracovních prostředků pro školníka a orientační lhůtu, která je stanovená pro výměnu.

Tabulka 10 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro učitelku fyziky a chemie.

Pracovní zařazení	Druh osobních ochranných pracovních prostředků	Orientační lhůta pro výměnu v měsících
Učitelka fyziky a chemie	Brýle ochranné nebo ochranný obličejový štít	– měsíců
	Ochrana dýchacích cest – maska – polo-maska – respirátor	– měsíců
	Rukavice na ochranu před chemickými látkami a vlhkému prostředí	– měsíců
	Obuv ochrannou pracovní	24 měsíců
	Oděv ochranný pracovní – plášť	12 měsíců

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Zde je uveden druh osobních ochranných pracovních prostředků pro učitelku chemie a fyziky a také orientační lhůta, která je stanovená pro výměnu.

Tabulka 11 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro učitele/ku pracovního vyučování.

Pracovní zařazení	Druh osobních ochranných pracovních prostředků	Orientační lhůta pro výměnu v měsících
Učitel/ka pracovního vyučování	Oděv ochranný pracovní – plášť	36 měsíců

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Tady jsou znázorněny osobní ochranné pracovní prostředky pro učitele / učitelku pracovního vyučování a orientační lhůta pro výměnu.

Tabulka 12 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro uklízečku.

Pracovní zařazení	Druh osobních ochranných pracovních prostředků	Orientační lhůta pro výměnu v měsících
Uklízečka	Čepice nebo šátek	36 měsíců
	Brýle ochranné nebo ochranný obličejový štít	– měsíců
	Rukavice na ochranu před mechanickým poškozením	– měsíců
	Rukavice na ochranu před chemickými látkami a vlhkému prostředí	– měsíců
	Obuv ochrannou pracovní	24 měsíců
	Oděv ochranný pracovní	12 měsíců

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

U této tabulky jsou vymezeny osobní ochranné pracovní prostředky pro uklízečku a orientační lhůta pro výměnu.

Tabulka 13 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro vychovatelku školní družiny.

Pracovní zařazení	Druh osobních ochranných pracovních prostředků	Orientační lhůta pro výměnu v měsících
Vychovatelka školní družiny	Obuv ochrannou s protiskluzovou podešví	36 měsíců
	Ochranný pracovní oděv – sportovní souprava	24 měsíců
	Ochranný pracovní oděv – plášť	24 měsíců

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Zde jsou popsány osobní ochranné pracovní prostředky pro vychovatelku školní družiny a orientační lhůta na výměnu.

Tabulka 14 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků společně pro všechny profese.

Pracovní zařazení	Druh osobních ochranných pracovních prostředků		Orientační lhůta pro výměnu v měsících
Společně pro všechny profese	Riziko tepelné – chlad	Vatový kabát – oteplená bunda	36 měsíců
	Riziko chemické – postříkání	Impregnovaný oblek nebo plášť	24 měsíců
	Riziko mechanické – pád z výšky	Bezpečnostní postroj s lany	– měsíců
	Riziko tepelné – chlad	Obuv ochranná pracovní zateplená	48 měsíců
	Riziko tepelné – chlad	Rukavice ochranné zateplené	– měsíců

(zdroj: Čapek, 2022a; vlastní)

Poslední tabulka této kapitoly vyznačuje osobní ochranné pracovní prostředky, které jsou společné pro všechny profese a orientační lhůtu pro výměnu.

Nejúčinněji lze předcházet rizikům prevencí, pravidelnými školeními, dodržováním přesně stanoveného pracovního postupu, předvídáním a co největší připraveností na potenciální hrozby.

9 PŘIPRAVENOST VYBRANÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

V této kapitole bude rozebrán plán krizové připravenosti Základní školy Golčův Jeníkov a jaké jsou rizikové projevy, které se objevují u chování žáků. Dále se kapitola bude věnovat dokumentaci školy v požární ochraně, kam se zařazuje požární řád, požární poplachové směrnice, požární evakuační plán, únikové cesty a dokumentace o klasifikaci prostoru z hlediska výbuchu. V poslední řadě budou zmíněny informace o traumatologickém plánu, školení zaměstnanců a žáků a spolupráci školy s integrovaným záchranným systémem.

9.1 Plán krizové připravenosti

Základní škola Golčův Jeníkov má zpracovaný „*Plán krizové připravenosti*“ ovšem ho chybně uvádí jako „*Krizový plán*“, proto v této podkapitole bude používáno slovní spojení „*Krizový plán*“ dle toho, jak to má uvedené škola, i když to krizový plán není. Podrobněji tomuto zjištění bude věnováno v návrhových opatřeních a v přílohách.

Krizový plán na Základní škole v Golčově Jeníkově je sestaven dle doporučených postupů a charakteristik při postupu řešení sociálně patologických jevů, u kterých je určitá pravděpodobnost, že se na základní škole mohou objevit. Krizový plán školy udává závazný postup, jak by se zaměstnanci školy měli zachovat v případě podezření nebo výskytu sociálně patologických jevů mezi žáky. (Víšková a Blabolil, 2020)

Je vypracován na základně Metodického pokynu MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j.: 21291/2010-28 a Metodického pokynu MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízení č. j.: 22294/2013-1. Je součástí přílohy Školního řádu. (Víšková a Blabolil, 2020)

V případě sociálně patologických jevů v rámci prevence je důležité mít neustále zvýšenou pozornost jednotlivcům nebo skupinám žáků, u kterých se objeví jakákoli změna v prospěchu či v chování. (Víšková a Blabolil, 2020)

Rizikové projevy, které se objevují u chování žáků

- Agrese ve škole – charakteristika a primární prevence agrese,
- šikana – charakteristika; doporučené rady pro pedagogické pracovníky při podezření výskytu šikany (nepřímé neboli varovné znaky šikanování nebo přímé znaky šikanování); primární prevence šikany; doporučený postup při zjištění šikany: a) scénář vy-

šetřování počáteční šikany, kde nejdůležitějším bodem je, aby pedagogický pracovník nikdy neřešil daný problém před celou třídou a nikdy nekonfrontoval oběti ani agresory, b) scénář vyšetřování pokročilé šikany, c) výchovná opatření a další opatření po vyšetření šikany,

- kyberšikana – charakteristika a doporučený postup při zjištění kyberšikany,
- záškoláctví – charakteristika; primární prevence záškoláctví a doporučené rady při zjištění záškoláctví,
- nekázeň – charakteristika; podmínky stanovené školním řádem pro kázeň ve škole; doporučené rady při zjištění nekázně ve škole a doporučený postup při zjištění nekázně ve škole,
- rizikové sporty / doprava – charakteristika; primární prevence rizikových sportů či dopravy; doporučený postup při zjištění rizikového sportu/dopravy; doporučený postup v případě drobného úrazu a doporučený postup v případě vážného úrazu,
- překračování školních pravidel (krádeže a vandalismus) – charakteristika; doporučený postup při nahlášené krádeži žákem a doporučený postup při zjištění vandalismu,
- rasismus / xenofobie – charakteristika; primární prevence rasismu a xenofobie; doporučené postupy v případě zjištění rasismu nebo xenofobie,
- adiktologie (závislostní chování) – charakteristika; doporučené postupy školy při výskytu podezřelé látky,
 - alkohol – doporučené postupy při výskytu alkoholu (konzumace alkoholu ve škole nebo nález alkoholu ve škole),
 - omamné a psychotropní látky – doporučené postupy při výskytu omamných a psychotropních látek (konzumace OPL ve škole nebo nález OPL ve škole),
 - kouření – doporučené postupy při výskytu OPL (konzumace tabákových výrobků ve škole),

- sexuálně rizikové chování – charakteristika; primární prevence sexuálního chování; doporučené rady při zjištění sexuálně rizikového chování a doporučené postupy při řešení sexuálně rizikového chování,
- týrání a zneužívání dětí,
 - fyzické týrání – charakteristika a příznaky a změny chování při fyzickém týrání,
 - sexuální zneužívání dětí – charakteristika; příznaky sexuálního zneužívání dětí; primární prevence zneužívání dětí a doporučené postupy při zjištění zneužívání dětí,
 - syndrom CAN – charakteristika; primární prevence syndromu CAN a doporučené postupy při zjištění syndromu CAN,
- poruchy příjmu potravy – charakteristika a doporučené rady při podezření nebo zjištění onemocnění,
- negativní působení sekt – charakteristika; příznaky; primární prevence negativního působení sekt a doporučené postupy při zjištění. (Víšková a Blabolil, 2020)

Na konci krizového plánu ZŠ GJ jsou důležitá telefonní čísla na tísňovou linku, HZS, ZZS, PČR, linku bezpečí a linku bezpečí dětí a mládeže. (Víšková a Blabolil, 2020)

9.2 Dokumentace školy v požární ochraně

Podkapitola bude obsahovat informace o požárním řádu, požárních poplachových směrnících, požárním evakuačním plánu, únikových cestách a dokumentaci o klasifikaci prostoru z hlediska výbuchu na Základní škole Golčův Jeníkov.

9.2.1 Požární řád

Je určen pro provoz základní školy. Je zde určen stručný popis vykonávané činnosti, charakteristiky požárního nebezpečí provozované činnosti, požárně technické charakteristiky, popřípadě technicko-bezpečnostní parametry látek a jejich nejvyšší přípustné množství látek, které se mohou vyskytovat v provozované činnosti. Dále stanovení požadavků proti vzniku a šíření požáru nebo vzniku výbuchu s následným požárem. Vymezení oprávnění a povinností osob při zajišťování stanovených podmínek požární bezpečnosti, a to pro zahájení, průběh, přerušování a ukončení činnosti. Stanovení podmínek pro bezpečný pohyb osob, kdy dů-

ležitým bodem je, že vstupy do areálu, popř. objektů a provozů budou označeny bezpečnostní značkou „*Nepovolaným osobám vstup zakázán*“, vyjma veřejně přístupných prostor. Určení způsobu zabezpečení volných únikových cest a jméno a příjmení odpovědného vedoucího zaměstnance. Za požární ochranu odpovídá Mgr. Alena Víšková – ředitelka školy. (Čapek, 2022b)

Tabulka 15 Přehled o umístění věcných prostředků požární ochrany.

Provoz	Umístění	Druh PHP a požárně bezpečnostních zařízení	Počet
1 PP	Kotelna	PHP CO ₂ o obsahu 5 kg	2
	Místnost s plynovým kotlem	PHP práškový o objemu 6 kg	1
		PHP práškový o objemu 6 kg	2
	Šatny	Požární hydrant D 25	1
	Strojovna výtahu	PHP CO ₂ o obsahu 2 kg	1
	Strojovna vzduchotechniky	PHP práškový o objemu 6 kg	1
1 NP	Vchod	PHP práškový o objemu 6 kg	2
	Kuchyň	PHP práškový o objemu 6 kg	1
		PHP vodní o objemu 9 l.	1
		PHP CO ₂ o obsahu 5 kg	1
		PHP práškový o objemu 6 kg	1
	Jídelna	Požární hydrant D 25	1
	Učebna informatiky	PHP práškový o objemu 6 kg	1
	Chodby	PHP práškový o objemu 6 kg	2
		PHP vodní o objemu 9 l.	1
		Požární hydrant D 25	2
PHP práškový o objemu 6 kg		4	
2 NP	Chodby	Požární hydrant D 25	2
	Serverovna	PHP CO ₂ o obsahu 5 kg	1
	3 NP	Chodby	PHP práškový o objemu 6 kg
PHP vodní o objemu 9 l.			2
Požární hydrant D 25			1
Kabinet		PHP CO ₂ o obsahu 5 kg	1
Půda		PHP práškový o objemu 6 kg	1
		PHP vodní o objemu 9 l.	1
Celý provoz		Nouzové osvětlení	*
		Požární uzávěry	*
		Požární odvětrání	*
		Požární klapky	*
		Požární ucpávky	*
		Panikové kování	*

(zdroj: Čapek, 2022b; vlastní)

Následující tabulka zobrazuje přehled o umístění bezpečnostních a výstražných značek.

Tabulka 16 Přehled o umístění bezpečnostních a výstražných značek.

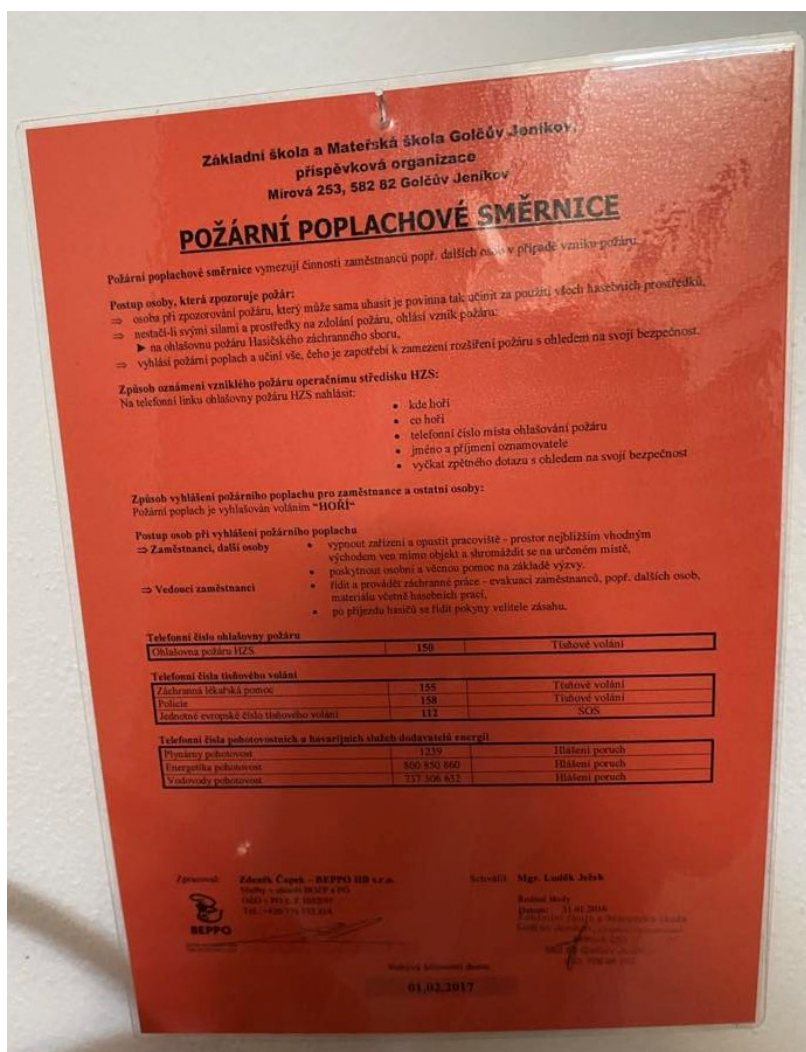
Provoz	Umístění	Druh bezpečnostní značky	Počet
1 PP	Kotelna	Únikový východ – fotoluminiscenční	2
		Plynová kotelna – nepovolaným vstup zakázán	1
	Vstup do šaten	Únikový východ – fotoluminiscenční	1
		Zákaz kouření včetně elektronických cigaret	1
	Výtah	Tento výtah neslouží k evakuaci osob při požáru	1
1 NP	Chodby	Únikový východ – fotoluminiscenční	10
	Hlavní vchod – nová budova	Únikový východ – fotoluminiscenční	1
		Zákaz kouření včetně elektronických cigaret	1
	Hlavní vchod – stará budova	Únikový východ – fotoluminiscenční	1
		Zákaz kouření včetně elektronických cigaret	1
	Vchody do školní jídelny	Únikový východ – fotoluminiscenční	2
		Zákaz kouření včetně elektronických cigaret	2
	Schodiště – nová budova	Únikový východ – fotoluminiscenční	1
2 NP	Schodiště – stará budova	Únikový východ – fotoluminiscenční	2
	Výtah	Tento výtah neslouží k evakuaci osob při požáru	1
	Chodby	Únikový východ – fotoluminiscenční	8
	Schodiště – nová budova	Únikový východ – fotoluminiscenční	1
3 NP	Schodiště – stará budova	Únikový východ – fotoluminiscenční	2
	Výtah	Tento výtah neslouží k evakuaci osob při požáru	1
	Chodby	Únikový východ – fotoluminiscenční	8
	Schodiště – nová budova	Únikový východ – fotoluminiscenční	1
HVE	HVE	Hlavní vypínač elektrické energie	1
HUV	HUV	Hlavní uzávěr vody	1
HUP	HUP	Hlavní uzávěr plynu	1

(zdroj: Čapek, 2022b; vlastní)

V poslední řadě jsou v požárním řádu zmíněny pokyny pro činnost preventivní požární hlídky, kde se nachází obecná ustanovení, povinnosti preventivních požárních hlídek, povinnosti preventivní požární hlídky při dohledu nad svařováním nebo činností s otevřeným ohněm na pracovištích se zvýšeným požárním nebezpečím, odborná příprava preventivních požárních hlídek a jmenný seznam zaměstnanců preventivní požární hlídky. (Čapek, 2022b)

Požární poplachové směrnice

Požární poplachové směrnice obsahují postup osoby, která zpozoruje požár, způsob oznámení vzniklého požáru operačnímu středisku HZS, způsob vyhlášení požárního poplachu pro zaměstnance a ostatní osoby, postup osob při vyhlášení požárního poplachu, telefonní číslo ohlašovny požáru, telefonní číslo tísňového volání, telefonní číslo pohotovostních a havarijních služeb dodavatelů energie, kdo požární poplachovou směrnici zpracoval, kdo ji schválil a kdy nabývá účinnosti. (Čapek, 2022c)

Obrázek 4 Požární poplachová směrnice.

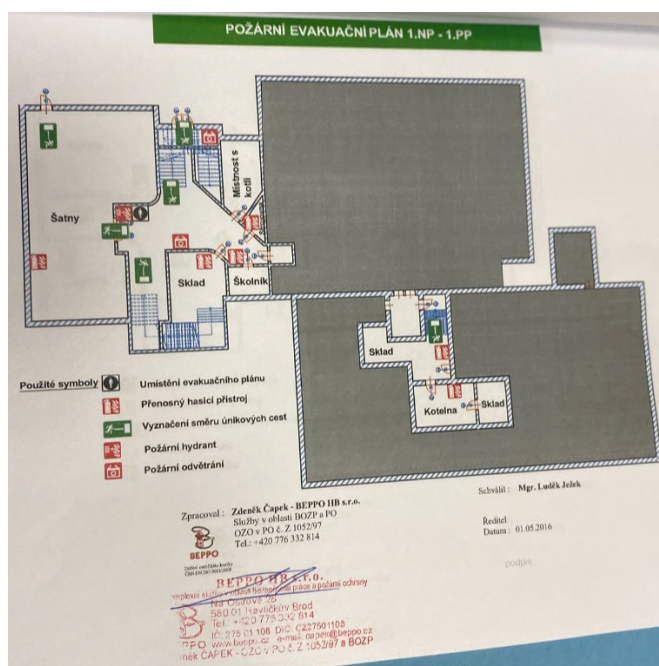
(zdroj: Čapek, 2017; foto: vlastní)

Požární poplachové směrnice se umísťují a zveřejňují na viditelném místě a musí být trvale přístupné pro všechny osoby, které se vyskytují v místě, kde se provozuje daná činnost. (Čapek, 2022c) Požární poplachová směrnice se vyskytuje v podzemním podlaží i všech nadzemních podlaží budovy základní školy.

9.2.2 Požární evakuační plán a únikové cesty

Požární evakuační plán je umístěn stejně jako požární poplachová směrnice na viditelném místě podzemního podlaží i všech nadzemních podlaží Základní školy Golčův Jeníkov. Je zpracováván graficky. Vždy je v požárním evakuačním plánu zobrazen půdorys dané budovy, jak jsou rozprostřeny jednotlivé místnosti, ale i chodby. U každé místnosti je vyobrazeno, jaká se v ní provozuje činnost. Do jednotlivých místností jsou zakresleny dveře a také to, zda se otevírají dovnitř či ven.

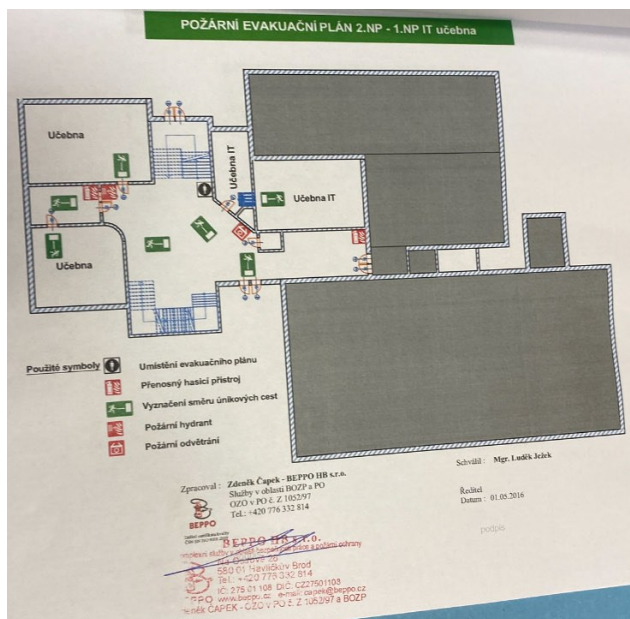
V požárním evakuačním plánu jsou použity symboly, které vysvětlují, kde se nachází např. umístění evakuačního plánu, přenosné hasicí přístroje, vyznačení směru únikových cest, požární hydrant a požární větrání. Pod požárním evakuačním plánem je uvedeno, kdo daný plán zpracoval, kdo ho schválil a kdy nabývá účinnosti.

Obrázek 5 Požární evakuační plán 1.NP – 1.PP.

(zdroj: Čapek, 2016a; foto: vlastní)

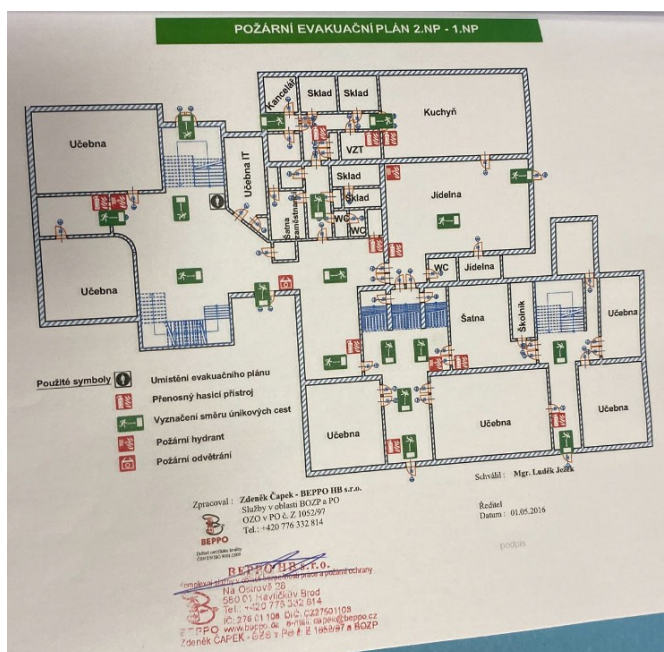
První požární evakuační plán znázorňuje půdorys prvního podzemního podlaží základní školy.

Obrázek 6 Požární evakuační plán 2.NP – 1.NP IT učebna.

(zdroj: Čapek, 2016b; foto: vlastní)

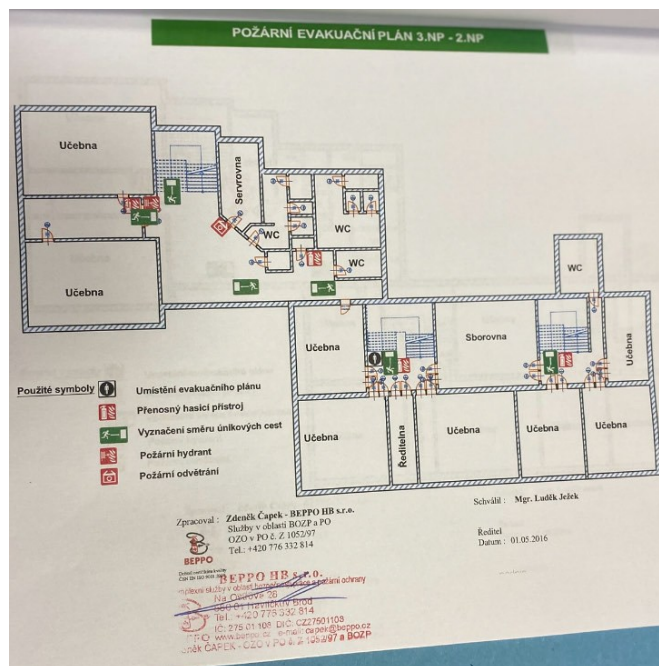
Druhý požární evakuační plán zobrazuje půdorys prvního NP v nové přístavbě.

Obrázek 7 Požární evakuační plán 2.NP – 1.NP.

(zdroj: Čapek, 2016c; foto: vlastní)

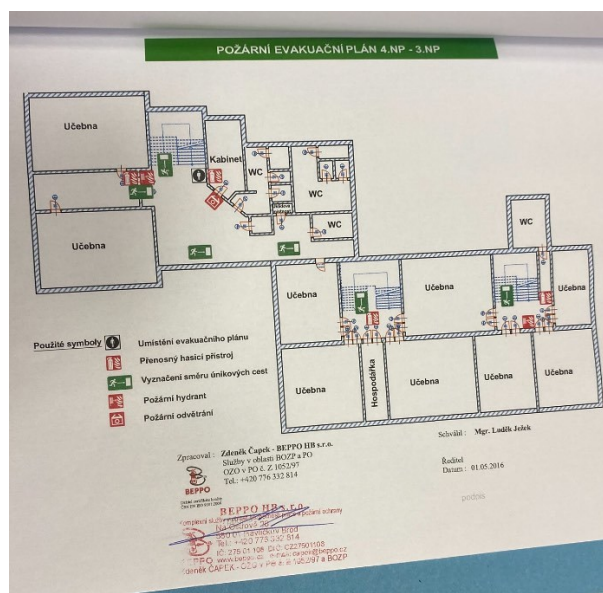
Třetí požární evakuační plán znázorňuje půdorys prvního NP celé školy.

Obrázek 8 Požární evakuační plán 3.NP – 2.NP.

(zdroj: Čapek, 2016d; foto: vlastní)

Čtvrtý požární evakuační plán zobrazuje druhé NP celé školy.

Obrázek 9 Požární evakuační plán 4.NP – 3.NP.

(zdroj: Čapek, 2016e; foto: vlastní)

Pátý požární evakuační plán znázorňuje poslední třetí NP původní budovy školy i nové přístavby.

Únikové východy

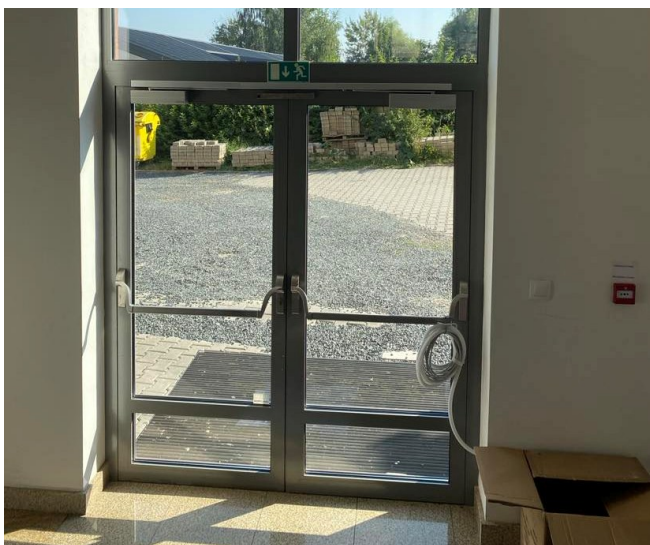
Únikových východů se na základní škole nachází celkem sedm. Šest z nich vede z prvního nadzemního podlaží, jeden se nachází v podzemním podlaží, kde jsou umístěné šatny pro žáky. První únikový východ jsou hlavní dveře nové přístavby, kterými chodí žáci do budovy základní školy.

Obrázek 10 Hlavní vchod v nové přístavbě.

(zdroj: vlastní)

Druhý únikový východ se nachází mezi podzemním podlažím a nadzemním podlažím v nové přístavbě a slouží pro žáky jako zadní vchod.

Obrázek 11 Zadní vchod pro žáky v nové přístavbě.

(zdroj: vlastní)

Třetí únikový východ se nachází v šatnách podzemního podlaží nové přístavby.

Obrázek 12 Únikový východ z podzemního podlaží nové přístavby.

(zdroj: vlastní)

Tyto únikové dveře jsou úzké a nachází se blízko skřínek, kde se žáci každý den převouvají a převlékají. V případě evakuace může potenciálně hrozit velké nashromáždění osob na jednom místě a mohl by tím být způsoben chaos a panika.

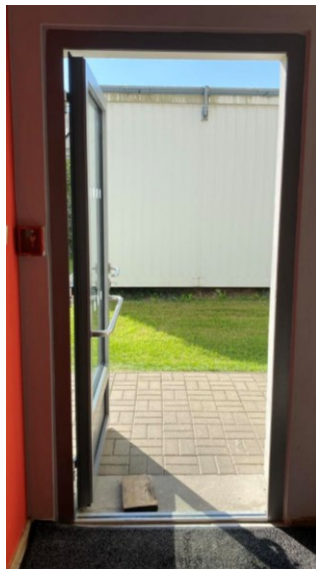
Čtvrtý únikový východ vede z kanceláře školní jídelny v prvním nadzemním podlaží.

Obrázek 13 Únikový východ z kanceláře školní jídelny.

(zdroj: vlastní)

Pátý únikový východ se nachází ve školní jídelně.

Obrázek 14 Únikový východ ze školní jídelny.

(zdroj: vlastní)

Tento východ by využili především zaměstnanci školní jídelny a osoby, které by se ve školní jídelně stravovali v čase případné evakuace.

Šestý únikový východ se nachází v původní budově školy.

Obrázek 15 Únikový východ v původní budově školy.

(zdroj: vlastní)

Sedmý únikový východ je hlavní vchod pro zaměstnance základní školy.

Obrázek 16 Hlavní vchod pro zaměstnance základní školy.

(zdroj: vlastní)

Tento únikový východ a únikový východ z prvního podzemního podlaží se za běžného provozu zcela nepoužívají a slouží opravdu pouze k evakuaci osob.

9.2.3 Dokumentace o klasifikaci prostoru z hlediska výbuchu

V této dokumentaci se nachází úvodní ustanovení – účel, rozsah platnosti, definice pojmů a zkratk, rozdělovník, hodnocení prostorů a jejich klasifikace, požárně technické charakteristiky vyskytujících se látek z hlediska nebezpečí výbuchu, zdroj iniciace, zařazení prostorů klasifikovaných s nebezpečím výbuchu do zón a stanovení opatření v prostorách klasifikovaných s nebezpečím výbuchu. (Čapek, 2007)

Tabulka 17 Hodnocení prostorů a jejich klasifikace.

Prostor / vykonávaná činnost		Nebezpečí vycházející z prostoru	Klasifikace prostoru
ZÁKLADNÍ ŠKOLA	Mírová 253 G. Jeníkov		
Administrativní prostory, včetně chodeb		Nevyskytuje se	bez NV
Školní třídy		Nevyskytuje se	bez NV
Sociální zařízení		Nevyskytuje se	bez NV
Ostatní vnitřní prostory		Nevyskytuje se	bez NV
Venkovní prostory		Nevyskytuje se	bez NV

(zdroj: Čapek, 2007; vlastní)

Tabulka 18 Hodnocení prostorů a jejich klasifikace – kuchyň a školní jídelna.

Prostor / vykonávaná činnost		Nebezpečí vycházející z prostoru	Klasifikace prostoru
KUCHYNĚ A ŠKOLNÍ JÍDELNA	Mírová 253 G. Jeníkov		
Kuchyň		Nevyskytuje se	bez NV
Jídelna		Nevyskytuje se	bez NV
Administrativní prostory, včetně chodeb		Nevyskytuje se	bez NV
Sociální zařízení		Nevyskytuje se	bez NV
Ostatní vnitřní prostory		Nevyskytuje se	bez NV
Venkovní prostory		Nevyskytuje se	bez NV

(zdroj: Čapek, 2007; vlastní)

- Požárně technické charakteristiky vyskytujících se látek z hlediska nebezpečí výbuchu – nestanoveny,
- zdroj iniciace – nestanoven,
- zařazení prostorů klasifikovaných s nebezpečím výbuchu do zón – nestanoven,
- stanovení opatření v prostorách klasifikovaných s nebezpečím výbuchu – nestanoven. (Čapek, 2007)

9.2.4 Traumatologický plán

V traumatologickém plánu Základní školy Golčův Jeníkov se nachází úvodní ustanovení – účel, rozsah platnosti, definice pojmů a zkratk, rozdělovník a popis procesu (základní povinnosti, poskytnutí laické první pomoci, hlášení a přivolání pomoci, prostředky pro poskytnutí první pomoci, školení a výcvik). (Čapek, 2014)

Zásady poskytování první pomoci je uvedené v následujících kapitolách traumatologického plánu:

- ABC první pomoci, resuscitace, umělé dýchání, krvácení, stabilizovaná poloha, popáleniny a poleptání, šok a šokové stavy, astmatický záchvat, autonehody a pády, epileptický záchvat, otravy, podchlazení, omrzliny, úraz elektrickým proudem, uštknutí hadem, úpal, úžeh, zlomeniny, obvazy a obvazová technika. (Čapek, 2014)

Školení a výcviky zaměstnanců pro poskytování první pomoci jsou prováděny jednou za dva roky. Jsou školeni lékařem LZPP. Všichni zaměstnanci musí projít školením o poskytování první pomoci v rámci školení při nástupu do zaměstnání. Periodické školení o poskytování první pomoci se provádí jako součást periodického školení BOZP. (Čapek, 2014)

Tabulka 19 Vybavení nástěnné lékárničky první pomoci.

Materiál – druh	Množství
Adsorpční uhlí 20 tbl. (carbo adsorbens)	1 ks
Ophall lliq.opth. 50 ml	1 ks
Volně prodejné analgetikum 10 tbl.	1 ks
Jodové pero	1 ks
Dezinfekční prostředek na rány	1 ks
Obvazový materiál	
Škrtidlo	1 ks
Obvaz duonet S2	1 ks
Obvaz duonet S3	1 ks
Obvaz krycí 50 x 75 mm	1 ks
Rouška resuscitační	1 ks
Rychloobvaz 6 cm x 1 cm	1 ks
Náplast 2,5 cm x 2 cm	1 ks
Obinadlo pružné 6 cm x 5 cm	2 ks
Obinadlo pružné 10 cm x 5 cm	2 ks
Gázová komprese 7,5 cm x 7,5 cm, případně 5 x 5 cm	2 ks
Mastný tyl na krytí na popáleniny	1 ks
Šátek trojcípý	1 ks
Nůžky	1 ks
Rukavice pryžové chirurgické v obalu	2 ks

(zdroj: Čapek, 2014; vlastní)

Tabulka 20 Seznam zdravotnického materiálu – zdravotní brašna.

Materiál – druh	Množství
Dezinfekční prostředek na rány	1 ks
Gázová komprese 7,5 cm x 7,5 cm, případně 5 x 5 cm	1 ks
Rychloobvaz 6 cm x 1 cm	1 ks
Náplast 2,5 cm x 2 cm	1 ks
Obinadlo pružné 6 cm x 5 cm	1 ks
Mastný tyl na krytí na popáleniny	1 ks
Škrtidlo	1 ks
Obvaz duonet S3	1 ks
Šátek trojcípý	1 ks
Nůžky	1 ks
Rukavice pryžové chirurgické v obalu	1 ks

(zdroj: Čapek, 2014; vlastní)

Poskytnutí první pomoci je morální a právní povinností všech osob. (Čapek, 2014)

9.2.5 Školení zaměstnanců a žáků ZŠ Golčův Jeníkov

Stanovují se zde povinnosti na úseku péče o zajištění BOZP a technických zařízení. Do této kategorie spadají základní povinnosti dle zákoníku práce a navazujících zařízení vlády a Zákonu o BOZP a navazujících nařízení vlády. Za plnění úkolů BOZP zodpovídá vedoucí zaměstnanec v rozsahu svých funkcí na všech stupních řízení, které jsou jejich rovnocennou a neoddělitelnou součástí. Dále jsou zde vytyčeny práva a povinnosti zaměstnanců ZŠ. (Čapek, 2022a)

Předcházení ohrožení života a zdraví při práci (prevence rizik). To jsou všechna opatření, která vyplývají z právních a ostatních předpisů, která mají za cíl předcházet rizikům, již vzniklá rizika odstraňovat nebo je alespoň minimalizovat. Tato problematika je řešena v „*Seznamu rizik ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců*“. (Čapek, 2022a)

Probíhá zde opakované školení zaměstnanců základní školy. Mezi tato školení patří vstupní školení BOZP + PO + externí firmy a zaměstnanci, kdy se provádí seznámení se zařízením apod., opakované školení BOZP, opakované školení PO, školení vedoucích zaměstnanců, školení první pomoci, školení dodavatelských firem, školení řidičů, odborná příprava preventivních požárních hlídek, školení topičů / zacvičení a školení obsluh kotlů, školení obsluhy odpovědné za VTZ, školení obsluhy a osoby odpovědné za VPZ, školení pro práci s chemickými látkami a školení svářečů, atd.

Základní škola Golčův Jeníkov se delší dobu potýká s nepříznivým chováním žáků, kdy se situace vystupňovala do té fáze, že jsou někteří žáci velmi agresivní, napadají slovně i fyzicky pedagogické pracovníky nebo posílají anonymní e-maily ředitelce školy o tom, že se v areálu školy nachází bomba. Na základně těchto událostí vedení školy přemýšlí do budoucnosti o školení pracovníků na téma zvládání agresivního chování žáků.

Školení žáků základní školy probíhá v rovině, že každý rok je pro žáky osmých tříd druhého stupně základní školy uspořádán kurz první pomoci. Pořádá se „*Den prevence*“, kdy ho přednášejí zástupci Červeného kříže. Dále zde probíhá pravidelné školení od policistů z obvodního oddělení Chotěboř Policie ČR a JSDH Golčův Jeníkov. V poslední řadě se každý rok se zvou odborníci na přednášku, která je zaměřená na alkohol, drogy, sex, lásku, věrnost a nemoci AIDS.

Z hlediska péče o psychiku se na škole nachází metodik prevence Mgr. Jiří Blabolil, se kterým mají žáci kdykoli možnost promluvit, pokud je něco tíží nebo by se chtěli svěřit. Školního psychologa škola plánuje výhledově, prozatím děti odkazuje na PPP.

9.3 Spolupráce vybrané základní školy s IZS

Základní škola Golčův Jeníkov již dlouhodobě spolupracuje s PČR – obvodní oddělení Choťeboř, kdy policisté žákům předvádí ukázkou policejního vozu, vybavení každého policisty a poskytují jim neobyčejnou přednášku o prevenci, přestupcích a trestných činech.

Obrázek 17 Školení od Policie České republiky.

(zdroj: Základní škola Golčův Jeníkov, 2024)

Pravidelně navazuje spolupráci i s HZS ČR, konkrétně s JSDH Golčův Jeníkov, kdy hasiči ukazují žákům technické síly, prostředky a vybavení, kterým disponují, včetně ukázky hasičského vozidla. Žáci poté mají prostor na dotazy, které je zajímají a mají pro ně obohacující přínos. V roce 2023 se ve škole dokonce uspořádalo požární cvičení, kdy si JSDH Golčův Jeníkov ověřila své znalosti a schopnosti zdolávání požáru a žáci si nacvičili evakuaci.

Obrázek 18 Školení od Jednotky sboru dobrovolných hasičů Golčův Jeníkov.

(zdroj: Základní škola Golčův Jeníkov, 2024)

V poslední řadě ve spolupráci se ZZS jezdí pravidelně již několik let do základní školy odbornice na poskytování kurzu první pomoci. Formou přednášky a prezentace si osvojí teoretickou část s následnými praktickými ukázkami, např. resuscitace.

Obrázek 19 Poskytování první pomoci.

(zdroj: Základní škola Golčův Jeníkov, 2025)

Spolupráce Základní školy Golčův Jeníkov s integrovaným záchranným systémem má pro žáky obohacující přínos. Zlepší si znalosti a dovednosti v konkrétních krizových situacích nebo mohou získat inspiraci pro své budoucí povolání.

10 VYUŽITÍ VYBRANÝCH METOD

Pro bakalářskou práci bude zvolena metoda dotazníkového šetření a SWOT analýza.

10.1 Zpracování a výsledky dotazníkového šetření

V průběhu vlastního výzkumu na Základní škole Golčův Jeníkov bylo provedeno dotazníkové šetření. Dotazník byl poskytnut zaměstnancům a žákům druhého stupně Základní školy Golčův Jeníkov. Byl zaměřený na připravenost a zvládání mimořádných událostí.

Dotazník byl vytvořen svépomocí a některými otázkami inspirován na návrh vedoucího bakalářské práce pana Ing. Ivana Prince dle kontrolní akce NKÚ 22/12. S využitím některých otázek právě ze zmiňované kontrolní akce lze provést komparaci současného stavu na Základní škole Golčův Jeníkov s minulým stavem, zjištěným NKÚ, a to, zda došlo ke zlepšení či zhoršení.

Celé znění dotazníku je uvedeno v příloze č. 1.

Zpracování

Dotazník byl vytvořen pro 100 respondentů ve formě PDF, který byl vytištěn a poskytnut paní ředitelce Mgr. Aleně Víškové. Ta dotazník předala zaměstnancům školy k vyplnění a pověřila některé pedagogy, aby dotazník v průběhu své výuky předali žákům druhého stupně základní školy na vyplnění.

Poté, co všech 100 respondentů vyplnilo dotazník, bylo uskutečněno pomocí online platformy Click4Survey dotazníkové šetření, kde byl vytvořen online dotazník a pouze pro přehlednější výsledky tam bylo přidáno daných 100 odpovědí z PDF verze.

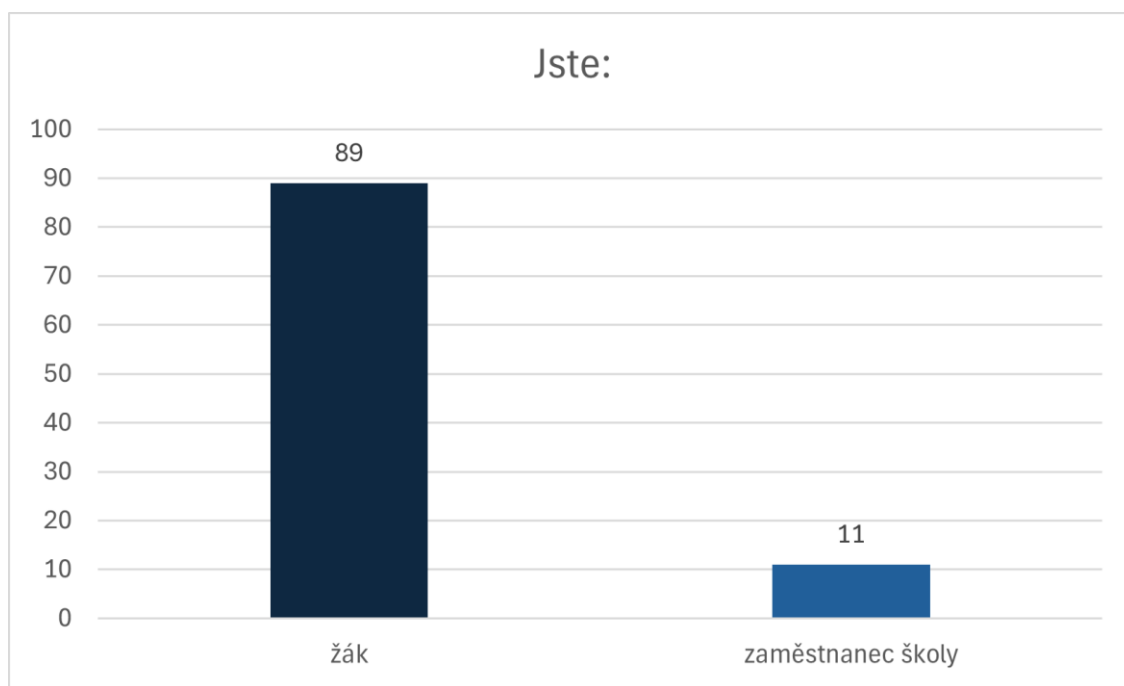
Dotazníkové šetření v PDF verzi bylo pro žáky přístupné cca jeden týden a bylo zcela anonymní. Obsahovalo 14 uzavřených a jednu otevřenou otázku. U tří uzavřených otázek bylo možné zvolit jinou / vlastní odpověď, kde měli respondenti prostor napsat svůj pohled na danou problematiku. Všechny otázky byly povinné.

10.1.1 Výsledky dotazníkového šetření

Dotazník mělo možnost vyplnit 100 respondentů ze Základní školy Golčův Jeníkov a úspěšnost vyplnění dotazníku byla 100 %. Proto v následujících kapitolách bude pracováno s těmito hodnotami, které budou rozebrány a také následně vyhodnoceny.

Otázka č. 1 – Jste žák nebo zaměstnanec školy?

První otázku vyplnilo 89 žáků a 11 zaměstnanců školy. Tento výsledek byl poměrně předvídatelný, jelikož žáků na druhém stupni Základní školy Golčův Jeníkov je $160 + 3$ a zaměstnanců školy je 48. Dalo se tedy očekávat, že drtivá většina respondentů budou spíše žáci než zaměstnanci školy.

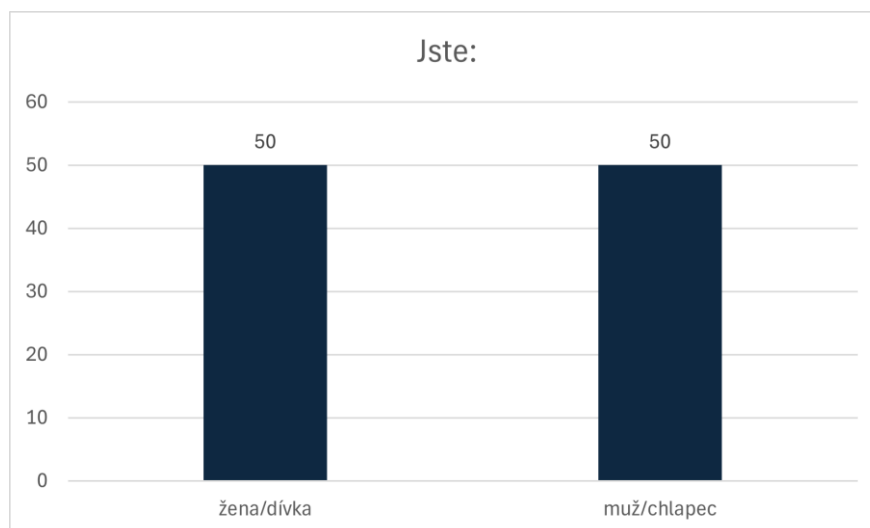

Graf 1 Žák / zaměstnanec školy.

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 2 – Jste žena / dívka nebo muž / chlapec?

Druhou otázku vyplnilo 50 žen / dívek a 50 mužů / chlapců. Tyto výsledky byly velice překvapivé a čistě náhodné, nebylo záměrem, aby byla půlka respondentů žena / dívka nebo muž / chlapec. V průběhu tvorby dotazníku nebyla úmyslně zvolena možnost odpovědi jiné. Je to z toho důvodu, že jelikož byl dotazník zcela anonymní, děti by této odpovědi mohly zneužívat pro zábavu, a tak by výsledky mohly být znehodnocené.

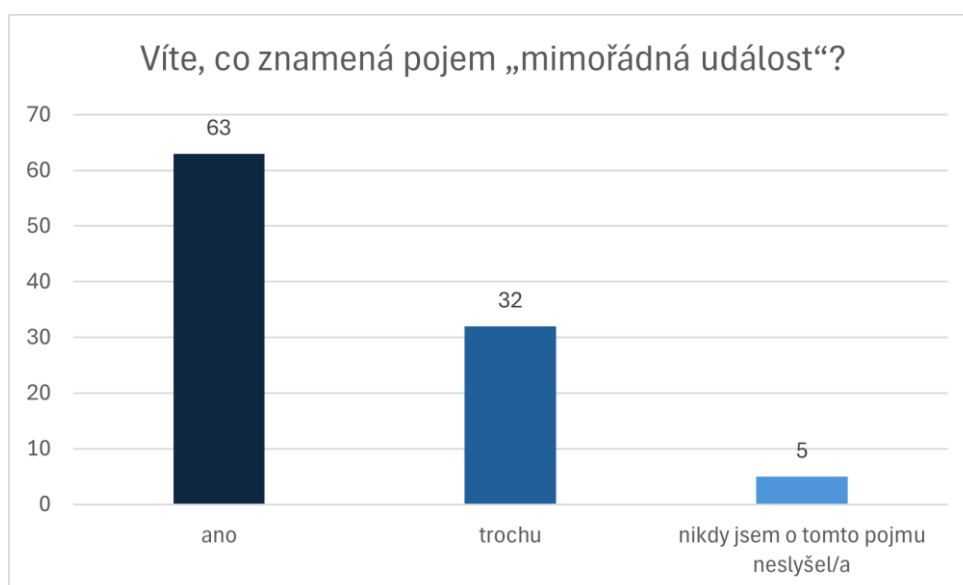

Graf 2 Pohlaví.

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 3 – Víte, co znamená pojem „mimořádná událost“?

Ve třetí otázce bylo zjišťováno, kolik respondentů ví, co znamená pojem mimořádná událost. Cílem této otázky bylo vzhledem k nepříznivým situacím, které neustále na školách eskalují, viz aktivní střelci, kybernetické útoky, falešné bomby atd. zjistit, zda žáci i zaměstnanci školy znají a dokáží si představit, co znamená pojem mimořádná událost. Celkem 63 respondentů odpovědělo, že ano, 32 respondentů, že trochu a zbylých 5 respondentů uvedlo, že o tomto pojmu nikdy neslyšeli.

Graf 3 Pojem mimořádná událost.

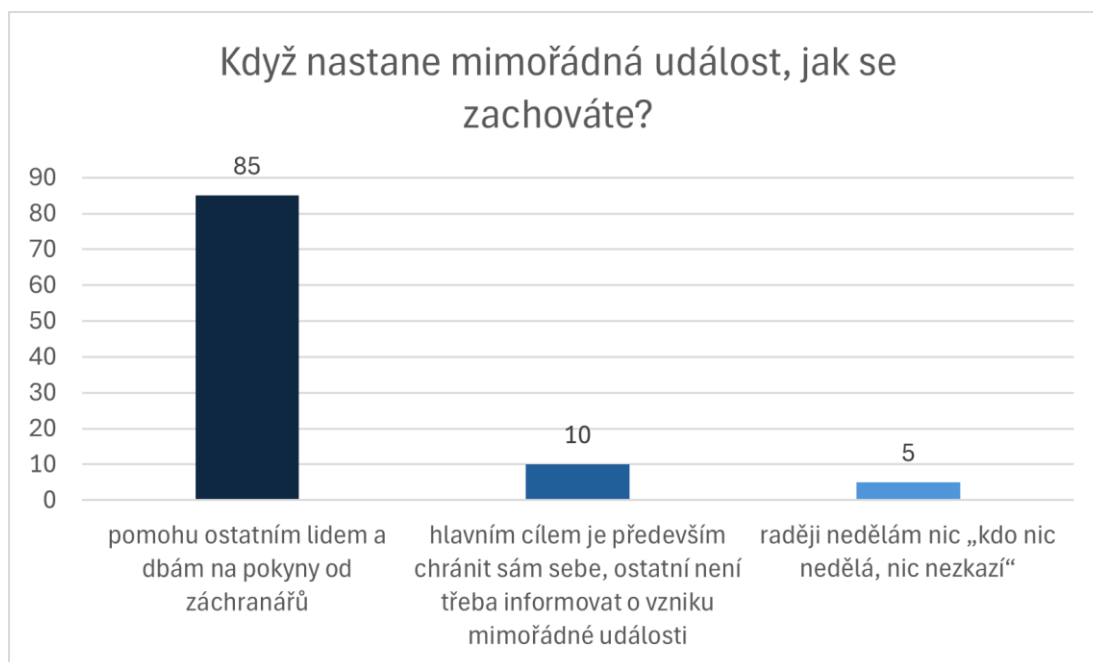
(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 4 – Když nastane mimořádná událost, jak se zachováte?

Cílem čtvrté otázky bylo zjistit, jak se respondenti zachovají, když vznikne mimořádná událost. Správnou odpověď, která zněla „pomohu ostatním lidem a dbám na pokyny od záchranářů“ zvolilo 85 respondentů. Celkem 15 respondentů zvolilo špatnou odpověď. Z toho 10 z nich zaškrtnulo „hlavním cílem je především chránit sám sebe, ostatní není třeba informovat o vzniku mimořádné události“. Zbýlých 5 vybralo odpověď „raději nedělám nic, kdo nic nedělá, nic nezkazí“.

Podobná otázka zazněla v kontrolní akci NKÚ č. 22/12. Konkrétně zněla „Jak se zachováte při mimořádné události?“ Celkem 74 % respondentů správně zvolilo „pomáhám ostatním, dbám pokynů záchranářů“, 10 % uvedlo „primárně chráním svůj majetek“, 5 % „nedělám nic, abych nic nepokazil/a“, 9 % „neví“. Na tuto otázku odpovídalo 98 % ze 46 922 osob. (NKÚ, © 2025)

Z hlediska komparace žáci a zaměstnanci Základní školy Golčův Jeníkov dosáhli úspěšnosti správné odpovědi na 85 %, což je o 11 % více, než je celorepublikový průměr (74 %). To znamená, že je relativní nárůst přibližně o 14,9 % oproti celorepublikovému výsledku.

Graf 4 Když nastane mimořádná událost, jak se zachováte?

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 5 – Jaké je evropské číslo tísňového volání?

Pátá otázka zjišťovala, zda dotázané osoby vědí, jaké je evropské číslo tísňového volání. Správně bylo číslo 112, které zaškrtnulo 92 respondentů. Zbylých 8 respondentů vybralo špatnou odpověď. Z toho 4 dotazovaní se rozhodli pro číslo 111 a 4 pro číslo 911. Číslo 212 nezvolil z dotazovaných nikdo.

Podobná otázka také byla v kontrolní akci NKÚ č. 22/12. Konkrétně zněla „*Jaké číslo má mezinárodní tísňová linka?*“ Celkem 85 % respondentů se správně rozhodlo pro číslo 112, 8 % uvedlo číslo 911, 2 % vybrala číslo 1221. Nikdo nezvolil číslo 155, a 2 % respondentů nevěděla. Na tuto otázku odpovídalo 97 % ze 46 922 osob. (NKÚ, © 2025)

Z hlediska porovnání žáci a zaměstnanci Základní školy Golčův Jeníkov dosáhly úspěšnosti správné odpovědi na 92 %, což je o 7 % více, než je celorepublikový průměr (85 %). To znamená, že je relativní nárůst přibližně o 8,2 % oproti celorepublikovému výsledku.

Graf 5 Jaké je evropské číslo tísňového volání?

(zdroj: Vlastní)

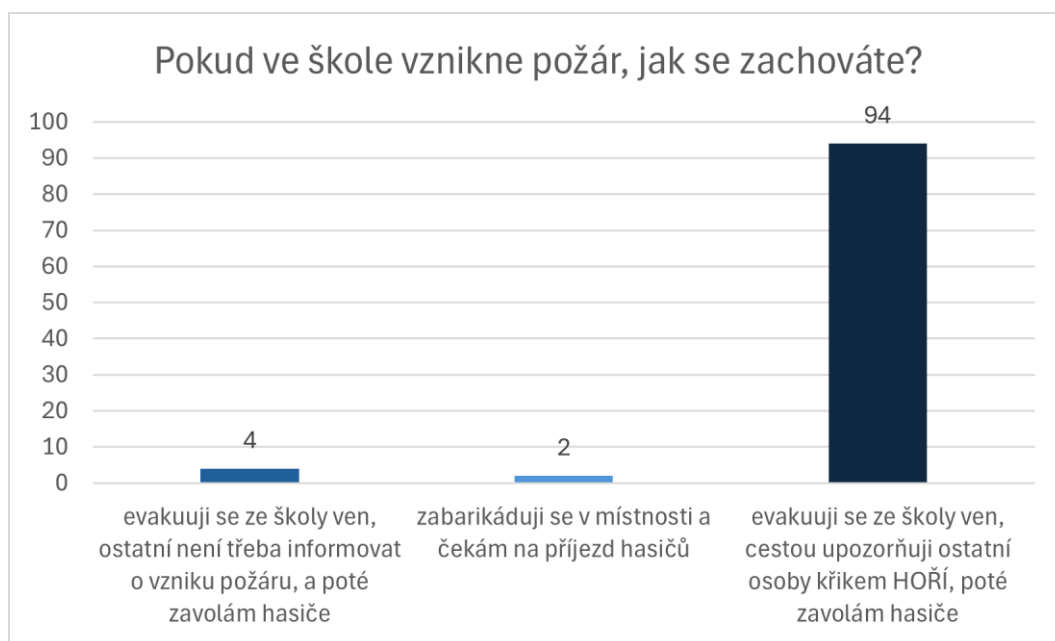
Otázka č. 6 – Pokud ve škole vznikne požár, jak se zachováte?

Šestá otázka měla hlavní záměr, jak se dotazované osoby zachovají, pokud ve škole vznikne požár. Odpověď „evakuuji se ze školy ven, cestou upozorňuji ostatní osoby křikem HOŘÍ, poté zavolám hasiče“ zvolilo správně 94 respondentů. Celkem 6 respondentů uvedlo špatnou

odpověď. Z toho 4 z nich zvolili odpověď „evakuuji se ze školy ven, ostatní není třeba informovat o vzniku požáru, a poté zavolám hasiče“ a zbylí 2 vybrali „zabarikáduji se v místnosti a čekám na příjezd hasičů“.

Obdobná otázka zazněla v kontrolní akci NKÚ č. 22/12. Konkrétně zněla „Pokud zjistíte, že v domě, ve kterém se nacházíte, vznikl požár, tak:“ Celkem 90 % respondentů správně vybralo „vyběhnu ven a po cestě se snažím upozornit ostatní obyvatele v domě, následně přivolám hasiče“, 7 % zvolilo „vyběhnu z domu a přivolám hasiče, nezdržuji se upozorňováním ostatních lidí v domě“, 1 % uvedlo „zamknu se a vyčkám příjezdu záchranářů“, nikdo neuvedl, že neví. Na tuto otázku odpovídalo 98 % ze 46 922 osob. (NKÚ, © 2025)

Z hlediska komparace žáci a zaměstnanci Základní školy Golčův Jeníkov dosáhli úspěšnosti správné odpovědi na 94 %, což je o 4 % více, než je celorepublikový průměr (90 %). To znamená, že je relativní nárůst přibližně o 4,4 % oproti celorepublikovému výsledku.

Graf 6 Pokud ve škole vznikne požár, jak se zachováte?

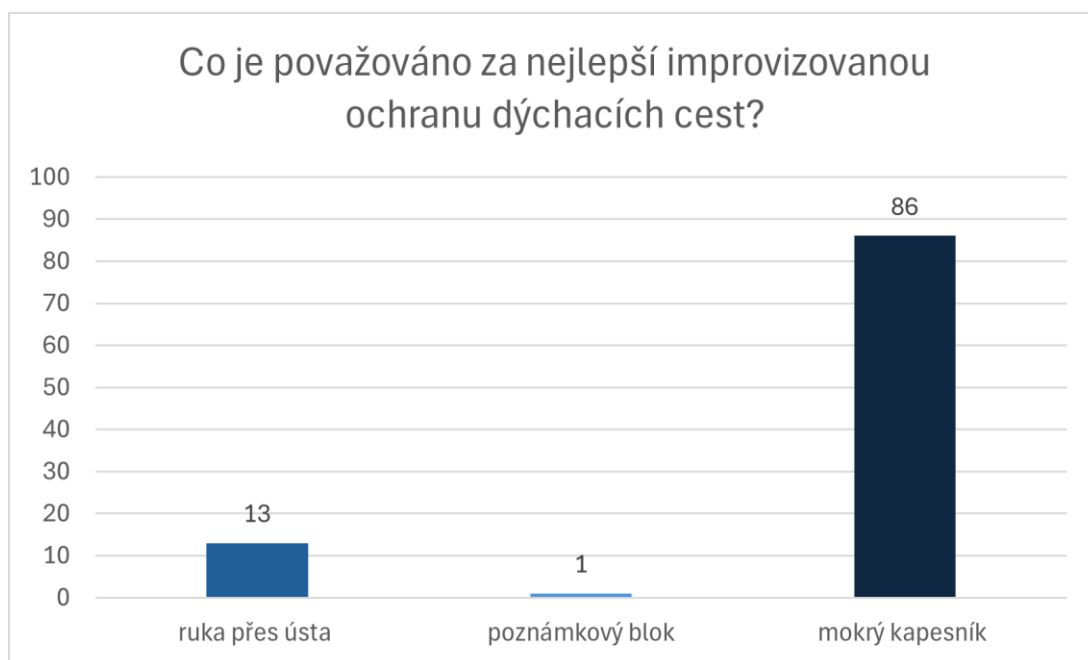
(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 7 – Co je považováno za nejlepší improvizovanou ochranu dýchacích cest?

Sedmá otázka měla za cíl zjistit, zda respondenti vědí, co je považováno za nejlepší improvizovanou ochranu dýchacích cest. Správně byl mokrá kapesník, který zvolilo 86 dotazovaných. Dalších 14 respondentů vybralo špatnou odpověď. Celkem 13 z nich uvedlo ruku přes ústa a zbylý jeden by použil poznámkový blok.

Skoro totožná otázka zazněla v kontrolní akci NKÚ č. 22/12. Konkrétně zněla „*Jaká je neúčinnější improvizovaná ochrana dýchacích cest při úniku nebezpečných látek?*“. Celkem 68 % respondentů se správně rozhodlo pro mokrý kapesník přes ústa, 23 % uvedlo šátek, 3 % vybrala papírový kapesník, 2 % zvolila ruku přes ústa a 3 % nevěděla. Na tuto otázku odpovídalo 99 % ze 46 922 osob. (NKÚ, © 2025)

Z hlediska porovnání žáci a zaměstnanci Základní školy Golčův Jeníkov dosáhly úspěšnosti správné odpovědi na 86 %, což je o 18 % více, než je celorepublikový průměr (68 %). To znamená, že je relativní nárůst přibližně o 26,5 % oproti celorepublikovému výsledku.

Graf 7 Co je považováno za nejlepší improvizovanou ochranu dýchacích cest?

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 8 – Jakou mimořádnou událost považujete za nejpravděpodobnější ve vaší škole?

Osmá otázka zjišťovala, jakou mimořádnou událost žáci a zaměstnanci považují za nejpravděpodobnější, že může nastat v jejich škole. Nejčastěji vybrali požár (56), dále epidemii (36), aktivního střelce (19), kybernetický útok (19), únik nebezpečných látek (12), teroristický útok (11), jiné (uved'te jaké) (11).

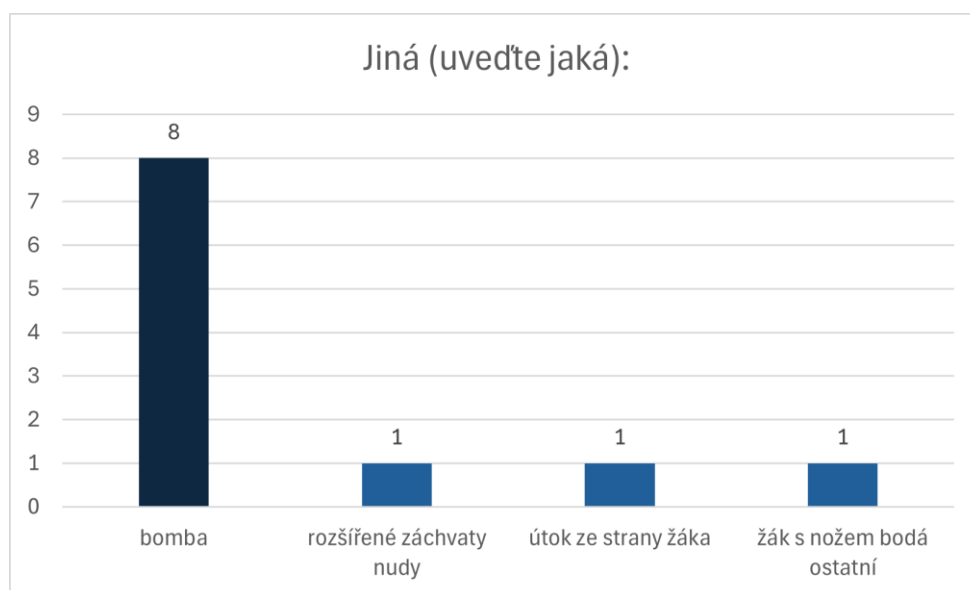

Graf 8 Jakou mimořádnou událost považujete za nejpravděpodobnější ve vaší škole?

(zdroj: Vlastní)

Pokud jste vybrali u otázky č. 8 odpověď jiné, tak uveďte jaké?

Pokud dotázané osoby u předchozí otázky vyplnili možnost jiné (uveďte jaké), museli napsat jakou mimořádnou událost považují za nejpravděpodobnější v jejich škole dle jejich názoru. Nejčastější odpověď byla bomba (8), dále rozšířené záchvaty nudy (1), útok ze strany žáka (1), žák s nožem bodá ostatní (1).

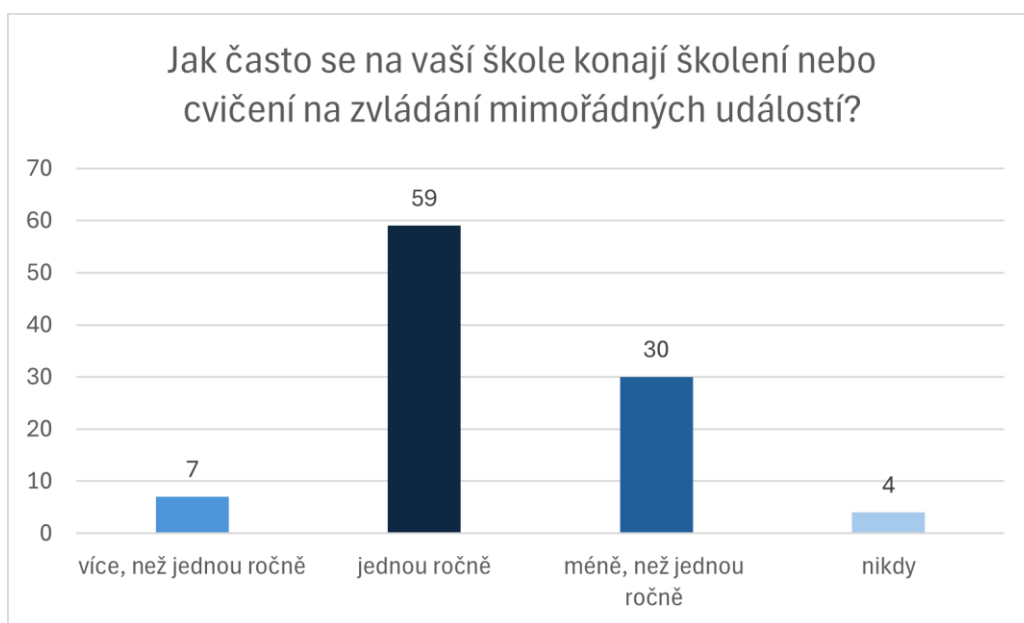

Graf 9 Pokud byla zvolena odpověď jiné, tak uveďte jaká?

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 9 – Jak často se na vaší škole konají školení nebo cvičení na zvládání mimořádných událostí?

Cílem deváté otázky bylo zjistit, jak často se na základní škole konají školení nebo cvičení na zvládání mimořádných událostí. Celkem 59 respondentů odpovědělo, že jednou ročně. Dalších 30 dotázaných osob, že méně než jednou ročně, 7 uvedlo, že více, než jednou ročně a 4 respondenti vybrali, že se nikdy na škole nekonala cvičení ani školení na zvládání mimořádných událostí.

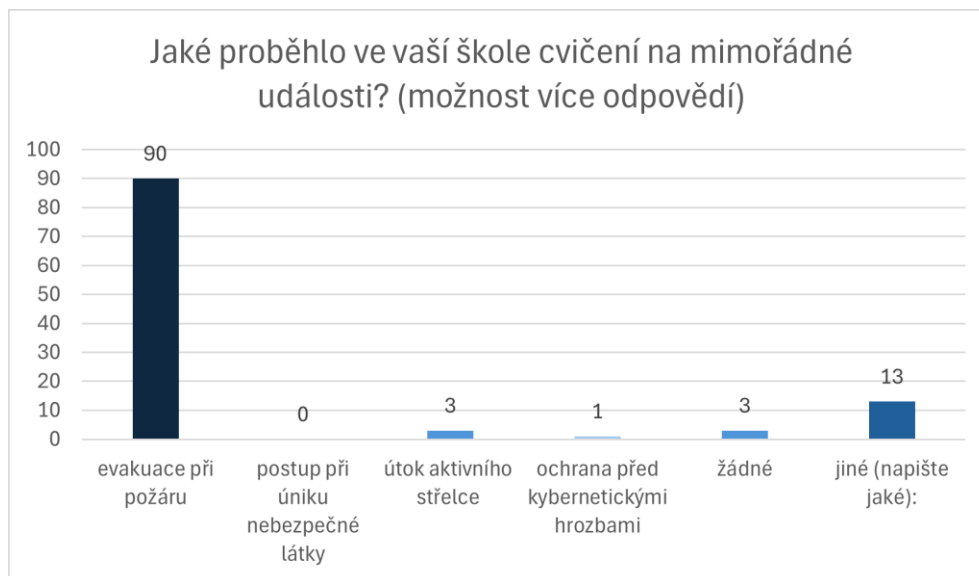

Graf 10 Jak často se na vaší škole konají školení nebo cvičení na zvládání mimořádných událostí?

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 10 – Jaké proběhlo ve vaší škole cvičení na mimořádné události? (možnost více odpovědí)

Cílem desáté otázky bylo zjistit, jaké ve škole proběhlo konkrétní cvičení na mimořádné události. Dotázané osoby poté zaškrtovaly jednotlivé odpovědi. Evakuaci při požáru (90), jinou odpověď (13), útok aktivního střelce (3), žádné (3) a postup při úniku nebezpečné látky ne zvolil nikdo.

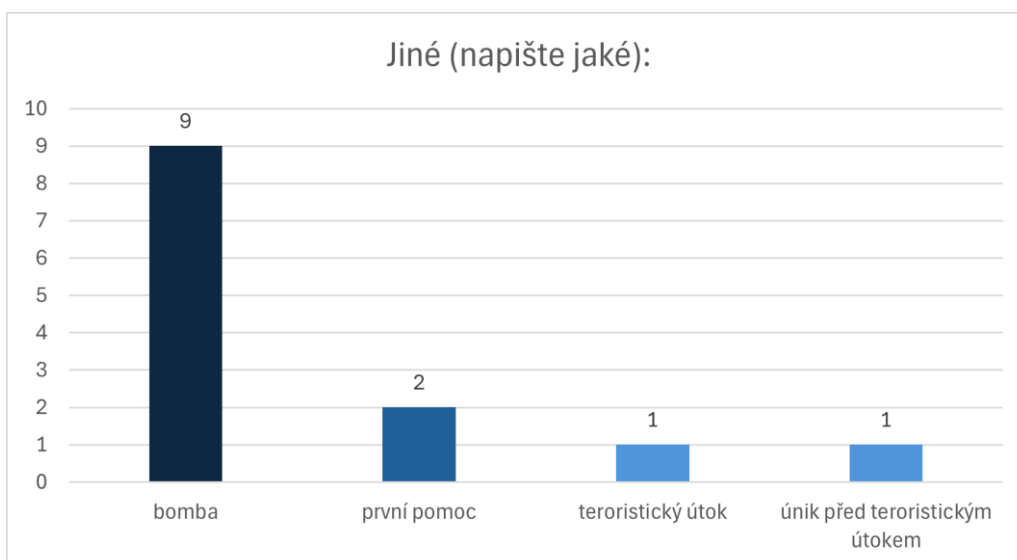

Graf 11 Jaké proběhlo ve vaší škole cvičení na mimořádné události? (možnost více odpovědí)

(zdroj: Vlastní)

Pokud jste vybrali u otázky č. 10 odpověď jiné, tak uveďte jaké?

Pokud respondenti u předchozí otázky vyplnili možnost jiné (napište jaké) museli napsat jaké jiné cvičení na mimořádné události u nich ve škole proběhlo. Celkem 9 lidí uvedlo bombu, 2 první pomoc, 1 teroristický útok a 1 únik před teroristickým útokem.

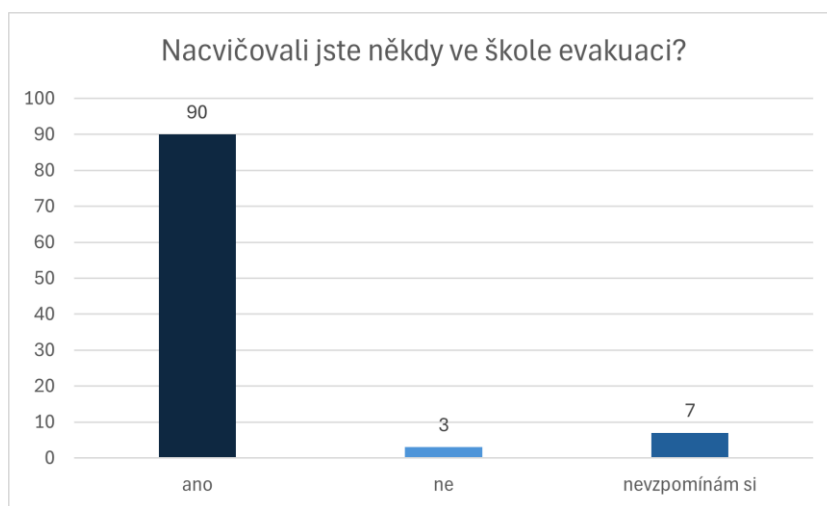

Graf 12 Pokud byla zvolena odpověď jiné, tak uveďte jaké?

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 11 – Nacvičovali jste někdy ve škole evakuaci?

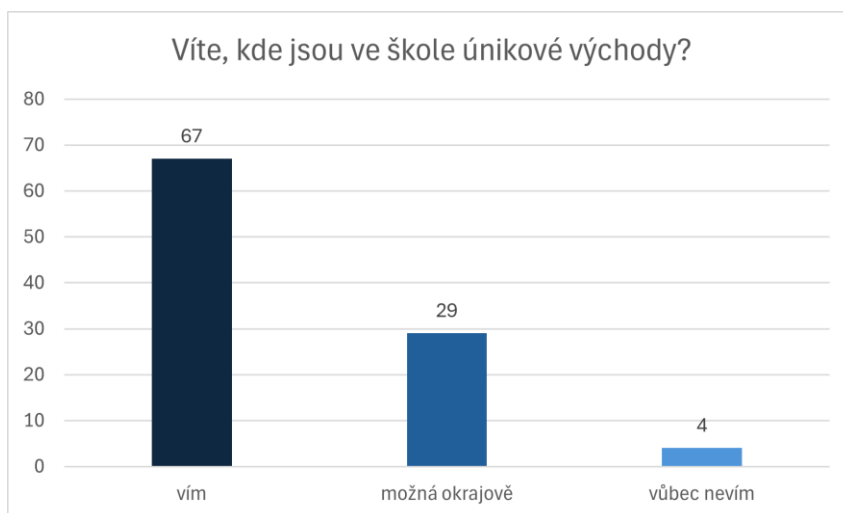
Cílem této otázky bylo zjistit, zda žáci a zaměstnanci Základní školy Golčův Jeníkov někdy nacvičovali ve škole evakuaci. Otázka byla postavená na odpovědích ano / ne / nevzpomínám si. Celkem 90 dotázaných osob uvedlo, že ano, 3 osoby označily, že ne a další 7 si nevzpomínají.

Graf 13 Nacvičovali jste někdy ve škole evakuaci?

*(zdroj: Vlastní)***Otázka č. 12 – Víte, kde jsou ve škole únikové východy?**

Dvanáctá otázka zjišťovala, zda žáci a zaměstnanci vědí, kde se ve škole nachází únikové východy. Celkem 67 dotázaných vědělo, 29 vědělo možná okrajově a 4 lidé nevěděli vůbec.

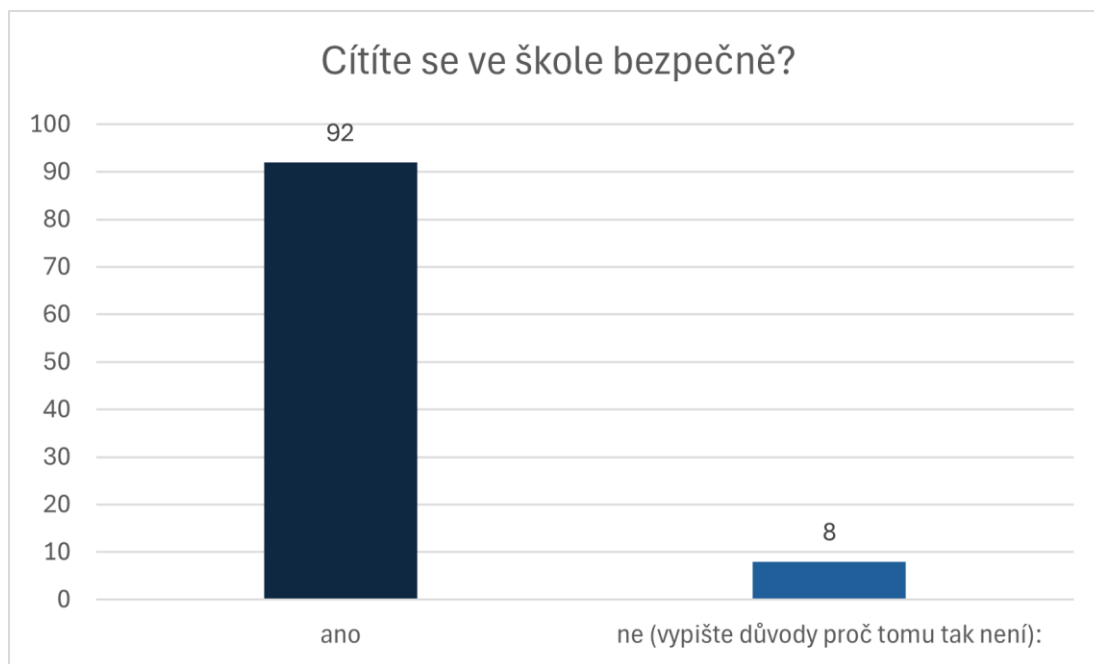

Graf 14 Víte, kde jsou ve škole únikové východy?

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 13 – Cítíte se ve škole bezpečně?

Cílem třinácté otázky bylo zjistit, zda se žáci a zaměstnanci školy cítí ve škole bezpečně. Otázka byla postavená na odpovědích ano / ne a pokud ne, tak vypsát důvody, proč tomu tak není. Tato otázka byla záměrně zvolena kvůli zjištěným informacím, že agresivita žáků neustále stoupá a eskaluje do psychického a fyzického napadání pedagogů. I tak se 92 respondentů cítí ve škole bezpečně a 8 nikoli, ti poté museli uvést důvod, proč tomu tak není.

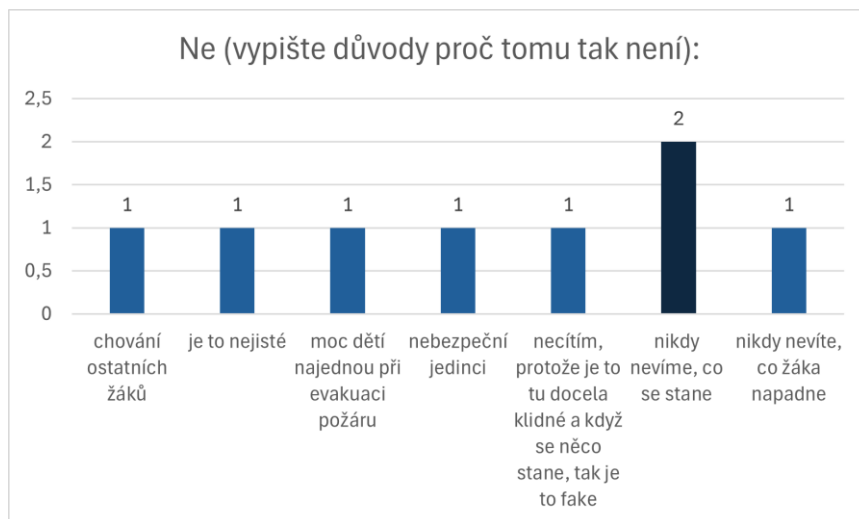

Graf 15 Cítíte se ve škole bezpečně?

(zdroj: Vlastní)

Pokud jste zvolili u otázky č. 13 odpověď ne, tak vypište důvody, proč tomu tak není?

Pokud respondenti u předchozí otázky vyplnili možnost, že se ve škole necítí bezpečně, museli uvést, jaký důvod k tomu mají. Dva napsali, že nikdy nevědí, co se stane. Mezi dalšími šesti odpověďmi se vyskytovalo, že je to nejisté, nikdy nevíte, co žáka napadne, moc dětí najednou při evakuaci požáru, nebezpeční jedinci a necítím, protože je to tu docela klidné a když se něco stane, tak je to fake. Poslední odpověď byla pravděpodobně mířena na falešné bombové hrozby, zbytek by se dal přisuzovat ke vzrůstající agresivitě žáků.

Graf 16 Pokud byla zvolena odpověď ne, vypište důvody, proč tomu tak není?

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 14 – Hrozil vaší škole někdy bombový útok?

Čtrnáctá otázka měla za cíl zjistit, zda základní škole v Golčově Jeníkově někdy hrozil bombový útok. Celkem 92 osob odpovědělo, že ano, 5, že ne a 3 respondenti si nevzpomínají. Tato otázka byla vybraná z důvodu, že ke konci roku 2024 a začátkem roku 2025 se několik základních i středních škol potýkalo s anonymní zprávou, ve které bylo uvedené, že se v dané škole nachází bomba. I základní škola v Golčově Jeníkově tuto zprávu ne jednou obdržela, ovšem po následném šetření vedení školy i Policie České republiky bylo zjištěno, že tuto zprávu vedení školy poslal jeden ze žáků Základní školy Golčův Jeníkov. Poté už se tato situace znovu neopakovala.

Graf 17 Hrozil vaší škole někdy bombový útok?

(zdroj: Vlastní)

Otázka č. 15 – Napište, jaké návrhy byste měli na zlepšení bezpečnostních opatření vaší školy?

Poslední patnáctá otázka dotazníkového šetření byla otevřená a respondenti měli možnost napsat, jaké návrhy by měli na zlepšení bezpečnostních opatření jejich školy. Získané odpovědi jsou pro lepší přehlednost zapsány do následující tabulky.

Tabulka 21 Návrhy na zlepšení bezpečnostních opatření základní školy.

Napište, jaké návrhy byste měli na zlepšení bezpečnostních opatření vaší školy?	Počet odpovědí
alespoň jednou za 3 roky udělat požární cvičení, a ne jednou za x let	1
antivirus	1
bezpečnostní rám	5
bezpečnostní rám, bezpečné otevírání dveří	2
bezpečnostní rám, bezpečné otevírání dveří, hasicí přístroje	1
detektor kovu	1
rozstřikovače vody proti požáru	2
inhalátor	1
já jsem s tím v pohodě	1
když jsme měli ve škole nahlášený bombový útok, tak jsme byli u školy v tělocvičně, a to mi přijde moc blízko	1
kontroly před vchodem do školy (budovy), aby se nic nepropašovalo	1
mně se to líbí tak, jak to je	1
nacvičit si, jak bychom se zachovali, kdyby byl na naší škole aktivní střelec, nebo únik nebezpečných látek	1
novější alarmy, lepší kamerový systém	1
otevírání dveří do místnosti (třídy)	3
pevnější dveře ve třídách	1
používání mobilních telefonů	2
pravidelná cvičení	15
pravidelná cvičení, ale aby o tom nevěděli učitelé	1
prohledat proti zbraním	1
prohledat žáky před škodlivými látkami atd.	1
tajné chodby z místnosti, identifikační kartičky, něco s dveřmi	1
učit se obranu proti střelci	1
více hasicích přístrojů, detektor kovu	1
více informovat žáky	1
více minimaxů a více nouzového cvičení	1
více trénovat, u vchodu policajti, bezpečnostní rám	1
vstup na čip	5
zamykání dveří, vstup pouze na čip	2
zrušit školu	1
žádné	42

(zdroj: Vlastní)

10.1.2 Zhodnocení dotazníkového šetření

Celkově by se dalo zhodnotit, že dotazníkové šetření na Základní škole Golčův Jeníkov mělo poměrně kladné výsledky. S porovnáním některých otázek, které v podobném znění zazněly i v kontrolní akci NKÚ 22/12 pro celou Českou republiku výsledky na základní škole v Golčově Jeníkově s procentem zvolených správných odpovědí dopadly lépe. Je to pravděpodobně z toho důvodu, že škola každoročně zajišťuje pro žáky základní školy školení od složek integrovaného záchranného systému. V roce 2023 proběhlo ve škole požární cvičení, loni žáky školila Policie České republiky a JSDH Golčův Jeníkov i s praktickými ukázkami. Každoročně též do školy jezdí odborníci, kteří učí žáky poskytovat první pomoc. Tyto znalosti a dovednosti, které žákům škola poskytuje a odborníci z praxe předávají, se promítly v jejich celkové připravenosti na mimořádné události.

Dotazník byl především vytvořen pro žáky základní školy, protože by se u zaměstnanců mělo předpokládat, že vzhledem k pravidelným školením BOZP i požární ochrany by na mimořádné události měli být zcela připraveni.

Více než přes polovinu respondentů ví, co znamená pojem mimořádná událost. Do tohoto výsledku se započítávají z dotazníkového šetření i všichni zaměstnanci. Tím pádem se dá zhruba odvodit, že pouze jen polovina žáků, kteří dotazník vyplnili, přesně ví, co tento pojem znamená a druhá polovina pouze tuší nebo vůbec neví. To není poměrně pozitivní zjištění vzhledem k tomu, kolik mimořádných událostí na měkkých cílech, především vzdělávacích zařízeních přibývá, a to i především proto, že se vybraná základní škola setkala ze strany svého žáka se dvěma anonymními nahlášeními, že se ve škole nachází bomba. Proto jedna z otázek byla, jestli vybrané škole někdy hrozila bombová hrozba, kdy skoro všichni respondenti odpověděli, že ano. Proto by bylo vhodné, aby si škola uvědomovala přibývajících závažnost situace a podnikla vůči tomu opatření, kde by tuto problematiku mohla zařadit i do některých z předmětů, např. občanská výchova. Ovšem když se vezme v potaz, že pouze něco kolem poloviny žáků si bylo jisté, co mimořádná událost znamená, většina by se správně zachovala, pokud by skutečně nastala. A to především v případě požáru, kdy počet správných odpovědí byl skoro stoprocentní. To lze považovat za velice uspokojivý výsledek.

Na otázku, jakou mimořádnou událost považují respondenti v jejich škole za nejpravděpodobnější, bylo odpovězeno, že první místo s velkým rozdílem oproti ostatním možnostem zaujímá požár, druhé místo měla epidemie a třetí pozici zaujal aktivní střelec a kybernetický útok. Tyto výsledky se daly předpokládat, jelikož požár je jednou z nejčastějších

mimořádných událostí. Epidemii pravděpodobně zvolili kvůli tomu, že všichni dotázaní si zažili pandemii Covid-19. Aktivního střelce zřejmě vzhledem k narůstající agresivitě mezi žáky a možná i proto, že většina z nich je aktivním uživatelem sociálních sítí, kde tyto události jsou velice medializované. A odpověď kybernetického útoku patrně souvisí s narůstající hrozbou kyber prostoru.

Na otázku, jaké cvičení na mimořádné události proběhlo na vybrané základní škole a jak často se pořádají, byly odpovědi různorodé. Pouze něco málo přes polovinu dotázaných uvedlo, že jednou ročně, pár z nich že vícekrát, než jednou ročně a zbytek uvedl, že nikdy. Po konzultaci s vedením školy bylo zjištěno, že na Základní škole Golčův Jeníkov se cvičení na mimořádné události koná opravdu jednou ročně, a to především na konci školního roku. Dalo by se tedy odvodit, že dotázaní, kteří odpověděli, že se cvičení nekonalo nikdy, nemuseli být zrovna v den konání ve škole nebo si to s tím nedokázali spojit. I přesto skoro všichni odpověděli, že se ve škole někdy konala cvičná evakuace při požáru. S touto otázkou se i pojilo to, jestli žáci vědí, jaké je mezinárodní tísňové číslo. Opět skoro všichni vybrali správnou odpověď.

Ohledně improvizované ochrany dýchacích cest přes třičtvrtě respondentů zvolilo správnou odpověď, a to byl mokrá kapesník. Zbytek vybral ruku přes ústa, která také není úplně špatně. Lepší mít ruku přes ústa, než nezareagovat vůbec nijak. Pouze jeden respondent uvedl poznámkový blok.

Poslední otázka, která byla jako jediná otevřená, měla za cíl zjistit, jaké by respondenti navrhovali zlepšení bezpečnostních opatření školy. Nejvíce napsali, že žádná opatření nejsou třeba, druhé místo zaujaly pravidelná školení, tím se ukázalo, že by o tuto problematiku žáci mohli mít zájem a chtěli by se o tom více dozvědět. Poslední třetí místo zaujal bezpečnostní rám a vstup na čip. Některé odpovědi byly opravdu zajímavé a vedení školy by se tím mohlo inspirovat. Některé zase spíše úsměvné, jako např. zrušit školu.

10.2 SWOT analýza

Pro přehlednější vyhodnocení současného stavu „*Připravenost vybrané základní školy na mimořádné události*“ byla vytvořena SWOT analýza, která má za cíl identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby.

Tabulka 22 SWOT analýza

VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ	SILNÉ STRÁNKY • Pravidelná cvičení • Elektronická třídní kniha • Vzdělávací projekty • Zkušenosti z předešlých událostí	SLABÉ STRÁNKY • Finanční omezení • Plán krizové připravenosti • Nedostatečné technické vybavení • Nedostatek informovanosti • Rozdílné znalosti mezi žáky
	PŘÍLEŽITOSTI • Odborná školení pro učitele • Spolupráce s odborníky na danou problematiku • Modernizace vybavení • Zařadit připravenost na MU do běžné výuky ve škole	HROZBY • Strach u žáků • Panika a chaos • Rostoucí četnost mimořádných událostí • Zvýšená agresivita žáků základní školy

(zdroj: Vlastní)

Silné stránky:

- **Pravidelná cvičení** – pravidelná konání cvičné evakuace, občasná konání požárního cvičení.
- **Elektronická třídní kniha** – přítomnost nebo absence všech žáků se každý den zapisuje do elektronické třídní knihy. V případě mimořádné události, kde by byla nutná okamžitá evakuace bude snazší přehled, kdo z osob se ještě v budově nachází a kdo budovu již opustil.
- **Vzdělávací projekty** – škola poskytuje žákům přednášky od odborníků na sociálně patologické jevy a pravidelná školení s praktickými ukázkami od integrovaného záchranného systému.

- **Zkušenosti z předešlých událostí** – za poslední rok se škola potýkala s anonymními, falešnými hrozbami bombového útoku.

Slabé stránky:

- **Finanční omezení** – výrazně omezuje schopnost školy připravit se na mimořádné události z důvodu nedostatku finančních prostředků.
- **Plán krizové připravenosti** – škola má vypracovaný „*Krizový plán*“, který si vypracovala sama škola. Ovšem dle krizového plánování „*Krizový plán*“ zpracovávají ministerstva a jiné ÚSÚ, ČNB, jiné státní orgány, kterým krizový zákon ukládá povinnost vypracovat krizový plán, dále kraje a ORP. Zatímco „*Plán krizové připravenosti*“ zpracovávají právnické osoby a podnikající fyzické osoby, které mají zajišťovat plnění opatření, které vyplývají z krizového plánu. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru Česká republika, © 2025) Škola má tedy vypracovaný „*Plán krizové připravenosti*“, ale má ho mylně pojmenovaný jako „*Krizový plán*“.
- **Nedostatečné technické vybavení** – má vliv na kvalitu bezpečnostních opatření, jako jsou kamerové systémy, kontroly vstupu, bezpečnostní rámy atd.
- **Nedostatek informovanosti** – pedagogičtí pracovníci i žáci nejsou dostatečně informováni, co mají dělat v případě vzniku mimořádné události.
- **Rozdílné znalosti mezi žáky** – jsou dány zájmem žáků o danou problematiku, informovaností z rodinného prostředí, v jakém ročníku vzdělávacího zařízení se nachází atd.

Příležitosti:

- **Odborná školení pro učitele** – jsou poskytována jednou ročně firmou Beppo HB, s.r.o. v oblasti bezpečnosti, PO a BOZP formou školení a konzultací pro ředitelku školy, která poté předává informace ostatním zaměstnancům základky školy. Dále vybrané přednášky od odborníků na danou problematiku dle individuálních preferencí.
- **Spolupráce s odborníky na danou problematiku** – spolupráce s IZS, přednášky, cvičení, konzultace s vybranými odborníky.
- **Modernizace vybavení** – podporuje rychlé a efektivní jednání při připravenosti na mimořádné události. Např. EPS, detektory kouře, čipy u vchodových dveří atd.

- **Zařadit připravenost na MU do běžné výuky na škole** – do „*Rámcového vzdělávacího programu*.“

Hrozby

- **Strach u žáků** – u mnoha žáků na základní škole by MU mohla vyvolat strach, a to především u žáků prvního stupně.
- **Panika a chaos** – mimořádné události vyvolávají u dospělých osob, natož u dětí paniku a chaos v případě vzniku mimořádné události. Např. při evakuaci z objektu.
- **Rostoucí četnost mimořádných událostí** – neustále vzrůstá, a to především ve vzdělávacích zařízeních, nejčastěji formou napadení pedagogického pracovníka žákem školy.
- **Zvýšená agresivita žáků základní školy** – se stává komplexním problémem u většiny vzdělávacích zařízení. Je způsobena, v jakém rodinném prostředí a výchově dítě vyrůstá, vývojovými poruchami, psychologickými faktory atd.

V následující tabulce jsou vypsány parametry silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Kdy ke každému parametru byly přiděleny body. K silným stránkám a příležitostem byly přiřazeny body na škále od 1 do 5. U slabých stránek a hrozeb byly přiděleny body na škále od -1 do -5. Následně byly jednotlivým parametrům přiřazeny váhy. Součet vah u všech parametrů v jednom kvadrantu musel být 1. Poté se počítal výsledek součinem bodů a vah u každého parametru ve všech kvadrantech. Výsledky se u všech parametrů v každém kvadrantu sečetly do celkového výsledku. Takže celkový výsledek byl: silné stránky (4,5), slabé stránky (-4,1), příležitosti (3,9) a hrozby (3,1).

K tomu, aby byly výsledky plně vyhodnoceny a přeneseny do grafu je potřeba sečíst celkový výsledek silných a slabých stránek (vnitřní prostředí) a celkový výsledek příležitostí a hrozeb (vnější prostředí). Poté se odečte výsledek vnitřního prostředí od výsledku vnějšího prostředí.

$$\text{Vnitřní prostředí (silné stránky + slabé stránky)} = 4,5 + (-4,1) = 0,4$$

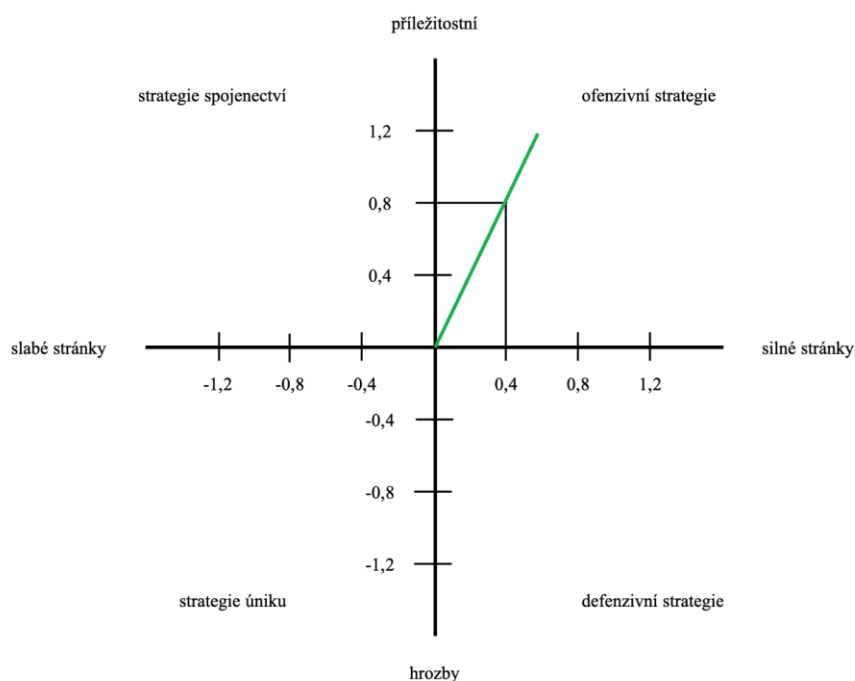
$$\text{Vnější prostředí (příležitosti + hrozby)} = 3,9 + (-3,1) = 0,8$$

Výsledek vnitřního a vnějšího prostředí je 1,2.

Tabulka 23 Hodnocení SWOT analýzy.

	Parametr	Body	Váha	Výsledek
Silné stránky	Pravidelná cvičení	5	0,4	2
	Elektronická třídní kniha	5	0,2	1
	Vzdělávací projekty	4	0,3	1,2
	Zkušenosti z předešlých událostí	3	0,1	0,3
			Σ 1	4,5
Slabé stránky	Finanční omezení	-3	0,1	-0,3
	Chybějící plán krizové připravenosti	-5	0,4	-2
	Nedostatečné technické vybavení	-4	0,2	-0,8
	Nedostatek informovanosti	-4	0,2	-0,8
	Rozdílné znalosti mezi žáky	-2	0,1	-0,2
			Σ 1	-4,1
Příležitosti	Odborná školení pro učitele	4	0,2	0,8
	Spolupráce s odborníky na danou problematiku	3	0,3	0,9
	Modernizace vybavení	2	0,1	0,2
	Zařadit připravenost na MU do běžné výuky ve škole	5	0,4	2
			Σ 1	3,9
Hrozby	Strach u žáků	-3	0,1	-0,3
	Panika a chaos	-2	0,1	-0,2
	Rostoucí četnost mimořádných událostí	-2	0,3	-0,6
	Zvýšená agresivita žáků základní školy	-4	0,5	-2
			Σ 1	-3,1

(zdroj: Vlastní)

Graf 18 Grafické znázornění SWOT analýzy.

(zdroj: Vlastní)

Z výsledku SWOT analýzy vyplývá, že „Připravenost vybrané základní školy na mimořádné události“ by měla využít silné stránky, které se úspěšně kryjí s příležitostmi, tzn. že škola využívá silných stránek k úplnému zhodnocení nabízených příležitostí.

11 NÁVRHY A DOPORUČENÍ KE ZVÝŠENÍ PŘIPRAVENOSTI NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE GOLČŮV JENÍKOV

„*Připravenost vybrané základní školy na mimořádné události*“ byla posouzena na základě dokumentace BOZP a PO, zmapování budovy školy, zhodnocení dotazníkového šetření a výsledků SWOT analýzy. K posouzení byla vybrána Základní a Mateřská škola Golčův Jeníkov. Jelikož se mateřská škola nachází mimo areál základní školy, byla posouzena pouze budova základní školy a její nová přístavba.

Bylo zjištěno neuzavírání protipožárních dveří, které bylo odůvodněno tím, že v budově se nachází první i druhý stupeň základní školy a malé děti by na otevření protipožárních dveří neměly dostatečnou sílu. Proto má škola protipožární dveře zablokovány dřevěným klínkem, tak aby se nezavřely. Je uspokojivé, že škola disponuje protipožárními dveřmi, ovšem většina těchto dveří tedy zůstává téměř stále otevřená a tím ztrácí svůj účinek.

Doporučení je mít určitě protipožární dveře uzavřené, tak jak mají být, aby v případě požáru plnily svůj účel. Jelikož jsou protipožární dveře i v hlavním vchodu, kde si je žáci pravidelně při vstupu a výstupu do budovy otevírají, neměl by to pro ně být problém ani zde. Případně jim může pomoci školní personál, který na každé chodbě drží dozor.

Dalším problémem jsou nástěnky, které se nachází v některých mezipatrech a v každých patrech budovy školy. Jsou to klasické kartonové nástěnky, na které se umisťují výkresy žáků. V případě požáru přispějí k šíření ohně a vývinu kouře. Vedení školy nástěnky zredukovalo oproti minulým létům, ale i tak se jich v budově nachází poměrně mnoho a bylo by je třeba zredukovat úplně nebo pořídit nehořlavé nástěnky či vitríny, které by zamezily šíření požáru.

Dalším nedostatkem je zásadní bezpečnostní prvek, kterým je protipožární schodiště. Osoby chrání před plameny, kouřem i teplem, které vyvíjí oheň. Je podstatným nástrojem pro záchranu života. V panice a chaosu je stěžejní mít jasně danou a bezpečnou cestu ven z budovy základní školy. Podporuje rychlou a zároveň efektivní evakuaci. Protipožární schodiště by mělo své uplatnění nejen v případě požáru, ale i u jiných mimořádných událostí, např. aktivní střelec. Proto by bylo ideální, kdyby ho objekty, kde je hodně osob na malém prostoru, jako školy měly k dispozici. Ale Základní škola Golčův Jeníkov na něj prozatím nemá finanční prostředky.

Dále je v objektu školy nainstalován elektrický zabezpečovací systém, který slouží k ochraně vstupu neoprávněných osob. Do budoucna by měl přibít i kamerový systém. Škola by měla v nejbližší době zahájit oplocení areálu. Vhodným bezpečnostním prvkem by byl i vstup do budovy školy na čip, který by omezil vstup do areálu neoprávněným osobám. Všechny tyto prvky by přispěly k dosažení vyšší bezpečnosti.

Ve škole chybí elektrická požární signalizace, která je opět důležitým bezpečnostním prvkem pro detekci tepla, kouře a plamene, kdy dokáže často mnohem rychleji zareagovat, než si požáru všimne někdo z přítomných osob. Proto je doporučení si EPS pořídit z důvodu, že přispívá k včasné záchraně a evakuaci osob.

Následujícím chybným zjištěním byl fakt, že Základní škola Golčův Jeníkov zaměnila krizový plán za plán krizové připravenosti. V ředitelně se nachází tištěný „*krizový plán*“, který je v elektronické podobě umístěn i na webových stránkách školy. Ovšem obsahem jsou sociálně patologické jevy a autorem dle školy „*krizového plánu*“ je paní ředitelka Mgr. Alena Víšková a metodik prevence sociálně patologických jevů Mgr. Jiří Blabolil, což se neslučuje s krizovým plánováním dle zákona č. 240/2000 Sb. (krizový zákon). V kapitole 9.1 „*Plán krizové připravenosti*“ je vypsáno, kdo má oprávnění zpracovávat krizový plán a plán krizové připravenosti. Z toho důvodu dle webových stránek MŠMT byla vypracována nová krizová karta, která je navržena v příloze č. 2 a bude předložena paní ředitelce Základní školy Golčův Jeníkov jako výstup a doporučení z bakalářské práce.

Pochvala vybranému vzdělávacímu zařízení patří za správnou dokumentaci školy v požární ochraně, do které patří požární řád, požární poplachové směrnice, požární evakuační plán, únikové cesty atd.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že připravenost žáků a zaměstnanců Základní školy Golčův Jeníkov je oproti celorepublikovému výsledku poměrně dobrá, ale stále je co zlepšovat. Je možné, že tento výsledek byl dosažen v důsledku toho, že škola pravidelně spolupracuje se složkami integrovaného záchranného systému, a tak mají všeobecné znalosti v dané problematice. Ovšem dle dotazníkového šetření vyplynulo, že žáci by o danou problematiku měli zájem, a to především ve formě pravidelných cvičení. Proto by bylo vhodné využít této iniciativy a zařadit výchovu k bezpečnosti do běžné celoroční výuky formou přednášek, her, pracovních listů a pravidelných cvičení. Pedagogové by mohli čerpat informace z vyhlášek a metodických pokynů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,

např. na odkazu „*Bezpečnost na školách*“ nebo z metodického doporučení pro školy a školská zařízení „*Škola a neštěstí: Jsme připraveni!*“ a tak pro žáky připravit zábavné a obohacující vzdělávání, které by pro ně mělo edukační přínos.

SWOT analýzou bylo zjištěno, že „*Připravenost vybrané základní školy na mimořádné události*“ je v ofenzivní strategii. To znamená mezi silnými stránkami a příležitostmi. Škola má pevný základ v oblasti připravenosti na mimořádné události a současně mají možnost rozvoje a dalšího zlepšení. Díky pravidelným cvičením, elektronické třídní knize a zkušeností z minulosti je škola dobře vybavena pro zvládání mimořádných událostí. Pokud se zároveň zaměří na využití nabízených příležitostí, jako jsou odborná školení, spolupráce s experty či modernizace vybavení, tak může škola posílit schopnost reagovat na mimořádné události.

ZÁVĚR

V teoretické části byly obecně definovány mimořádné události a jejich dělení na naturogenní a antropogenní mimořádné události. Dále následovalo vymezení základních pojmů z problematiky, jako ochrana obyvatelstva, civilní ochrana, civilní obrana, mimořádná událost, krizová situace, krizové stavy, záchranné a likvidační práce, dominový efekt, hrozba, riziko, integrovaný záchranný systém, základní a ostatní složky integrovaného záchranného systému. Třetí kapitola se zabírala právním ukotvením problematiky jak v evropském, tak ale i v českém právu, kdy zahrnovala legislativní i nelegislativní dokumenty. Následující kapitola vymezila příklady mimořádných událostí ve vzdělávacích zařízeních, jako např. závažný násilný čin na střední škole Žďár nad Sázavou, střelba na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, únik oxidu uhelnatého v mateřské škole ve Chrudimi, vražda mačetou učitele v Praze, požár gymnázia v Plzni a bombové výhružky školám. Předposlední kapitola teoretické části zahrnovala evakuaci, její dělení, orgány pro řízení evakuace a co znamená invakuace. Šestá kapitola obecně popisovala vzdělávací zařízení a jaké jsou jeho povinnosti a dokumentace.

Praktická část obsahovala pět kapitol. Nejprve byla charakterizována Základní škola Golčův Jeníkov a jaká jí hrozí rizika. Poté byl popsán plán krizové připravenosti vybrané školy, požární řád, požární evakuační plán, únikové cesty, dokumentace o klasifikaci prostoru z hlediska výbuchu, traumatologický plán, školení zaměstnanců a žáků Základní školy Golčův Jeníkov a spolupráce vybrané základní školy s IZS.

Desátá kapitola se věnovala dotazníkovému šetření, které bylo uspořádáno pro žáky druhého stupně Základní školy Golčův Jeníkov a jejich zaměstnanců. Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit jaká je připravenost žáků a zaměstnanců školy na mimořádné události. Některé otázky z dotazníkového šetření byly inspirovány kontrolní akcí NKÚ 22/12, kde bylo vytvořeno dotazníkové šetření pro celou Českou republiku. Následně byla provedena komparace výsledků z kontrolní akce NKÚ 22/12 s výsledky dotazníkového šetření na Základní škole Golčův Jeníkov. Výsledky vybrané základní školy dopadly lépe než celorepublikové výsledky, což bylo pozitivní zjištění. Poměrně pozitivní výsledky mohly vyplývat z pravidelné spolupráce základní školy s IZS. Z důvodu přesnějšího vyhodnocení byla v následující podkapitole vytvořena SWOT analýza. Výsledkem byla ofenzivní strategie, tedy že silné stránky převažují nad slabými a příležitosti převažují nad hrozbami.

Na základě zjištěných poznatků z praktické části byly zpracovány návrhy a doporučení ke zlepšení připravenosti na mimořádné události ve vybrané základní škole. Bylo zjištěno neuzavírání protipožárních dveří, velké množství nástěnek, absence protipožárního schodiště a elektrické požární signalizace, špatný název pro plán krizové připravenosti. Na základě těchto poznatků jsou v práci uvedena vhodná doporučení a důraz na vzdělávání z hlediska připravenosti na mimořádné události, především pravidelnými cvičeními, o které byl ze strany žáků projevěn zájem.

Hlavním cílem práce bylo na základě vyhodnocení vybrané analytické metody navrhnout změny a opatření ke zlepšení vybrané základní školy na mimořádné události. Ke splnění hlavního cíle byly stanoveny následující dílčí cíle: na základě dostupných domácích a zahraničních zdrojů vypracovat teoretické poznatky a teoretická východiska z dané problematiky.

Cíle práce byly splněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BOZP.CZ, © 2025a. *Povinnosti ředitele školy v oblasti požární ochrany*. Online. In: Dokumentacebozp.cz. Dostupné z: <https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/povinnosti-skoly-pozarni-ochrana/>. [cit. 2025-04-01].
- BOZP.CZ, © 2025b. *Požární evakuační plán. K čemu slouží, kdo má jaké povinnosti a co musí obsahovat?* Online. In: Dokumentacebozp.cz. Dostupné z: <https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/pozarni-evakuacni-plan-k-cemu-slouzi-kdo-ma-jake-povinnosti-a-co-musi-obsahovat/>. [cit. 2025-04-01].
- BOZP.CZ, © 2025c. *Požární poplachové směrnice. Co musí obsahovat, jak se zveřejňují, kdo je zpracovává a schvaluje?* Online. In: Dokumentacebozp.cz. Dostupné z: <https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/pozarni-poplachove-smernice-co-musi-obsahovat/#:~:text=Po%C5%BE%C3%A1rn%C3%AD%20poplachov%C3%A1%20sm%C4%9Brnice%20je%20sou%C4%8D%C3%A1st%C3%AD%20dokumentace%20po%C5%BE%C3%A1rn%C3%AD%20ochrany%2C,a%20m%C3%ADsto%20jeho%20ohl%C3%A1%C5%A1en%C3%AD%20a%20vyhl%C3%A1%C5%A1en%C3%AD%20po%C5%BE%C3%A1rn%C3%ADho%20poplachu..> [cit. 2025-04-01].
- ČAPEK, Zdeněk, 2007. *Dokumentace o klasifikaci prostorů z hlediska nebezpečí výbuchu a stanovení opatření ochrany před výbuchem*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2014. *Traumatologický plán*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2016a. *Požární evakuační plán 1.NP – 1.PP*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2016b. *Požární evakuační plán 2.NP – 1.NP IT učebna*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2016c. *Požární evakuační plán 2.NP – 1.NP*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2016d. *Požární evakuační plán 3.NP – 2.NP*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2016e. *Požární evakuační plán 4.NP – 3.NP*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2017. *Požární poplachové směrnice*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2022a. *Systém organizace zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2022b. *Požární řád: pro provoz základní školy*. Golčův Jeníkov.
- ČAPEK, Zdeněk, 2022c. *Stanovení organizace zabezpečení požární ochrany*. Golčův Jeníkov.

ČESKO, 1993. *Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky*. Online. In: *Zákony pro lidi.cz*. © AION CS, s.r.o. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>. [cit. 2025-04-01].

ČESKO, 1998. *Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky*. Online. In: *Zákony pro lidi.cz*. © AION CS, s.r.o. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>. [cit. 2025-04-01].

ČESKO, 2000a. *Zákon č. 237/2000 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů*. Online. In: *Zákony pro lidi.cz*. © AION CS, s.r.o. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-237>. [cit. 2025-04-01].

ČESKO, 2000b. *Zákon č. 238/2000 Sb. Zákon o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů*. Online. In: *Zákony pro lidi.cz*. © AION CS, s.r.o. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-238>. [cit. 2025-04-01].

ČESKO, 2000c. *Zákon č. 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. Online. In: *Zákony pro lidi.cz*. © AION CS, s.r.o. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>. [cit. 2025-04-01].

ČESKO, 2000d. *Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*. Online. In: *Zákony pro lidi.cz*. © AION CS, s.r.o. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>. [cit. 2025-04-01].

ČESKO, 2004. *Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*. Online. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>. [cit. 2025-04-01].

ČESKO, 2015. *Zákon č. 320/2015 Sb. Zákon o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)*. Online. In: *Zákony pro lidi.cz*. © AION CS, s.r.o. 2010–2025. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/nabidka/cs/2015-320/zneni-20160101#p60-1_p60-1-1. [cit. 2025-04-01].

ČT24, © 2022. *Učitel v Praze zemřel po útoku mačetou. Podle ředitele školy žák zabíjel kvůli jediné známce*. Online. In: [Ct24.ceskatelevize.cz](https://ct24.ceskatelevize.cz). Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/ucitel-v-praze-zemrel-po-utoku-macetou-podle-reditele-skoly-zak-zabijel-kvuli-jedine-znamce-22217>. [cit. 2025-04-01].

DVOŘÁK, Karel a HAUGWITZ, Svatopluk, 2021. *Ochrana obyvatelstva prostřednictvím složek integrovaného záchranného systému a krizového řízení*. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex Publishing. ISBN 978-80-87451-81-6.

- EDU.CZ, © 2025. *Bezpečnost na školách*. Online. In: Edu.gov.cz. Dostupné z: <https://www.edu.cz/pro-vedeni-skoly/bezpecnost-na-skolach/>. [cit. 2025-02-04].
- EU, 2012. *Document 12012E/TXT*. Online. In: Eur-lex.europa.eu. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2012/oj/eng. [cit. 2025-04-01].
- EURATOM EU, 2008. *COUNCIL DECISION of 12 February 2008 establishing Statutes for the Euratom Supply Agency (2008/114/EC, Euratom)*. Online. In: Eur-lex.europa.eu. Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2008/114\(1\)/oj](https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2008/114(1)/oj). [cit. 2025-04-01].
- EUROPEAN COMMISSION, © 2025a. *Cohesion Fund (CF)*. Online. In: Commission.europa.eu. Dostupné z: https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/cohesion-fund-cf_en. [cit. 2025-02-04].
- EUROPEAN COMMISSION, © 2025b. *Horizon Europe*. Online. In: Commission.europa.eu. Dostupné z: https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/horizon-europe_en. [cit. 2025-02-04].
- EUROPEAN COMMISSION, © 2025c. *Internal Security Fund (2021-2027)*. Online. In: Home-affairs.ec.europa.eu. Dostupné z: https://home-affairs.ec.europa.eu/funding/internal-security-funds/internal-security-fund-2021-2027_en. [cit. 2025-02-04].
- EVROPSKÝ PARLAMENT EU, 2012. *DIRECTIVE 2012/18/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 4 July 2012 on the control of major-accident hazards involving dangerous substances, amending and subsequently repealing Council Directive 96/82/EC*. Online. In: Eur-lex.europa.eu. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2012/18/oj>. [cit. 2025-04-01].
- EVROPSKÝ PARLAMENT EU, 2013. *DECISION No 1313/2013/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 17 December 2013 on a Union Civil Protection Mechanism*. Online. In: Eur-lex.europa.eu. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>. [cit. 2025-04-01].
- FF UK, 2024. *Sled událostí před a během útoku na FF UK*. Online. In: Cuni.cz. Dostupné z: https://cuni.cz/UK-13264-version1-sled_udalosti_pred_a_behem_utoku_na_ff.pdf. [cit. 2025-04-01].
- GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2025. *Krizové plánování - Hasičský záchranný sbor České republiky*. Online. In: Hzscr.gov.cz. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-krizove-planovani-krizove-planovani.aspx>. [cit. 2025-04-20].
- GOV.UK, © 2023. *Emergency planning and response for education, childcare, and children's social care settings*. Online. In: Wwww.gov.uk. Dostupné

z <https://www.gov.uk/government/publications/emergency-planning-and-response-for-education-childcare-and-childrens-social-care-settings/emergency-planning-and-response-for-education-childcare-and-childrens-social-care-settings>. [cit. 2024-02-04].

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR KRAJE VYSOČINA, 2023. *Protokol o kontrole*. Havlíčkův Brod.

HORÁKOVÁ, Vendula, © 2025. *HZS Pardubického kraje - Nebezpečný oxid uhelnatý ohrozil děti v mateřské škole - Hasičský záchranný sbor České republiky*. Online. In: Hzscr.gov.cz. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/docDetail.aspx?docid=21959578&doctype=ART&>. [cit. 2025-04-01].

HRADIL, Jaroslav et al., 2018. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie*. Pořadí vydání: první. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. ISBN 978-80-7454-774-4.

IROZHLAS.CZ, © 1997-2025. *Stovky škol v Česku dostaly bombové výhrůžky, policie vše prošetřuje a vyzývá ke klidu. Žáci se evakovali*. Online. In: Irozhlas.cz. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/anonym-vyhrozuje-stovkam-skol-bombami-police-vyzyva-ke-klidu-pripadem-se-zabyva_2409031120_pik. [cit. 2025-04-01].

KOLEKTIV AUTORŮ, 2021. *MODUL – A; C; I; krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-7616-097-2.

KOLEKTIV AUTORŮ, 2023. *Metodické doporučení pro školy a školská zařízení Škola a neštěstí: Jsme připraveni!*. Online. Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, 149 01 Praha 4: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-7616-178-8.

KOMISE EU, 2024. *Evropská bezpečnostní strategie – Bezpečná Evropa v lepším světě*. Online. In: Consilium.europa.eu. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/resources/publications/european-security-strategy-secure-europe-better-world/>. [cit. 2025-04-01].

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ EU, 2009. *Sdělení komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Přístup Společenství v oblasti prevence přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem {SEC(2009)202} {SEC(2009)203}*. Online. In: Eur-lex.europa.eu. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52009DC0082>. [cit. 2025-04-01].

KRÁTKÁ, Veronika, © 2025. *Perné ráno hasičů na Plzeňsku. Hořela střecha, třída gymnázia i brloh bezdomovců.* Online. In: Plzensky.denik.cz. Dostupné z: <https://plzensky.denik.cz/nehody/hasici-nehoda-pozar-plasy-plzen-zasah.html>. [cit. 2025-04-01].

KROUTILOVÁ, Jana, © 2025. *Závažný násilný čin na žďárské škole - Policie České republiky.* Online. In: Policie.gov.cz. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/zavazny-nasilny-cin-na-zdarske-skole.aspx>. [cit. 2025-04-01].

LINHART, Petr, © 2025. *Pojmy 1. část - Hasičský záchranný sbor České republiky.* Online. In: Hzscr.gov.cz. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/pojmy-1-cast.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>. [cit. 2025-04-01].

LIPNÍK NAD BEČVOU, © 2025. *Základní rozdělení mimořádných událostí.* Online. In: Mesto-lipnik.cz. Dostupné z: <https://www.mesto-lipnik.cz/zakladni-rozdeleni-mimoradnych-udalosti/d-3061>. [cit. 2025-04-01].

MIKOŠKA, Zdeněk, 2011. *Organizační řád školy část 36. traumatologický plán.* Online. In: Zskriby.cz. Dostupné z: <https://www.zskriby.cz/media/userfiles/files/nase-skola/skolni-dokumenty/traumatologicky-plan.pdf#:~:text=Traumatologick%C3%BD%20pl%C3%A1n%20je%20zpracov%C3%A1n%20pro%20pot%C5%99eby%20z%C3%A1kladn%C3%AD%20%C5%A1koly,n%C3%A1sledky%20%C3%BArazu%2C%20ale%20i%20zabr%C3%A1nit%20bezprost%C5%99edn%C3%ADmu%20ohro%C5%BEen%C3%AD%20%C5%BEivota>. [cit. 2025-04-02].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, © 2025. *Co je Bílá kniha.* Online. In: Mocr.mo.gov.cz. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/informacni-servis/bila-kniha/co-je-bila-kniha/co-je-bila-kniha-44901/#:~:text=B%C3%ADl%C3%A1%20kniha%20o%20obran%C4%9B%20vych%C3%A1z%C3%AD%20z%20princip%C5%AF%20a,jejich%20schopnost%C3%AD%2C%20v%C4%8Detn%C4%9B%20staven%C3%AD%20nezbytn%C3%A9ho%20st%C5%99edn%C4%9Bdob%C3%A9ho%20rozpo%C4%8Dtov%C3%A9ho%20r%C3%A1mce>. [cit. 2025-04-01].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2023. *Obranná strategie České republiky 2023.* Online. In: Vlada.gov.cz. Dostupné z: https://vlada.gov.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/obrana__strategie_c_r_2023_final.pdf. [cit. 2025-04-01].

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, © 2013 – 2025a. *Přehled právních předpisů.* Online. In: Msmt.gov.cz. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/mladez/prehled-nejdulezitejsich-pravnich-predpisu>. [cit. 2025-04-01].

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, © 2013 – 2025b. *Ochrana obyvatelstva*. Online. In: Msmt.gov.cz. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/ministerstvo/ochrana-obyvatelstva>. [cit. 2025-04-21].

MINISTERSTVO VNITRA – GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY, 2013. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Online. In: Vlada.gov.cz. Dostupné z: https://vlada.gov.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Koncepce-ochrany-obyvatelstva-2020-2030_1_.pdf#:~:text=Koncepce%20ochrany%20obyvatelstva%20do%20roku%202020%20s%20v%C3%BDhledem,obyvatelstva%20v%20cel%C3%A9%20jeho%20multire-sortn%C3%AD%20%C5%A1%C3%AD%C5%99i%20a%20komplexnosti. [cit. 2025-04-01].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2025a. *Hrozba*. Online. In: Mv.gov.cz. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/hrozba.aspx>. [cit. 2025-02-04].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2025b. *Riziko*. Online. In: Mv.gov.cz. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/riziko.aspx>. [cit. 2025-02-04].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2016. *TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍK POJMŮ Z OBLASTI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ, OCHRANY OBYVATELSTVA, ENVIRONMENTÁLNÍ BEZPEČNOSTI A PLÁNOVÁNÍ OBRANY STÁTU*. Online. In: Místní nebo sdílený soubor. Dostupné z: [file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Terminologicky_slovník_MV-2016%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Terminologicky_slovník_MV-2016%20(3).pdf). [cit. 2025-04-20].

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ, 2023. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023*. Online. In: Mzv.gov.cz. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/file/5118610/Bezpecnostni_strategie_Ceske_republiky_2023.pdf. [cit. 2025-04-01].

NKÚ, © 2025. *Kontrolní akce NKÚ č. 22/12*. Online. In: Infogram.com. Dostupné z: <https://infogram.com/1p9g2q3jynlw72f72mdqe37yrwf3v1qjkzn?live>. [cit. 2025-04-02].

RADA EU, 1989. *Council Directive 89/391/EEC of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work*. Online. In: Eur-lex.europa.eu. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1989/391/oj>. [cit. 2025-04-01].

ŘEHÁK, David; MARTÍNEK, Bohumír a LEGIERSKÁ, Petra, 2019. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. 2. rozšířené vydání. SPBI Spektrum. Červená řada. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-220-7.

SEVEROATLANTICKÁ ALIANCE, 2022. *NATO 2022 STRATEGIC CONCEPT*. Online. In: Nato.int. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept.pdf. [cit. 2025-04-01].

SEZNAM ZPRÁVY, © 2023. *Policisté zasahovali kvůli nahlášenému granátu. Šlo o maku*. Online. In: Seznamzpravy.cz. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-strelba-ve-filozoficke-fakulte-zustali-mrtvi-a-desitky-zranenych-242281>. [cit. 2025-04-01].

ŠMÍD, Martin, 2018. *Krizový plán školy*. Online. In: Praha.euroskola.cz. Dostupné z: <https://praha.euroskola.cz/wp-content/uploads/2021/12/krizovy-plan-skoly.pdf>. [cit. 2025-04-01].

UK, 2024. *Sled důležitých událostí při zásahu PČR v Karolinu dne 21.12.2023 (Ovocný trh 5, Celetná 20) na základě zjištění Ústředního krizového štábu UK ke dni 4. 1. 2024*. Online. In: Cuni.cz. Dostupné z: https://cuni.cz/UK-13264-version1-sled_dulezitych_udalosti_pri_zasahu_pcr_v_karolinu_dne_21122023.pdf. [cit. 2025-04-01].

VÍŠKOVÁ, Alena a BLABOLIL, Jiří, 2020. *Základní škola a Mateřská škola Golčův Jeníkov: příspěvková organizace*. Online. In: Krizový plán školy. Dostupné z: <https://www.skolagj.cz/wp-content/uploads/2020/08/Krizov%C3%BD-pl%C3%A1n-%C5%A1koly.pdf#:~:text=C%C3%ADlem%20krizov%C3%A9ho%20pl%C3%A1nu%20je%20stanovit%20z%C3%A1vazn%C3%BD%20postup%20pro,mezi%20%C5%BE%C3%A1ky.%20Krizov%C3%BD%20pl%C3%A1n%20je%20p%C5%99%C3%ADlohou%20%C5%A0koln%C3%ADho%20%C5%99%C3%A1du>. [cit. 2025-03-25].

ZÁKLADNÍ ŠKOLA GOLČŮV JENÍKOV, © 2025. *O nás*. Online. In: Skolagj.cz. Dostupné z: <https://www.skolagj.cz/o-nas/>. [cit. 2025-03-24].

ZÁKLADNÍ ŠKOLA GOLČŮV JENÍKOV, 2024. *Červen 2024*. Online. In: Skolagj.cz. Dostupné z: <https://www.skolagj.cz/2024/06/>. [cit. 2025-03-24].

ZÁKLADNÍ ŠKOLA GOLČŮV JENÍKOV, 2025. *Únor 2025*. Online. In: Skolagj.cz. Dostupné z: <https://www.skolagj.cz/2025/02/>. [cit. 2025-03-24].

HOLMEROVÁ, Iva, 2014. Minimum akademického bontonu, aneb, Jak neuklouznout nejen

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Vztah ochrany obyvatelstva, civilní ochrany a civilní obrany.	20
Obrázek 2 Požární evakuační plán.	38
Obrázek 3 Základní škola Golčův Jeníkov.	42
Obrázek 4 Požární poplachová směrnice.	56
Obrázek 5 Požární evakuační plán 1.NP – 1.PP.	57
Obrázek 6 Požární evakuační plán 2.NP – 1.NP IT učebna.	58
Obrázek 7 Požární evakuační plán 2.NP – 1.NP.	58
Obrázek 8 Požární evakuační plán 3.NP – 2.NP.	59
Obrázek 9 Požární evakuační plán 4.NP – 3.NP.	59
Obrázek 10 Hlavní vchod v nové přístavbě.	60
Obrázek 11 Zadní vchod pro žáky v nové přístavbě.	60
Obrázek 12 Únikový východ z podzemního podlaží nové přístavby.	61
Obrázek 13 Únikový východ z kanceláře školní jídelny.	61
Obrázek 14 Únikový východ ze školní jídelny.	62
Obrázek 15 Únikový východ v původní budově školy.	62
Obrázek 16 Hlavní vchod pro zaměstnance základní školy.	63
Obrázek 17 Školení od Policie České republiky.	67
Obrázek 18 Školení od Jednotky sboru dobrovolných hasičů Golčův Jeníkov.	68
Obrázek 19 Poskytování první pomoci.	68

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počty žáků za školní rok 2024/2025.....	42
Tabulka 2 Rizika pro kuchařku.....	44
Tabulka 3 Rizika pro školníka.....	45
Tabulka 4 Rizika pro učitelku ZŠ – fyzika, chemie.	45
Tabulka 5 Rizika pro učitele/ku pracovního vyučování.	46
Tabulka 6 Rizika pro uklízečku.....	46
Tabulka 7 Rizika pro vychovatelku školní družiny.....	47
Tabulka 8 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro kuchařku.	47
Tabulka 9 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro školníka.....	48
Tabulka 10 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro učitelku fyziky a chemie.	48
Tabulka 11 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro učitele/ku pracovního vyučování.....	49
Tabulka 12 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro uklízečku.....	49
Tabulka 13 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků pro vychovatelku školní družiny.....	49
Tabulka 14 Seznam osobních ochranných pracovních prostředků společně pro všechny profese.....	50
Tabulka 15 Přehled o umístění věcných prostředků požární ochrany.....	54
Tabulka 16 Přehled o umístění bezpečnostních a výstražných značek.....	55
Tabulka 17 Hodnocení prostorů a jejich klasifikace.....	63
Tabulka 18 Hodnocení prostorů a jejich klasifikace – kuchyň a školní jídelna.....	64
Tabulka 19 Vybavení nástěnné lékárničky první pomoci.....	65
Tabulka 20 Seznam zdravotnického materiálu – zdravotní brašna.....	65
Tabulka 21 Návrhy na zlepšení bezpečnostních opatření základní školy.....	82
Tabulka 22 SWOT analýza.....	85
Tabulka 23 Hodnocení SWOT analýzy.....	88

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Žák / zaměstnanec školy.....	70
Graf 2 Pohlaví.	71
Graf 3 Pojem mimořádná událost.	71
Graf 4 Když nastane mimořádná událost, jak se zachováte?	72
Graf 5 Jaké je evropské číslo tísňového volání?	73
Graf 6 Pokud ve škole vznikne požár, jak se zachováte?	74
Graf 7 Co je považováno za nejlepší improvizovanou ochranu dýchacích cest?	75
Graf 8 Jakou mimořádnou událost považujete za nejpravděpodobnější ve vaší škole?	76
Graf 9 Pokud byla zvolena odpověď jiná, tak uveďte jaká?	76
Graf 10 Jak často se na vaší škole konají školení nebo cvičení na zvládání mimořádných událostí?	77
Graf 11 Jaké proběhlo ve vaší škole cvičení na mimořádné události? (možnost více odpovědí)	78
Graf 12 Pokud byla zvolena odpověď jiné, tak uveďte jaké?	78
Graf 13 Nacvičovali jste někdy ve škole evakuaci?	79
Graf 14 Víte, kde jsou ve škole únikové východy?	79
Graf 15 Cítíte se ve škole bezpečně?	80
Graf 16 Pokud byla zvolena odpověď ne, vypište důvody, proč tomu tak není?	81
Graf 17 Hrozil vaší škole někdy bombový útok?	81
Graf 18 Grafické znázornění SWOT analýzy.	89

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ABC	Airway, breathing, circulation
Atd.	A tak dále
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CAN	Child Abuse and Neglect
CLP	Classification, Labelling and Packaging
Cm	Centimetr
CO	Oxid uhelnatý
CO ₂	Oxid uhličitý
Č.j.	Číslo jednací
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
EHS	Evropské hospodářské společenství
EPS	Elektrická požární signalizace
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EZS	Elektronická zabezpečovací signalizace
FF UK	Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
G. Jeníkov	Golčův Jeníkov
HOPKS	Hospodářské opatření pro krizové stavy
HUP	Hlavní uzávěr plynu
HUV	Hlavní uzávěr vody
HVE	Hlavní vypínač elektrické energie
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
HZS	Hasičský záchranný sbor

CHÚC	Chráněná úniková cesta
IS DS	Informační systém datových schránek
IT	Informační technologie
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
Kg	Kilogram
KOPIS HZS	Krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru
KŠ	Krizový štáb
LZPP	Lékař zajišťující první pomoc
Mm	Milimetr
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MU	Mimořádná událost
Např.	Například
NATO	Severoatlantická aliance
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NP	Nadzemní podlaží
NÚC	Nechráněná úniková cesta
NV	Nebezpečné věci
OPL	Omamné a psychotropní látky
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
PaFO	Právnícké a fyzické osoby
PČR	Policie České republiky
PHP	Přenosný hasicí přístroj
PO	Požární ochrana
Popř.	Popřípadě

PP	Podzemní podlaží
Ppm	Pars per milion
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
S.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
Tbl.	Tableta
Tel.	Telefonní číslo
Tzn.	To znamená
UK	Univerzita Karlova
ÚSÚ	Ústřední správní úřad
UTB	Univerzita Tomáše Bati
VAK HB	Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod
VPZ	Vedoucí požární záchrany
VTZ	Vyhrazené technické zařízení
ZŠ GJ	Základní škola Golcův Jeníkov
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola
ZZS	Zdravotnická záchranné služba

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník pro žáky a zaměstnance Základní školy Golčův Jeníkov

Příloha P II: Vzor plánu krizové připravenosti pro Základní školu Golčův Jeníkov

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK PRO ŽÁKY A ZAMĚSTNANCE ZÁKLADNÍ ŠKOLY GOLČŮV JENÍKOV

Přípravenost vybrané základní školy na mimořádné události

Vážení respondenti, vážené respondentky,

obracím se na Vás s žádostí o vyplnění krátkého dotazníku, který mi poslouží jako podklad pro vypracování bakalářské práce na téma „Přípravenost vybrané základní školy na mimořádné události“.

Tento dotazník je zaměřen výhradně pro žáky a zaměstnance Základní školy Golčův Jeníkov.

Účast v dotazníku je zcela anonymní a dobrovolná. Věnujte prosím pár minut svého času na jeho vyplnění.

Děkuji za Vaši pomoc.

Ronovská Vanda, studentka Fakulty logistiky a krizového řízení UTB

- 1) Jste:
 - ☐ žák
 - ☐ zaměstnanec školy
- 2) Jste:
 - ☐ žena / dívka
 - ☐ muž / chlapec
- 3) Víte, co znamená pojem „mimořádná událost“?
 - ☐ ano
 - ☐ trochu
 - ☐ nikdy jsem o tomto pojmu neslyšel/a
- 4) Když nastane mimořádná událost, jak se zachováte?
 - ☐ pomohu ostatním lidem a dbám na pokyny od záchranářů
 - ☐ hlavním cílem je především chránit sám sebe, ostatní není třeba informovat o vzniku mimořádné události
 - ☐ raději nedělám nic „*kdo nic nedělá, nic nezkaží*“
- 5) Jaké je evropské číslo tísňového volání?
 - ☐ 111
 - ☐ 911
 - ☐ 112
 - ☐ 212
- 6) Pokud ve škole vznikne požár, jak se zachováte?
 - ☐ evakuuji se ze školy ven, ostatní není třeba informovat o vzniku požáru, a poté zavolám hasiče
 - ☐ zabarikáduji se v místnosti a čekám na příjezd hasičů
 - ☐ evakuuji se ze školy ven, cestou upozorňuji ostatní osoby křikem HOŘÍ, poté zavolám hasiče
- 7) Co je považováno za nejlepší improvizovanou ochranu dýchacích cest?

(zdroj: Vlastní, NKÚ, © 2025)

-
- ☐ ruka přes ústa
 - ☐ poznámkový blok
 - ☐ mokrý kapesník
- 8) Jakou mimořádnou událost považujete za nejpravděpodobnější ve vaší škole?
- ☐ požár
 - ☐ únik nebezpečných látek
 - ☐ aktivní střelec
 - ☐ teroristický útok
 - ☐ kybernetický útok
 - ☐ epidemie
 - ☐ jiné (uvedte jaké): _____
- 9) Jak často se na vaší škole konají školení nebo cvičení na zvládání mimořádných událostí?
- ☐ více, než jednou ročně
 - ☐ jednou ročně
 - ☐ méně, než jednou ročně
 - ☐ nikdy
- 10) Jaké proběhlo ve vaší škole cvičení na mimořádné události? (možnost více odpovědí)
- ☐ evakuace při požáru
 - ☐ postup při úniku nebezpečné látky
 - ☐ útok aktivního střelce
 - ☐ ochrana před kybernetickými hrozbami
 - ☐ žádné
 - ☐ jiné (napište jaké) _____
- 11) Nacvičovali jste někdy ve škole evakuaci?
- ☐ ano
 - ☐ ne
 - ☐ nevzpomínám si
- 12) Víte, kde jsou ve škole únikové východy?
- ☐ vím
 - ☐ možná okrajově
 - ☐ vůbec nevím
- 13) Cítíte se ve škole bezpečně?
- ☐ ano
 - ☐ ne (vypište důvody proč tomu tak není) _____
- 14) Hrozil vaší škole někdy bombový útok?
- ☐ ano
 - ☐ ne
 - ☐ nevzpomínám si
- 15) Napište, jaké návrhy byste měli na zlepšení bezpečnostních opatření vaší školy?

(zdroj: Vlastní, NKÚ, © 2025)

PŘÍLOHA P II: VZOR PLÁNU KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLU GOLČŮV JENÍKOV

KRIZOVÁ KARTA

údaje platné ke dni 22. 4. 2025

1. Základní údaje	
Název školského zařízení	Základní škola a Mateřská škola Golčův Jeníkov, příspěvková organizace
Adresa školy	Mírová 253, 582 82 Golčův Jeníkov
IČ	709 86 002
Ředitel	Mgr. Alena Víšková
Zástupce ředitele	Mgr. Markéta Moravcová

2. Základní spojení					
Ředitelna	Sekretariát	FAX	E-mail	IS DS ¹	WWW
569 442 529	569 433 249		skola@sko- lagj.cz	y3qmc8w	www.skolagj.cz

3. Počet osob v areálu				
Pedagogický sbor	Ostatní zaměstnanci	Chovanci	Cizí PaFO ²	Celkem
23	24	327 + 4		374 + 4

4. Havarijní služby	
Typ	Kontaktní údaje
Elektřina	ČEZ Distribuce (tel.: 800 850 860)
Plyn	Pohotovostní linka GasNet (tel.: 1239)
Voda	VAK HB (tel.: 737 306 632)

5. Základní kontaktní údaje pro krizové řízení					
Subjekt		Jméno a příjmení (popř. název obce)	Funkce	Telefon	
				praco- viště	mobilní
MŠMT ³	Krizové řízení	Mgr. Zuzana Bayarová	vedoucí	234 811 961	602 194 463
		Bc. Jiří Urban	referent	234 811 248	775 733 259
	BOZP a PO ⁴	Bc. Anna Bowers	Referent	234 811 137	770 180 109
ČŠI ⁵					

¹ IS DS – Informační systém datových schránek

² PaFO – právnické a fyzické osoby

³ MŠMT – Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

⁴ BOZP a PO – Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci a požární ochrana

⁵ ČŠI – Česká školní inspekce

Hasiči	KOPIS HZS ⁶	Plk. Mgr. Jiří Němec		950 270 169	
	Místní JSDH ⁷	Jiří Vanc	velitel	778 726 350	
Policie	Policie ČR	Npor. Bc. Ondřej Lauda	vedoucí	974 271 700	
	Městská policie		vedoucí		
Lékař					
Sociální péče					
Pedagogicko psychologická poradna		Havlíčkův Brod		569 422 171	

6. Možné hrozby a rizika			
Druh	Zdroj	Způsob informování	Poznámka
Požár	Technická závada, neopatrné zacházení s otevřeným ohněm	Školní rozhlas, povolání IZS, školní e-mail	
Aktivní střelec	Ozbrojená nebezpečná osoba	Vyhlášení v rozhlasu slovem „únik“, povolání IZS, školní e-mail	
Bombový útok	Nástražný výbušný systém	Školní rozhlas, školní e-mail, SMS rodičům, povolání IZS	
Epidemie	Vysoce nakažlivá nemoc	Školní e-mail, SMS rodičům, informace na webových stránkách školy	

7. Evakuace			
Důvod evakuace	Počet osob	Shromaždiště	Doprava
Mimořádná událost	374 + 4	Sportovní hala Golčův Jeníkov	Pěší

⁶ KOPIS HZS – krajské operační a informační středisko hasičského záchranného sboru

⁷ JSDH – Jednotka sboru dobrovolných hasičů

8. Evakuační střediska			
Přijímací středisko	Místo ubytování	Kapacita	Stravování
Sportovní hala Golčův Jeníkov	Mírová 253, 582 82 Golčův Jeníkov	600 osob	Školní jídelna, dovoz od sjednaných dodavatelů

9. Možnosti a kapacity pro řešení mimořádných událostí			
Firma	Adresa	Využití	Telefon

10. Krizový štáb školského zařízení (KŠ)				
Funkce v KŠ	Jméno a příjmení	Pracoviště telefon	Adresa bydliště telefon	Víkendová adresa telefon, mobil
Vedoucí	Mgr. Alena Víšková	569 442 529		
Zástupce vedoucího	Mgr. Markéta Moravcová	569 433 157		
Člen	Mgr. Monika Ortová	569 433 157		
Člen	Mgr. Martin Zezula	569 433 157		
Člen	Mgr. Jiří Blabolil	569 433 157		
Člen	Mgr. Miroslava Nigrinová	569 433 157		
Člen	David Šulc	724 032 134		

11. Další doplňující údaje

12. Plán ochrany životů a zdraví osob při vzniku mimořádných událostí (krizový plán)	
Zpracován	Ano / Ne
Místo uložení	Ředitelna
Osoba odpovědná za aktuálnost	Mgr. Alena Víšková

Zpracovala: Vanda Ronovská

Hasičský záchranný sbor – 150, Záchraná služba – 155, Policie ČR – 158

Městská (obecní) Policie – 156, Jednotné číslo evropského tísňového volání – 112

(zdroj: Vlastní, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, © 2013–2025b)